

การศึกษาผลสัมฤทธิ์ในการอ่านคำยากของเด็กที่มีปัญหา
ทางการเรียนรู้ ในสถานศึกษาที่จัดการเรียนร่วม
โดยใช้บทร้อยกรอง

ปริญญานิพนธ์
ของ
นางอรุณญา เชื้อทอง

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาพิเศษ
พฤษภาคม 2546
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

การศึกษาผลสัมฤทธิ์ในการอ่านคำยากของเด็กที่มีปัญหา
ทางการเรียนรู้ ในสถานศึกษาที่จัดการเรียนร่วม
โดยใช้บทร้อยกรอง

บทคัดย่อ

ของ

นางอรุณญา เชื้อทอง

19 ก.ย. 2546

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาพิเศษ

พฤษภาคม 2546

h 227112

อรัญญา เชื้อทอง. (2546). การศึกษาผลสัมฤทธิ์ในการอ่านคำยากของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ในสถานศึกษาที่จัดการเรียนร่วม โดยใช้บทร้อยกรอง. ปรินุญานินพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาพิเศษ). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
คณะกรรมการควบคุม : ศาสตราจารย์ ดร.ผดุง อารยะวิญญู, ดร.สุขแก้ว คำสอน.

การวิจัยครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมาย เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ในการอ่านคำยากของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ โดยใช้บทร้อยกรอง เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการอ่านคำยากของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ที่เรียนร่วมในโรงเรียนปกติ ก่อนและหลังการใช้บทร้อยกรอง และเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพของชุดฝึกการอ่านคำยาก โดยใช้บทร้อยกรอง ตามเกณฑ์ประสิทธิภาพ 80/80

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า เป็นนักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน มีระดับสติปัญญาปกติ ไม่มีความพิการ ไม่มีปัญหาด้านอารมณ์ พฤติกรรม และครอบครัว รวมถึงไม่มีปัญหาด้านสุขภาพ ที่เรียนอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนตากสินราชานุสรณ์ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2545 จำนวน 6 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล ได้แก่ บทร้อยกรอง และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ในการอ่านคำยาก สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ The Wilcoxon Matched Pairs Signed – Ranks Test

ผลการวิจัยครั้งนี้สรุปได้ว่า

1. เด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการสอนอ่านคำยาก โดยใช้บทร้อยกรอง มีผลสัมฤทธิ์ในการอ่านคำยาก หลังการทดลอง อยู่ในระดับดี
2. เด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการสอนอ่านคำยาก โดยใช้บทร้อยกรอง มีผลสัมฤทธิ์ในการอ่านคำยาก ก่อนและหลังการทดลองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. ชุดฝึกอ่านคำยาก โดยใช้บทร้อยกรอง มีประสิทธิภาพผ่านเกณฑ์ที่กำหนด ซึ่งมีประสิทธิภาพ 92.71/82.57

A STUDY ON DIFFICULT WORDS READING ACHIEVEMENT OF THE LEARNING
DISABLED CHILDREN IN MAINSTREAMING SCHOOL THROUGH POETRY

AN ABSTRACT
BY
MRS. ARUNYA CHUETONG

Presented in partial fulfillment of the requirement
for the Master of Education degree in Special Education
at Srinakharinwirot University
May 2003

Arunya Chuetone. (2003). *A Study on Difficult Words Reading Achievement of the Learning Disabled children in Mainstreaming School Through Poetry*. Master Thesis, M.Ed. (Special Education). Bangkok : Graduate School, Srinakharinwirot University. Advisor Committee : Prof. Dr.Padoong Arrayavinyoo, Dr.Sukkaw Kamsorn.

The purpose of this research was three folds: to determine the results of reading difficult words of the children with learning disabilities by using poetry, to compare the results of reading difficult words of the children with learning disabilities in regular school before and after using poetry, and to develop efficiency of the reading package by using poetry at the 80/80 level.

The sample consisted of 6 learning disabled children in Prathomsuksa 3 who showed difficulty in reading, with normal intelligence, without any problems in emotion, behavior, family, other handicapping conditions. They were selected from Taksinrachanusorn School in the academe year 2002.

The instrument was poetry, the test of reading difficult word. The mean, Standard derivation and the Wilcoxon Matched Paris Signed – Ranks Test were employed in the data analysis.

The data revealed that:

1. The ability in using poetry of children with reading problems in Prathom suksa III was at outstanding level after participation.

2. It was concluded that the abilities of reading by using poetry for children in Prathom suksa III with learning disabilities shows achievement on reading difficult words before and after participation was significantly deference at the .05 level.

3. The efficiency of difficult words reading package by poetry was at 92.71/82.57.

ปริญญานิพนธ์

เรื่อง

การศึกษาผลสัมฤทธิ์ในการอ่านคำยากของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้
ในสถานศึกษาที่จัดการเรียนร่วมโดยใช้ทรัพยากร

ของ
นางอรรณญา เชื้อทอง

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาพิเศษ
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร. นภาพร หะวานนท์)
วันที่ ๑ เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2546

คณะกรรมการสอบปริญญานิพนธ์

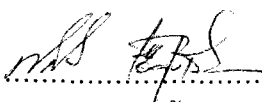
..... ประธาน
(ศาสตราจารย์ ดร. ผดุง อารยะวิญญู)

..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร. สุขแก้ว คำสอน)

..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(อาจารย์ ศิริวิมล ใจงาม)

..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(อาจารย์ สมใจ เอื้อรุ่งเรือง)

ประกาศคุณูปการ

ในการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ สามารถดำเนินการลุล่วงได้เป็นอย่างดี ขอขอบพระคุณ ศาสตราจารย์ ดร.ผดุง อารยะวิญญู อาจารย์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ อาจารย์ ดร.สุขแก้ว คำสอน อาจารย์ ดร.เตือนใจ เกียวซี อาจารย์ศิริวิมล ใจงาม อาจารย์สถาบัน ราชภัฏพิบูลสงคราม ที่ให้คำปรึกษา แนะนำในการปรับปรุงแก้ไขปริญญานิพนธ์ ฉบับนี้

ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุรีย์ ไวยกุพา อาจารย์ปณิษฐา จิรพรชัย อาจารย์สถาบันราชภัฏพิบูลสงคราม ที่ให้คำปรึกษา แนะนำในการปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือ ในการทดลอง

ขอขอบพระคุณ อาจารย์ศิริพรรณ อุตวิชัย ผู้อำนวยการโรงเรียนตากสินราชานุสรณ์ คณะครู และนักเรียนที่ให้ความร่วมมือในการทดลอง

คุณค่างานวิจัยฉบับนี้ ผู้ศึกษาขอมอบแด่ บิดา – มารดา ครู – อาจารย์และผู้มีพระคุณ
ยิ่ง

อรัญญา เชื้อทอง

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	2
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	2
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	3
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	3
ตัวแปรที่ศึกษา	3
ระยะเวลาในการทดลอง	3
เนื้อหาที่นำมาใช้ในการอ่านคำยาก	3
นิยามศัพท์เฉพาะ	3
สมมุติฐานในการศึกษาค้นคว้า	4
กรอบแนวคิดในการศึกษาค้นคว้า	5
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	6
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนร่วม	7
ความหมายของการจัดการเรียนร่วม	7
รูปแบบของการจัดการเรียนร่วม	8
หลักการจัดการเรียนร่วม	10
เหตุผลในการจัดการเรียนร่วม	11
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้	11
ความหมายของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้	11
ลักษณะของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้	12
เด็กประถมศึกษา กับ ปัญหาทางการเรียนรู้	15
การจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้	17
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสอนอ่าน	19
ความหมายของการอ่าน	19
ความสำคัญของการอ่าน	21
ความมุ่งหมายของการสอนอ่าน	23
ปัญหาและข้อบกพร่องในการอ่าน	24

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
2(ต่อ) วิธีการสอนและขั้นตอนในการสอนอ่าน	25
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับบทร้อยกรอง	28
ความหมายของบทร้อยกรอง	28
ความสำคัญและคุณค่าของบทร้อยกรอง	30
ประเภทของบทร้อยกรอง	34
การสอนอ่านและขั้นตอนการสอนอ่านบทร้อยกรอง	34
หลักเกณฑ์การอ่านบทร้อยกรอง	39
หลักจิตวิทยาที่นำมาใช้ในการสอนอ่านคำยากโดยใช้บทร้อยกรอง	40
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับแบบฝึก	43
ความหมายและความสำคัญของแบบฝึก	43
ประโยชน์ของแบบฝึก	44
ลักษณะของแบบฝึกที่ดี	45
หลักในการฝึกทักษะ	45
การหาประสิทธิภาพของแบบฝึก	46
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	47
งานวิจัยในประเทศ	47
งานวิจัยต่างประเทศ	49
3 วิธีดำเนินการวิจัย	51
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	51
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า	51
ขั้นตอนการสร้างและทดลองใช้เครื่องมือ	52
การดำเนินการวิจัย	53
การวิเคราะห์ข้อมูล	55
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	56
การพัฒนาประสิทธิภาพของชุดฝึกอ่านคำยาก โดยใช้บทร้อยกรอง	57
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	58
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	58

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4(ต่อ) ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	58
การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการอ่านคำยากของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียน รู้ก่อนและหลังการทดลอง	60
5 สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	64
จุดมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	64
สมมุติฐานในการศึกษาค้นคว้า	64
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	64
เครื่องมือในการศึกษาค้นคว้า	65
วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	65
ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า	65
การวิเคราะห์ข้อมูล	66
สรุปผลการศึกษาค้นคว้า	66
อภิปรายผล	66
ข้อเสนอแนะทั่วไป	67
ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป	68
บรรณานุกรม	69
ภาคผนวก	76
ประวัติย่อผู้วิจัย	112

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	คะแนนเฉลี่ย และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ในการอ่านคำยาก ของเด็กที่มี ปัญหาทางการเรียนรู้ในสถานศึกษาที่จัดการเรียนร่วม โดยใช้บัตรพยักกรอง	59
2	การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการอ่านคำยากของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ ก่อนและหลังการใช้บัตรพยักกรอง	60
3	การหาประสิทธิภาพของชุดฝึกอ่านคำยาก โดยใช้บัตรพยักกรอง	62

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ภาษาเป็นสิ่งสำคัญต่อการดำรงชีวิตมนุษย์ เพราะมนุษย์ใช้ภาษาเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ ติดต่อ สื่อสาร ประกอบกิจกรรมต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน รวมทั้งเป็นปัจจัยให้มนุษย์อยู่ร่วมกันได้อย่างมีความสุข คนเรามีการติดต่อสื่อสาร แสดงความคิดเห็นและความต้องการของตนโดยใช้ภาษาเป็นสื่อที่จะทำให้เกิดการเรียนรู้ ซึ่งนักการศึกษาได้วิจัยพบว่า มนุษย์เราเรียนรู้ผ่านสายตา 75% หู 13% นาสิกสัมผัส 3% กายสัมผัส 6% และชีวสัมผัส 3% (เสาวนีย์ สิกขบัณฑิต. 2528 : 34)

การอ่านเป็นเครื่องมือสำคัญที่ใช้ในการศึกษาและแสวงหาความรู้ การเรียนรู้และใช้วิธีอ่านที่ถูกต้องจึงเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับผู้อ่านทุกคน การรู้จักฝึกฝนการอ่านอย่างสม่ำเสมอ จะช่วยให้ผู้อ่านมีพื้นฐานในการอ่านที่ดี ทั้งจะช่วยให้เกิดความชำนาญและมีความรู้กว้างขวางด้วย ดังนั้น การที่นักเรียนจะเป็นผู้อ่านที่ดี จึงขึ้นอยู่กับความสนใจของผู้อ่านเพื่อเป็นแรงจูงใจ ที่จะช่วยให้ นักเรียนได้อ่านอย่างสม่ำเสมอ (สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์. 2542 : 2)

การอ่านเป็นปัญหาสำคัญที่สุดของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ ทั้งนี้มีงานวิจัยจำนวนมากระบุว่ากว่าครึ่งหนึ่งของเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้มีปัญหาในการอ่าน (ผดุง อารยะวิญญู. 2542 : 69 – 70) ซึ่งหลักการสอนอ่าน เด็กที่มีปัญหาด้านการเรียนรู้ ต้องให้เด็กเข้าใจจุดมุ่งหมาย ความสำคัญของการอ่านควรส่งเสริมให้เด็กเลือกอ่านตามความสนใจของตัวเอง ครูเป็นผู้ให้คำแนะนำ จัดให้เด็กได้อ่านในเวลาที่สั้น ๆ เป็นประจำทุกวัน มุ่งเน้นความสำเร็จในการอ่าน และครูให้ การเสริมแรง ประสานงานกับผู้ปกครอง โดยแจ้งให้ทราบความสำเร็จ ความก้าวหน้าในการอ่านและเสนอแนะให้ผู้ปกครองจัดกิจกรรมการอ่านที่บ้านในลักษณะเดียวกันจัดหาหนังสือในการอ่านไว้มาก ๆ ครอบคลุมในหลายแขนงวิชา เพื่อให้เด็กได้มีโอกาสเลือกอ่านตามความสนใจ จัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านให้เด็ก เพื่อให้มีโอกาสฝึกทักษะในการอ่านและเขียน เช่น จัดชุมนุมการละคร สโมสรกวี สโมสรนักอ่านหนังสือพิมพ์ประจำห้อง (กระทรวงศึกษาธิการ. 2543 : 20)

แนวทางในการจัดการศึกษาเพื่อช่วยเหลือเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ ศรียา นิยมธรรม (2541 : 54) ได้อ้างถึง งานวิจัยของ ศาสตราจารย์เจเนท เลอร์นเนอร์ ไว้ว่า ไม่มีวิธีใดวิธีเดียวของการสอนที่สามารถนำมาใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพกับเด็กทุกคน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของศาสตราจารย์ อลิซาเบธ คอปพิทซ์ ที่สรุปไว้เช่นกันว่า ปัญหาการเรียนรู้ของเด็กกลุ่มนี้ไม่สามารถแก้ไขหรือใช้เทคนิคในแบบฝึกหัดแบบใดแบบหนึ่งเพียง

อย่างเดียว

ครูผู้สอน จึงเป็นผู้ที่มีบทบาทในการจัดหา หรือเลือกใช้สื่อการสอนที่สนองความต้องการ และความสนใจของเด็ก ใช้วิธีฝึกอ่านให้สอดคล้องกับความหมายของการอ่าน ตรวจสอบผล ช่วยเหลือ แก้ไข ให้กำลังใจ ให้ผู้เรียนสามารถใช้การผสมผสานของตัวอักษร เพื่อให้ได้รับความรู้จากสิ่งที่อ่านได้ถูกต้อง การสอนอ่านต้องให้อ่านได้ อ่านออกและอ่านเป็น

บทร้อยกรองมีความสำคัญต่อความรู้สึกรพื้นฐานของเด็ก ๆ ทุกคน นั่นคือ ความสนุกเมื่อได้อ่าน คำคล้องจอง มีสัมผัส มีความละเอียดอ่อนในจิตใจ เป็นข้อเขียนที่เป็นเอกลักษณ์อย่างหนึ่งของวรรณกรรมไทย ท่วงทำนองตามลักษณะบังคับของคำประพันธ์ที่สละสลวย คล้องจองกันนั้น ทำให้ง่ายแก่การจดจำ (ภาควิชาภาษาไทย. 2525 : 38) อีกทั้งให้คุณค่าทางด้านประสบการณ์ของกวีที่ถ่ายทอดมาสู่ผู้อ่าน ให้พลังที่ก่อให้เกิดการสร้างสรรค์ ให้คุณค่าทางสติปัญญา ให้ความสนุกเพลิดเพลิน และยังอบรมสั่งสอนให้เป็นคนดี ด้วยภาษาที่เด็กไม่ต้องฝืนใจอ่าน ความงดงามของภาษาในร้อยกรองยังมีส่วนสำคัญที่ทำให้เด็กรู้จักการใช้ภาษาได้ดี หรือสามารถรับสื่อที่อาจจะซับซ้อนได้ดีขึ้นอีกด้วย (จิตภัทร์ อุปราวิทยานันท์. 2543 : 218)

จากความสำคัญของภาษา ความสำคัญของการอ่าน สภาพปัญหาการอ่านของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ และความสำคัญของบทร้อยกรอง ผู้วิจัยจึงได้ทำการศึกษาผลสัมฤทธิ์ในการอ่าน คำยากของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ในสถานศึกษาที่จัดการเรียนร่วมโดยใช้บทร้อยกรอง

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ในการอ่านคำยากของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้โดยใช้บทร้อยกรอง เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการอ่านคำยากของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ที่เรียนร่วมในโรงเรียนปกติก่อนและหลังการใช้บทร้อยกรอง
2. เพื่อพัฒนาประสิทธิภาพของชุดฝึกอ่านคำยาก โดยใช้บทร้อยกรอง ตามเกณฑ์ประสิทธิภาพ 80/80

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

เด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้มีการพัฒนาความสามารถในด้านการอ่านคำยากโดยใช้บทร้อยกรองจนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงขึ้น

ครู มีแบบอย่างชุดฝึกอ่านคำยากโดยใช้บทร้อยกรอง สำหรับเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับเด็กปกติได้

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนที่จัดการเรียนร่วม ซึ่งเป็นนักเรียนที่มีความบกพร่องใน ขบวนการทางจิตวิทยา ทำให้มีปัญหาในการฟัง พูด อ่าน เขียน และการสะกดคำ รวมทั้งปัญหา ในการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ ซึ่งปัญหาดังกล่าวมิได้มีสาเหตุมาจากความบกพร่องทางร่างกาย แขน ขา ลำตัว สายตา การได้ยิน ระดับสติปัญญา อารมณ์ และสภาพแวดล้อม

2. กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนที่มีปัญหาในการอ่านชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียน ดากสิน-ราชานุสรณ์ สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเมืองตาก สำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดตาก โดยเลือกแบบเจาะจงจำนวน 6 คน ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2545 ซึ่ง คัดแยกโดยใช้แบบสำรวจปัญหาในการเรียนและแบบสำรวจปัญหาในการเรียนรู้เฉพาะด้าน การอ่านของ ศาสตราจารย์ ดร.ผดุง อารยะวิญญู ภาคการศึกษาพิเศษคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

2.1 ตัวแปรที่ศึกษา

2.1.1 ตัวแปรต้น คือ บทร้อยกรอง

2.1.2 ตัวแปรตาม คือ ผลสัมฤทธิ์ในการอ่านคำยาก

2.2 ระยะเวลาในการทดลอง

การทดลองครั้งนี้ ทำการทดลองในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2545 โดยใช้ แผนการสอน 22 แผน ทดลอง 22 ครั้ง ๆ ละ 2 คาบ ๆ ละ 20 นาที

2.3 เนื้อหาที่นำมาใช้ในการอ่านคำยาก

เป็นคำยากที่ปรากฏในแบบเรียนภาษาไทย บทที่ 1 – 5 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่ ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลจากการอ่านคำยากของนักเรียนปกติชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่อ่านไม่ได้ และอ่านได้ไม่ถูกต้องร้อยละ 20 ขึ้นไป

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. เด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ หมายถึง เด็กที่มีปัญหาการเรียนรู้ด้านการอ่าน มีระดับสติปัญญาปกติ ไม่มีความพิการ ไม่มีปัญหาด้านอารมณ์ พฤติกรรม และปัญหาครอบครัว รวมถึงปัญหาด้านสุขภาพที่เรียนอยู่ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนดากสินราชานุสรณ์ จำนวน 6 คน ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2545

2. บทร้อยกรอง หมายถึง บทประพันธ์ที่แต่งด้วยกลอนสี่โดยใช้คำยาก ที่นักเรียน อ่านไม่ได้ร้อยละ 20 ขึ้นไป ของนักเรียนปกติชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จากบทที่ 1 – 5 ในแบบ เรียนภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 22 คำ ซึ่งผู้วิจัยเป็นผู้แต่งเอง จำนวน 22 บท

3. คำยาก หมายถึง คำในบัญชีคำยากจากแบบเรียนภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 บทที่ 1 – 5 ที่นักเรียนปกติชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 อ่านไม่ได้และอ่านได้ไม่ถูกต้อง ตั้งแต่ ร้อยละ 20 ขึ้นไป จำนวน 22 คำ

4. การอ่าน หมายถึง การออกเสียงคำยากได้ถูกต้องทั้งพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ และตัวสะกด

5. เกณฑ์ 80 / 80 หมายถึง เกณฑ์คุณภาพของบทร้อยกรองที่ใช้ประกอบการสอน การอ่านคำยาก จำนวน 22 บทที่แต่งขึ้น

80 ตัวแรก หมายถึง ค่าเฉลี่ยร้อยละ 80 ของคะแนนที่ได้จากการประเมินการอ่าน ระหว่างการทดลอง

80 ตัวหลัง หมายถึง ค่าเฉลี่ยร้อยละ 80 ของคะแนนที่ได้จากการทำแบบทดสอบ วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังการทดลอง

6. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ในการอ่านคำยาก หมายถึง เครื่องมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อวัดความสามารถในการอ่านคำยากก่อน และหลังการทดลองของนักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญ

7. ผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านคำยาก หมายถึง ปริมาณการเรียนรู้เกี่ยวกับคำยาก ซึ่งได้จากการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ในการอ่านคำยาก หลังเรียน โดยการใช้บทร้อยกรอง

สมมุติฐานในการศึกษาค้นคว้า

1. ผลสัมฤทธิ์ในการอ่านคำยากของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ หลังการทดลองอยู่ในระดับดี

2. ผลสัมฤทธิ์ในการอ่านคำยากของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ ก่อนและหลังการทดลองโดยใช้บทร้อยกรอง แตกต่างกัน

ชุดฝึกการอ่านคำยาก โดยใช้บทร้อยกรองมีเกณฑ์ประสิทธิภาพ 80/80

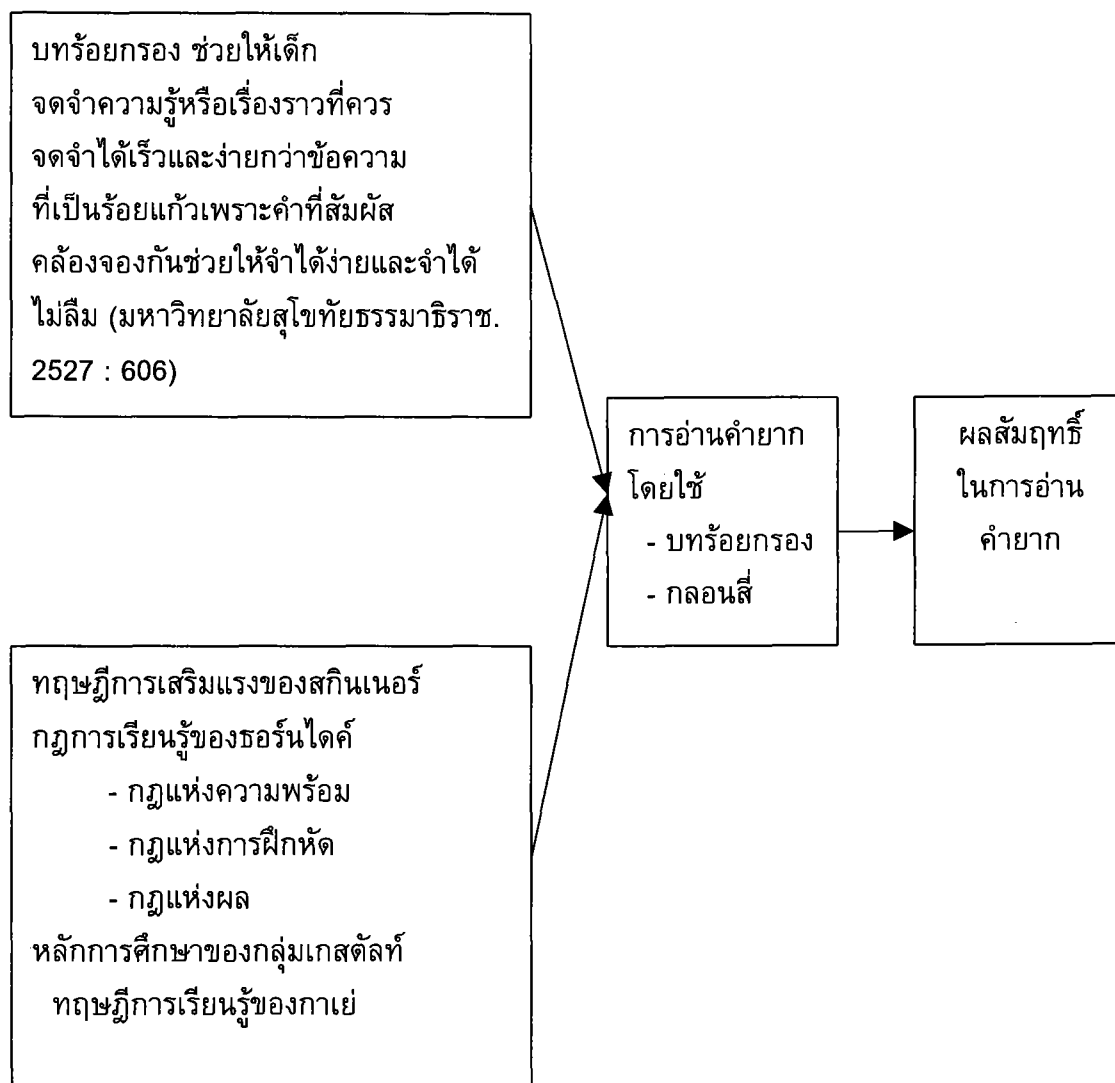
กรอบแนวคิดในการศึกษาค้นคว้า

ในการวิจัยครั้งนี้ ได้กำหนดกรอบแนวคิดไว้ ดังนี้

แนวคิด/ทฤษฎี

ตัวแปรต้น

ตัวแปรตาม

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เรียบเรียงลำดับหัวข้อดังต่อไปนี้

1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนร่วม
 - 1.1 ความหมายของการจัดการเรียนร่วม
 - 1.2 รูปแบบของการจัดการเรียนร่วม
 - 1.3 หลักการจัดการเรียนร่วม
 - 1.4 เหตุผลในการจัดการเรียนร่วม
2. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้
 - 2.1 ความหมายของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้
 - 2.2 ลักษณะของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้
 - 2.3 เด็กประถมศึกษาที่มีปัญหาทางการเรียนรู้
 - 2.4 การจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้
 - 2.5 การคัดแยกเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้
3. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสอนอ่าน
 - 3.1 ความหมายของการอ่าน
 - 3.2 ความสำคัญของการอ่าน
 - 3.3 ความมุ่งหมายของการสอนอ่าน
 - 3.4 ปัญหาและข้อบกพร่องในการอ่าน
 - 3.5 วิธีการสอนอ่านและขั้นตอนในการสอนอ่าน
4. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับบทร้อยกรอง
 - 4.1 ความหมายของบทร้อยกรอง
 - 4.2 ความสำคัญและคุณค่าของบทร้อยกรอง
 - 4.3 ประเภทของบทร้อยกรอง
 - 4.4 การสอนและขั้นตอนการสอนอ่านบทร้อยกรอง
 - 4.5 หลักเกณฑ์การอ่านบทร้อยกรอง
 - 4.6 หลักจิตวิทยาที่นำมาใช้ในการสอนอ่านคำยากโดยใช้บทร้อยกรอง
5. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับแบบฝึก
 - 5.1 ความหมายและความสำคัญของแบบฝึก
 - 5.2 ประโยชน์ของแบบฝึก

- 5.3 ลักษณะของแบบฝึกที่ดี
- 5.4 หลักในการฝึกทักษะ
- 5.5 การหาประสิทธิภาพของแบบฝึก
- 6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 6.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 6.2 งานวิจัยต่างประเทศ

1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนร่วม

1.1 ความหมายของการจัดการเรียนร่วม

ศรียา นิยมธรรม (2539 : 239 - 249) กล่าวถึงความหมายของการจัดการเรียนร่วมไว้ดังนี้

Mainstreaming หมายถึง การจัดให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษ ที่มีความพร้อมด้านการเรียนเข้าเรียนในชั้นเรียนปกติและโรงเรียนปกติเต็มเวลา และได้รับการทางการศึกษาเหมือนกับนักเรียนคนอื่น ๆ ทุกอย่าง

Integration หมายถึง การจัดให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษ ที่มีระดับความพิการปานกลางถึงระดับมากเข้าเรียนในชั้นปกติบางเวลาหรือบางวิชาและมีครูการศึกษาพิเศษคอยให้การช่วยเหลือ

Inclusion หมายถึง การจัดให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษได้เข้าเรียนในโรงเรียนปกติที่อยู่ใกล้บ้านและได้รับการทางการศึกษาตามความต้องการพิเศษของเด็ก

กระทรวงศึกษาธิการ (2543 : 21) กล่าวถึงการเรียนร่วมว่าเป็นวิธีการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษได้เรียนร่วมกับเด็กปกติเพื่อส่งเสริมให้เด็กเหล่านี้ได้มีโอกาสเรียนรู้ตามรูปแบบที่เหมาะสม โดยคำนึงถึงความสามารถของบุคคลนั้นให้สามารถดำรงชีวิตในสังคม อย่างปกติสุข

ผดุง อารยะวิญญู (2539 : 221) กล่าวว่า การเรียนร่วมเป็นการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ตามความพิการของเด็ก เช่น เด็กตาบอด เด็กหูหนวก เด็กปัญญาอ่อน เป็นต้น โดยจัดให้เด็กเหล่านี้เข้าเรียนในชั้นเดียวกับเด็กปกติ

โรงเรียนพิบูลประชาสรรค์ (ม.ป.ป. : 18) กล่าวว่า การเรียนร่วม คือ การนำเด็กพิเศษเข้าไปเรียนในชั้นปกติมากที่สุด โดยได้รับการช่วยเหลืออย่างจริงจังจากครูการศึกษาพิเศษ ในสภาพแวดล้อมที่จำกัดน้อยที่สุดโดยจัดให้มีแผนการเรียนเป็นรายบุคคลเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ ความสัมพันธ์ผลทางการเรียนและให้เขาดำรงชีวิตในสังคมอย่างปกติสุข

โรงเรียนพญาไท (2531 : 8) กล่าวว่า การเรียนร่วม หมายถึง การจัดการศึกษาให้แก่เด็กที่มีความต้องการพิเศษ ได้แก่ เด็กที่มีความบกพร่องทางสายตา เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา เด็กที่มีความบกพร่องทางร่างกายและสุขภาพ

ได้เข้าเรียนร่วมกับเด็กปกติ โดยได้รับความช่วยเหลือจากครูปกติ และครูการศึกษาพิเศษในสภาพแวดล้อมที่จำกัดน้อยที่สุด

สุกัญญา ขำเพชร (2538 : 9) กล่าวว่า การเรียนร่วม หมายถึง การเปิดโอกาสให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษ เจริญเติบโตเต็มที่ตามความสามารถของตนในการร่วมกิจกรรมต่าง ๆ กับเด็กปกติทั้งกิจกรรมในห้องเรียน และกิจกรรมนอกเวลาเรียนเพื่อส่งเสริมวุฒิภาวะทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์และสังคม

ดังนั้นการเรียนร่วม หมายถึง การจัดให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษได้เรียนร่วมในโรงเรียนปกติ อาจเป็นการเรียนร่วมในชั้นปกติเต็มเวลา บางเวลาหรือชั้นพิเศษก็ได้ โดยคำนึงถึงความสามารถและความต้องการของเด็กแต่ละบุคคลรวมทั้งการปรับตัวทางสังคม เพื่อส่งเสริมวุฒิภาวะทางร่างกาย อารมณ์ สังคม จิตใจ และสติปัญญาให้เหมาะสมกับวัย และมีโอกาสร่วมกิจกรรมของโรงเรียนปกติ โดยได้รับการช่วยเหลือจากครูปกติและครูการศึกษาพิเศษในสภาพแวดล้อมที่จำกัดน้อยที่สุด

1.2 รูปแบบของการจัดการเรียนร่วม

ผดุง อารยะวิญญู (2539 : 223) กล่าวถึงรูปแบบการจัดการเรียนร่วมไว้ดังนี้

1. การเรียนร่วมในชั้นเรียนปกติ เป็นการจัดเด็กที่มีความต้องการพิเศษเข้าเรียนร่วมกับเด็กปกติ และเรียนเหมือนกับเด็กปกติทุกอย่าง และเป็นเด็กที่มีความพิการน้อย มีความฉลาด ความพร้อมในด้านการเรียน วุฒิภาวะทางอารมณ์และสังคม
2. การเรียนร่วมในชั้นปกติมีครูการศึกษาพิเศษคอยให้คำแนะนำปรึกษา จัดให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษเรียนร่วมกับเด็กปกติเต็มเวลา แต่มีครูการศึกษาพิเศษคอยช่วยเหลือครูประจำชั้นและประจำวิชาในด้าน การจัดการเรียนการสอนและสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมกับความต้องการและความสามารถของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ รวมทั้งช่วยในการประเมินผล การเรียนรู้ด้วย
3. การเรียนร่วมในชั้นปกติและรับบริการจากครูเวียนสอน เป็นการจัดให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษเรียนร่วมกับเด็กปกติใกล้บ้านและได้รับบริการด้านการสอนเพิ่มเติมจากครูการศึกษาพิเศษ ซึ่งครูการศึกษาพิเศษจะเดินทางไปให้ความช่วยเหลือแก่เด็กในแต่ละโรงเรียนเมื่อครบสัปดาห์ก็จะเวียนมาสอนเด็กกลุ่มเดิมในโรงเรียนอีก
4. การเรียนร่วมในชั้นปกติและรับบริการเสริมจากครูเสริมวิชาการที่ห้องเสริมวิชาการ วันละ 1 – 2 ชั่วโมง หรือมากกว่านี้ตามความต้องการพิเศษของเด็กที่เข้ามาเรียนในห้องนี้จะมีตารางเรียนกำหนดไว้แน่นอน การจัดการเรียนการสอนจะทำเป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่มก็ได้ และสอนในเนื้อหาที่เด็กไม่ได้รับการสอนในชั้นเรียนปกติ หรือเนื้อหาที่เด็กมีปัญหา นอกจากนั้นครูเสริมวิชาการยังมีหน้าที่ในการให้คำแนะนำปรึกษาแก่ครูปกติ ในการปฏิบัติต่อเด็กประเภทนี้ด้วย

5. ชั้นพิเศษในโรงเรียนปกติและเรียนร่วมบางเวลา เป็นการจัดเด็กที่มีความต้องการพิเศษไว้ในชั้นเดียวกันเป็นกลุ่มเล็ก ๆ มีครูประจำชั้นสอนแทบทุกวิชา ยกเว้นบางวิชาที่เด็กต้องไปเรียนร่วมกับเด็กปกติ เช่น พลศึกษา ศิลปศึกษา หรือกิจกรรมนอกหลักสูตรอื่น ๆ

6. ชั้นพิเศษในโรงเรียนปกติเป็นการจัดเด็กที่มีความบกพร่องประเภทเดียวกันไว้เป็นกลุ่มเดียวกันและเป็นกลุ่มขนาดเล็ก เด็กเหล่านี้เรียนในชั้นพิเศษตลอดเวลา ครูประจำชั้นสอนทุกวิชา การเรียนร่วมประเภทนี้เหมาะกับเด็กที่มีความพิการค่อนข้างมาก

กระทรวงศึกษาธิการ (2537 : 2) กล่าวถึงการจัดการเรียนร่วมว่าในปัจจุบันการจัดการเรียนร่วมที่จัดในประเทศไทยมีอยู่ 5 รูปแบบ คือ

1. จัดชั้นพิเศษในโรงเรียนปกติ เด็กพิการมีโอกาสร่วมกิจกรรมที่ไม่ใช่การเรียนการสอนในห้องเรียน เช่น เข้าแถวเคารพธงชาติ กิจกรรมไหว้ครู การสวดมนต์ไหว้พระ การประชุมสวดสัปดาห์ การรับประทานอาหารกลางวันในโรงเรียน และแข่งขันกีฬา เป็นต้น

2. จัดชั้นพิเศษสำหรับเด็กพิการคู่ขนานกับชั้นปกติ แต่ส่งเด็กพิการไปเรียนร่วมกับเด็กในชั้นปกติบางเวลา เช่น พลศึกษา ขั้วร้อง ดนตรี – นาฏศิลป์ จริยศึกษาและศิลปศึกษา เป็นต้น

3. จัดนักเรียนพิการเรียนร่วมเต็มเวลา เด็กพิการที่ได้รับการพิจารณาว่ามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและมีวุฒิภาวะทางอารมณ์และทางสังคมดีพอในทุก ๆ กลุ่มวิชา จะได้รับการพิจารณาส่งเข้าเรียนในชั้นปกติ โดยไม่ต้องกลับไปเรียนในชั้นพิเศษอีก

4. จัดเป็นห้องเสริมวิชาการในโรงเรียนปกติ ห้องเสริมวิชาการควรมีลักษณะเป็น NON – GRADED คือ มีนักเรียนหลาย ๆ ระดับชั้นรวมกัน หรือนักเรียนอาจอยู่ในห้องเรียนปกติและส่งเข้ามาเรียนที่ห้องเสริมวิชาการบางเวลาและบางวิชา เช่น วิชาคณิตศาสตร์ ภาษาไทย เป็นต้น โดยมีครูเสริมวิชาการ (Resource Teacher) หรือครูเดินสอน (Itinerant Teacher) เป็นผู้เสริมวิชาการให้ตามความต้องการหรือความจำเป็นของผู้เรียนเป็นรายบุคคล

5. จัดเป็นชั้นเรียนหรือห้องเสริมวิชาการในโรงพยาบาล มีครูการศึกษาพิเศษประจำเพื่อสอนเด็กเจ็บป่วยระยะยาวเพื่อให้เด็กมีโอกาสทบทวนบทเรียนที่เรียนแล้วหรือสอนบทเรียนให้ใหม่ครูการศึกษาพิเศษจะสอนตามจุดประสงค์ และประเมินจุดประสงค์ที่ได้สอนไปแล้วทำรายงาน การประเมินจุดประสงค์ให้เด็กนำไปแสดงแก่ครูในโรงเรียนปกติของตนเมื่อออกจากโรงพยาบาล

จากรูปแบบการจัดการเรียนร่วมที่กล่าวมาข้างต้นมีข้อดีและข้อจำกัดต่าง ๆ กัน การจัดเด็กที่มีความต้องการพิเศษเข้าเรียนร่วมในรูปแบบใดนั้น ควรจะจัดให้เหมาะสมกับระดับความพิการและความพร้อมของเด็ก ตลอดจนโรงเรียน ผู้บริหาร ครู แพทย์ หรือนักวิชาชีพที่เกี่ยวข้องด้วยจึงจะทำให้การจัดการเรียนร่วมได้ผลดียิ่งขึ้น

1.3 หลักการจัดการเรียนร่วม

ผดุง อารยะวิญญู (2535 : 5 - 6) กล่าวถึงหลักการจัดการเรียนร่วมไว้ดังนี้

1. การเรียนการสอนควรเป็นรูปธรรมมากกว่านามธรรม
2. การเรียนการสอนควรจัดเป็นช่วงเวลาสั้น เนื่องจากเด็กพิเศษมีความสนใจสั้นและ
ควรสอนเนื้อหาบ่อย ๆ พอที่เด็กสามารถรับได้

3. เด็กพิเศษมักมีปัญหาในด้านการอ่านและเลขคณิต ครูผู้สอนจำเป็นต้องตระหนักในเรื่องนี้

4. ครูที่สอนเด็กพิเศษจะต้องส่งเสริมประสาทสัมผัส ซึ่งเด็กแต่ละประเภทจะเรียนรู้
ได้ดี โดยผ่านการรับรู้ทางสายตา ทางการฟัง หรือการสัมผัสต่างกันไป ครูจึงเป็นผู้ที่พิจารณา
อย่างรอบคอบ

พัฒน์ ภาสบุตร (2531 : 283) ได้กำหนดหลักการจัดการเรียนร่วมไว้ดังนี้

1. จัดให้เด็กพิเศษได้ผลจากการเรียนสอดคล้องกับหลักการ เป้าหมาย และ
จุดประสงค์ของหลักสูตรเช่นเดียวกับเด็กปกติ
2. ใช้วิธีสอนและอุปกรณ์ในการจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมสอดคล้องกับ
ความต้องการของเด็กพิเศษและสภาพของเด็กที่มีความบกพร่องแต่ละประเภท
3. จัดสื่อการเรียนการสอนให้พอเพียง เพื่อให้เด็กเรียนได้สะดวกรวดเร็วทันกันหรือ
พร้อมกับเด็กปกติ ครูจะต้องมีสื่อที่ใช้สอน แบบเรียน คู่มือครู วัสดุฝึก พอเพียงที่จะทำให้ผู้เรียน
เกิดความเข้าใจ ซึ่งอาจมีบางอย่างที่ต้องแตกต่างกันไปจากที่ใช้กับเด็กปกติ
4. การวัดผลการเรียนสำหรับเด็กพิเศษใช้วิธีการที่แตกต่างไปจากเด็กปกติให้มาก
ที่สุดเท่าที่ขีดความสามารถของเด็กพิเศษจะทำได้

อิรวเทท์ (อ้างถึงใน ศรีนคร วิหะสิรินันท์. 2535 : 49) กล่าวถึงหลักการจัดการเรียน
ร่วม ไว้ดังนี้

1. ตั้งความคาดหวังว่าเด็กจะสามารถเรียนรู้ได้
2. ไม่ด่วนสรุปเอาเอง
3. พุ่มเทสิ่งเร้าให้เด็กเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ผ่านประสาทสัมผัสให้มากที่สุด
4. ให้สิ่งชี้แนะแก่เด็กมากกว่าปกติ
5. ทำกิจกรรมให้มีชีวิตชีวา
6. ย้ำและทบทวนบ่อย ๆ เท่าที่จำเป็น
7. ดึงให้มาสัมพันธ์กัน
8. ทำให้เป็นสิ่งที่มีความคุณค่าเกิดผลดี
9. ทำให้เป็นรูปธรรม
10. ทำให้เด็กเกิดความประหลาดใจ
11. เน้นในทางบวกเป็นสำคัญ

12. ให้เป็นไปตามลำดับขั้นตอน

13. พร้อมทั้งจะย้อนกลับไปตั้งหลักใหม่ได้เสมอ

จากหลักการจัดการเรียนร่วมที่กล่าวมาแล้ว สิ่งที่สำคัญ คือ การจัดให้สอดคล้องกับความสามารถและความแตกต่างของแต่ละบุคคล เพื่อให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษได้มีโอกาสพัฒนาความรู้ความสามารถของตนได้เต็มศักยภาพให้มากที่สุด โดยได้รับความช่วยเหลือ และรับบริการทางการศึกษาจากครูการศึกษาพิเศษและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง

1.4 เหตุผลในการจัดการเรียนร่วม

ทบวงมหาวิทยาลัย (2529 : 2 - 3) กล่าวถึงเหตุผลในการจัดการเรียนร่วม ดังนี้

1. เด็กพิการมีโอกาสเข้าเรียนในโรงเรียนใกล้บ้านหรือไม่ต้องเดินทางไปโรงเรียนพิเศษที่อยู่ห่างไกล จนเป็นภาระของผู้ปกครองที่จะต้องรับส่ง ทั้งยังเป็นการประหยัดพลังงาน และเวลาของเด็กที่จะต้องใช้ในการเดินทาง โดยนำเวลานั้น ๆ มาใช้ในการฝึกหัดฟื้นฟูสมรรถภาพเพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถที่จะดำรงชีวิตในสังคมปกติได้
 2. เป็นการประหยัดค่าใช้จ่ายของผู้ปกครอง ไม่ต้องเสียเงินเพื่อส่งบุตรพิการไปเรียนอยู่ในโรงเรียนประจำ
 3. เด็กพิการได้อยู่กับผู้ปกครองและญาติพี่น้องตามปกติ มีโอกาสประพฤติปฏิบัติหน้าที่ในฐานะเป็นสมาชิกของครอบครัว โดยไม่เกิดความรู้สึกว่าถูกแยกออกไปด้วยเหตุแห่งความพิการ
 4. เด็กพิการมีโอกาสเรียนรู้และปรับตัวให้เข้ากับสังคมได้ซึ่งนับว่าเป็นประสบการณ์ตรงเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการเรียนรู้ตามศักยภาพ
 5. เป็นการลดภาระของรัฐบาล เพราะการจัดตั้งโรงเรียนพิเศษเฉพาะต้องใช้งบประมาณมาก
 6. สังคมเข้าใจและยอมรับเด็กพิการว่ามีความสามารถ เช่นเดียวกับเด็กปกติและช่วยให้เด็กพิการอยู่ในสังคมอย่างเป็นประโยชน์ได้
- จะเห็นได้ว่า เหตุผลในการจัดการเรียนร่วมเป็นการจัดเพื่อเปิดโอกาสให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษได้เข้าเรียนใกล้บ้าน เช่นเดียวกับเด็กปกติทั่วไปอีกทั้งยังเป็นการช่วยลดภาระของผู้ปกครองในการเดินทางรับส่งเด็กเข้าเรียนในโรงเรียนประจำ ประหยัดค่าใช้จ่ายให้สังคมมีความเข้าใจและยอมรับในความสามารถของเด็กอีกด้วย

2. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้

2.1 ความหมายของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้

นักจิตวิทยาและนักการศึกษาหลายท่าน ได้ให้คำนิยามของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ไว้ดังนี้

ผดุง อารยะวิญญู (2539 : 115) ได้ให้ความหมายของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ไว้ว่า เด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ (Learning Disabilities) หมายถึง เด็กที่มีความบกพร่องในกระบวนการทางจิตวิทยา ทำให้เด็กมีปัญหาในการใช้ภาษา ทั้งในการฟัง การอ่าน การพูด การเขียน และการสะกดคำ หรือมีปัญหาในการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ ปัญหาดังกล่าวมิได้มีสาเหตุมาจากความบกพร่องทางร่างกาย แขน ขา ลำตัว การได้ยิน อารมณ์ และสภาพแวดล้อมรอบตัวเด็ก

ศรียา นิยมธรรม (2537 : 3) ได้ให้ความหมายของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ไว้ว่า เด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ (Learning Disabled Children) หมายถึง เด็กที่มีความผิดปกติอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือหลายอย่างของกระบวนการพื้นฐานทางจิตวิทยาการเรียนรู้ที่เกี่ยวกับความเข้าใจ การใช้ภาษาพูด หรือภาษาเขียน ซึ่งความผิดปกตินี้อาจเห็นได้ในลักษณะของการมีปัญหาในการรับฟัง การคิด การพูด การอ่าน การเขียน การสะกดคำ หรือการคำนวณ ตลอดจนการรับรู้อันเป็นผลจากความผิดปกติทางสมองแต่ไม่รวมถึงเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้อันเนื่องมาจากการมองไม่เห็น ปัญญาอ่อน การไม่ได้ยิน การเคลื่อนไหวไม่ปกติเนื่องจากร่างกายพิการ มีอารมณ์แปรปรวน หรือเด็กที่ด้อยโอกาสทางการศึกษา

สมิท และคนอื่น ๆ (Smith and Others. 1995 : 101) ให้ความหมายของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ว่า เกิดจากความบกพร่องทางพันธุกรรมทำให้เด็กมีปัญหายุ่งยากในการดำเนินชีวิตประจำวัน การแสดงออกทางพฤติกรรม การรับรู้ทางสังคม และการมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่น ซึ่งแสดงออกในลักษณะของการฟัง การพูด การอ่าน การเขียน การคิดและการเรียนคณิตศาสตร์ ปัญหาดังกล่าวเป็นลักษณะเฉพาะของแต่ละคน และไม่ได้รวมถึงเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ความบกพร่องทางประสาทสัมผัส ปัญหาทางพฤติกรรมความแตกต่างทางวัฒนธรรม

จากความหมายของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า เด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ หมายถึง เด็กที่มีความบกพร่องของกระบวนการพื้นฐานทางจิตวิทยาการเรียนรู้ ทำให้เด็กมีปัญหาในด้านการใช้ภาษา ทั้งการฟัง การอ่าน การพูด การเขียน และการสะกดคำ หรือการคำนวณ ตลอดจนปัญหาในเรื่องการเคลื่อนไหว การรับรู้ อารมณ์ พฤติกรรม โดยไม่ได้เกิดจากความบกพร่องทางสติปัญญา บกพร่องทางประสาทสัมผัส ปัญหาทางพฤติกรรม ความแตกต่างทางวัฒนธรรม ซึ่งปัญหาเหล่านี้จะส่งผลต่อการเรียนของเด็ก ทำให้เด็กไม่สามารถเรียนหนังสือโดยใช้วิธีเดียวกับเด็กปกติได้ จำเป็นต้องให้บริการทางการศึกษาที่แตกต่างไปจากเด็กปกติ หรือเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า การศึกษาพิเศษ

2.2 ลักษณะของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (2538 : 29 - 32) กล่าวถึงลักษณะของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ไว้ดังนี้

1. ปัญหาด้านการอ่าน เด็กที่มีปัญหาด้านการอ่านจะไม่สามารถอ่านหนังสือได้เท่ากับระดับของเด็กในชั้นเรียนเดียวกันแม้ว่าจะพยายามช่วยเหลือในเรื่องความจำเป็นพิเศษแล้ว ซึ่งอาจเป็นผลจากความบกพร่องของการมองเห็นหรือการได้ยิน พฤติกรรมการอ่านที่ไม่เหมาะสม จึง ปรากฏอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่าง ดังนี้

- 1.1 การเคลื่อนไหวร่างกายที่แสดงอาการเครียด เช่น อารมณ์เสีย หน้านอง
- 1.2 อ่านหลงบรรทัด อ่านซ้ำคำ
- 1.3 อ่านตกหล่น อ่านเพิ่มคำ หาคำมาแทนที่หรืออ่านกลับคำ
- 1.4 อ่านเรียงลำดับคำผิด สับสนตำแหน่ง ประธาน กริยา กรรม
- 1.5 อ่านสับสนระหว่างอักษรหรือคำที่คล้ายคลึงกัน
- 1.6 อ่านช้าและตะกุกตะกัก
- 1.7 อ่านด้วยความลังเลไม่แน่ใจ
- 1.8 อ่านเอาเรื่องไม่ได้
- 1.9 บอกลำดับเรื่องราวไม่ได้
- 1.10 จำประเด็นสำคัญของเรื่องราวไม่ได้ (อ่านได้แต่อธิบายไม่ได้)
- 1.11 แยกสระเสียงสั้น – ยาวไม่ได้

2. ปัญหาการเขียน เด็กที่มีปัญหาการเขียนอาจมีสาเหตุมาจากความบกพร่อง ใน 3 ลักษณะ คือ

- 2.1 การประสานสัมพันธ์ระหว่างกล้ามเนื้อและสายตาไม่ดี จึงทำให้เด็กลอกตัวอักษร และตัวเลขไม่ถูก
- 2.2 ความบกพร่องของการจำสิ่งที่มองเห็น จึงทำให้เด็กจำคำที่เห็นไม่ได้
- 2.3 ความบกพร่องในการทำความเข้าใจกฎเกณฑ์และความสัมพันธ์ระหว่างถ้อยคำในประโยค จึงทำให้เด็กมีปัญหาในการรวบรวมหรือจัดระบบความคิดเพื่อสื่อสารออกมาโดยการเขียนไม่ได้

เด็กที่มีปัญหาในการเขียนจะมีพฤติกรรมปรากฏอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือหลายอย่างดังนี้

1. เขียนตัวอักษรผิดทิศทาง กลับซ้าย – ขวา หน้า – หลัง บน – ล่าง
2. เว้นระยะตัวอักษรหรือคำไม่ถูกต้อง
3. เขียนหนังสือไม่เป็นตัว
4. เขียนหนังสือรูปร่างไม่สม่ำเสมอ
5. เขียนหนังสือแบบที่ปรากฏในกระจกเงา
6. เขียนตัวอักษรหลายแบบปะปนกัน
7. จำทักษะพื้นฐานการเขียนไม่ได้

3. ปัญหาการสะกดคำ เด็กที่มีปัญหาการสะกดคำมักมีพฤติกรรมปรากฏอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือหลายอย่าง ดังนี้

- 3.1 เรียงตัวอักษรในคำผิด
- 3.2 สลับตัวอักษรและคำ
- 3.3 มีปัญหาในการเชื่อมโยงเสียงที่ถูกต้องกับตัวอักษร
- 3.4 สะกดข้ามตัวอักษรหลายตัว
- 3.5 สร้างการสะกดคำแบบใหม่ของตัวเอง

4. ปัญหาด้านคณิตศาสตร์ เด็กที่มีปัญหาด้านคณิตศาสตร์จะมีปัญหาด้านการกระยะการคิดที่เป็นเชิงปริมาณ หรือภาษาสัญลักษณ์ ทำให้ผลสัมฤทธิ์ด้านนี้ต่ำ ซึ่งเด็กที่มีปัญหาด้านคณิตศาสตร์มักจะมีพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือหลายอย่าง ดังนี้

- 4.1 ลืมตำแหน่งบนหน้ากระดาษ
- 4.2 ทำงานไม่เสร็จใน 1 หน้า ที่กำหนดให้
- 4.3 มีปัญหาในการอ่านเลขหลายหลัก
- 4.4 มีปัญหาในการจำแนกตัวเลขบางตัว เช่น 6 – 9, 2 – 5, 17 – 71
- 4.5 เขียนตัวเลขจากหลังมาหน้า
- 4.6 เขียนตัวเลขจากซ้ายมาขวา
- 4.7 มีปัญหาในการลากเส้นตัวเลข
- 4.8 มีปัญหาในการลอกรูปทรงต่าง ๆ และลอกโจทย์ปัญหา
- 4.9 ไม่สามารถจำเงื่อนไขกฎข้อเท็จจริงทางคณิตศาสตร์
- 4.10 มีปัญหาในการเรียนรู้ข้อเท็จจริงบางเรื่อง
- 4.11 ทำผิดเพราะสะเพร่าบ่อย ๆ
- 4.12 ยอมแพ้ง่าย
- 4.13 มีปัญหาในการเชื่อมโยงจำนวนกับสัญลักษณ์
- 4.14 สับสนข้อมูลในแนวดิ่งและการเว้นระยะ
- 4.15 ทำโจทย์ปัญหาไม่ได้
- 4.16 ไม่มีความเข้าใจเกี่ยวกับความคิดรวบยอดทางคณิตศาสตร์

ศรียา นิยมธรรม (2540 : 41 - 42) กล่าวถึงลักษณะของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ว่าเมื่อจัดกลุ่มลักษณะรวม ๆ ของปัญหาทางการเรียนรู้ อาจมองได้ใน 4 ด้าน ใหญ่ ๆ ดังนี้

- 1. ด้านพุทธิพิสัย หรือการรู้คิด (Cognitive) เช่นการคิดและการแก้ปัญหา
- 2. ด้านภาษา (Language) ได้แก่ การพูด การฟัง การอ่าน การเขียน
- 3. ด้านกลไกการเคลื่อนไหว (Motor) เช่นการประสานงานกันของอวัยวะต่าง ๆ

ในร่างกาย

- 4. ด้านสังคม (Social) เช่นความสัมพันธ์กับเพื่อน ๆ

จะเห็นได้ว่า เด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ส่วนใหญ่จะมีปัญหาในด้านการอ่าน การคิดคำนวณหรือมีความสับสนยุ่งยากด้านภาษา ทำให้เด็กมีปัญหาในเรื่องการอ่าน การเขียน

การพูด เด็กที่มีปัญหาดังกล่าวมาแล้วไม่จำเป็นต้องเป็นเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้เสมอไป แต่ถ้าปัญหานั้นยังรบกวนขัดขวางการเรียนรู้เรื่องสำคัญ ๆ ของเด็กในการเรียนหนังสือในชั้นเรียนก็อาจเป็นเพราะว่าเด็กเหล่านั้นมีปัญหาเกี่ยวเนื่องกับปัญหาการเรียนรู้ที่ได้รับการแก้ไข และช่วยเหลือโดย เร่งด่วน

2.3 เด็กประถมศึกษา กับ ปัญหาทางการเรียนรู้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (2538 : 26 - 29) ได้กล่าวถึงปัญหาทางการเรียนรู้ของเด็กประถมศึกษา ไว้ดังนี้

1. กระบวนการเรียนรู้ เด็กระดับประถมศึกษา มีกระบวนการเรียนรู้ 4 ขั้น ดังนี้

ขั้นที่ 1 การรับและบันทึกข้อมูลข่าวสารเข้าสู่สมอง อาศัยประสาทสัมผัสที่สำคัญสามส่วน คือ การเห็น การได้ยิน และกายสัมผัส ถ้าประสาทสัมผัสเหล่านี้บกพร่องจะทำให้กระบวนการรับรู้และบันทึกข้อมูลข่าวสารบกพร่องตามไปด้วย ซึ่งจะเป็นสาเหตุพื้นฐานของปัญหาการเรียนรู้ต่อไป เช่น การอ่านข้ามคำ หรือข้ามบรรทัด หรืออ่านซ้ำ การแยกความแตกต่างระหว่างเสียงไม่ได้ การฟังคำสั่งยาว ๆ ของครูไม่ทัน การกระเຍะเดินหรือวิ่งผิดพลาด ทำให้เดินชนของหรือเล่นกีฬาไม่ได้ รวมทั้งแยกความแตกต่างระหว่างผิวสัมผัสของสิ่งของหรือวัตถุไม่ได้ เป็นต้น

ขั้นที่ 2 การผสมผสานข้อมูลข่าวสาร หมายถึง การเรียบเรียง การจัดลำดับข้อมูลที่ถูกต้อง (Sequencing) การเข้าใจเนื้อหาที่นำมาใช้ในขณะนี้ (Abstraction) และการประมวลข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ทั้งหมดที่มีอยู่เข้าด้วยกันอย่างมีระบบระเบียบ (Organization) เด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้บางคนอาจมีความบกพร่องในด้านใดด้านหนึ่ง หรือหลาย ๆ ด้าน จากที่กล่าวมาแล้วและความบกพร่องที่เกิดขึ้นนั้นอาจมีสาเหตุเบื้องต้นมาจากการรับรู้ทางการเห็น การได้ยิน หรือกายสัมผัส เช่น เด็กอาจจัดลำดับเรื่องราวที่ได้ยินไม่ได้แต่จัดลำดับภาพที่เห็นได้ดี นั่นแสดงว่าเด็กมีปัญหาเบื้องต้นมาจากประสาทสัมผัสทางการได้ยิน แต่ไม่ได้มีปัญหาจากประสาทสัมผัสทางการเห็น หรืออาจมีลักษณะตรงกันข้าม ดังที่กล่าวมาแล้ว

ขั้นที่ 3 การเก็บข้อมูลข่าวสารเพื่อนำออกมาใช้ต่อไป หรือความจำ โดยทั่วไปความจำมีสองชนิด คือ ความจำระยะสั้นกับความจำระยะยาว ความจำระยะสั้นเป็นความสามารถที่จดจำสิ่งใดสิ่งหนึ่งได้ตลอดเวลาที่กำลังให้ความสนใจกับสิ่งนั้นอยู่ เช่น การจำหมายเลขโทรศัพท์ที่ดูจากสมุดบันทึกหมายเลข ซึ่งอาจจะลืมหมายเลขดังกล่าวได้ถ้ามีคนมาทักทายก่อนที่จะหมุนหมายเลขเสร็จ ส่วนความจำระยะยาวเป็นความสามารถในการเก็บข้อมูลข่าวสารหลังจากที่ได้ท่องบททวนซ้ำ ๆ หลายครั้ง การที่นักเรียนมีความจำระยะสั้นบกพร่องนั้นอาจเป็นผลเนื่องมาจากการรับข้อมูลที่ประสาทสัมผัสต่าง ๆ ทางการเห็น การได้ยิน หรือกายสัมผัสบกพร่อง นั่นหมายถึง เคยเห็น เคยได้ยิน แต่จำไม่ได้ว่าคืออะไร เป็นอย่างไร พฤติกรรมที่พบในเด็ก เช่น ท่องรายการคำศัพท์ที่สะกดซ้ำแล้วซ้ำอีกแต่ในวันรุ่งขึ้นก็ลืมหมด

หรือลิ้มวิธีแก้ปัญหาโจทย์เลขเมื่อกลับถึงบ้านทั้ง ๆ ที่เข้าใจคำอธิบายของครูในขณะเรียน และนอกจากนี้เด็กที่ขี้ลืมอาจจะต้องทบทวน สิ่งนั้นซ้ำ ๆ 10 ครั้ง หรือ 20 ครั้ง ในขณะที่เด็กปกติทบทวนในสิ่งเดียวกันเพียง 3 หรือ 5 ครั้งเท่านั้น

ขั้นที่ 4 การส่งออกข้อมูลข่าวสาร หมายถึง การส่งข่าวสารซึ่งอยู่ภายในสมอง โดยผ่านสื่อทางภาษา หรือทางกิจกรรมที่มีการเคลื่อนไหวไปสู่ผู้รับ เช่น การพูด การอธิบาย การเขียน การวาดภาพ การแสดงสีหน้ากิริยาท่าทาง เป็นต้น เด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ อันเนื่องมาจากความบกพร่องของประสาทสัมผัสต่าง ๆ ผสมผสานกับความบกพร่องของกล้ามเนื้อจะทำให้มีปัญหาการสื่อสารทั้งด้านภาษาและการแสดงกิริยาท่าทาง ซึ่งได้แก่ การเขียน การพูด การแสดงท่าทางสับสนวทวน อันส่งผลให้เกิดปัญหาทางการเรียนรู้ในด้านวิชาการต่อไป

2. ลักษณะร่วมทั่วไปของเด็กระดับประถมศึกษาที่มีปัญหาทางการเรียนรู้มี

3 ลักษณะ ดังนี้

1. มีปัญหาในการเรียนวิชาการ หมายถึง ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของเด็กไม่เหมาะสมกับระดับความสามารถของเขารับปัญหาที่วัดได้ เด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้และไม่ได้รับการช่วยเหลือเมื่ออยู่ในระดับ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – 2 – 3 อาจมีความรู้ในวิชาการ บางด้านช้ากว่าเพื่อนในวัยเดียวกันประมาณ 1 ปี ถึง 1 ปีครึ่ง และถ้าเด็กอยู่ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 5 – 6 จะมีความล่าช้ากว่าเพื่อนประมาณ 2 ปีขึ้นไป

2. มีปัญหาทางการเรียนรู้ ซึ่งมีทักษะที่เป็นจุดอ่อนส่วนใหญ่ ได้แก่

- 2.1 ความเข้าใจจากการฟังหรืออ่าน
- 2.2 การพูดแสดงความรู้สึกนึกคิดทั่วไป
- 2.3 ทักษะการอ่านขั้นพื้นฐาน
- 2.4 การเขียนแสดงความรู้สึกนึกคิดทั่วไป
- 2.5 การคำนวณในเชิงคณิตศาสตร์
- 2.6 การให้เหตุผลในเชิงคณิตศาสตร์

3. อาจมีความผิดปกติหรือไม่มีความผิดปกติในระบบประสาทสมองส่วนกลาง

- 3.1 ไม่ได้เป็นปัญหาทางการเรียนรู้ซึ่งมีสาเหตุมาจากปัญหาสิ่งแวดล้อม
- 3.2 ไม่ได้เป็นปัญหาทางการเรียนรู้ซึ่งมีสาเหตุมาจากอาการปัญญาอ่อนหรือ

บกพร่องทางอารมณ์

จะเห็นได้ว่า เด็กประถมศึกษาที่มีปัญหาในการรับรู้ การบันทึกข้อมูล ซึ่งต้องอาศัยประสาทสัมผัสทั้งการเห็น การได้ยิน และการสัมผัส เมื่อสิ่งเหล่านี้บกพร่องจะทำให้การรับรู้ล่าช้ากว่าคนอื่นที่อยู่ในวัยเดียวกัน ส่วนใหญ่จะมีปัญหาในการทำความเข้าใจในการฟัง หรือการอ่าน ตลอดจนทักษะการอ่านขั้นพื้นฐาน ดังนั้นการที่จะช่วยให้เด็กมีการเรียนรู้ได้ดี ต้องแก้ไขที่การอ่านก่อนเป็นลำดับแรก

2.4 การจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (2538 : 83 - 86) กล่าวว่า ปัญหาทางการเรียนรู้มีขอบข่ายกว้างขวางทั้งพฤติกรรมการเรียนรู้วิชาการและพฤติกรรมที่แสดงออกในเชิงรบกวนชั้นเรียน จึงได้เสนอแนะแนวทางในการจัดการเรียนการสอนเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ในชั้นเรียนปกติ ดังนี้

1. สอนโดยเน้นความสามารถเด่นของเด็กเพื่อให้เด็กได้รับประสบการณ์ของความสำเร็จ เช่น ถ้าพบว่าเด็กใช้สายตาในการเรียนรู้ได้ดีที่สุด ครูควรให้เด็กมองดูวัตถุต่าง ๆ แทนที่จะพูดให้เด็กฟังเท่านั้น
2. พยายามลดกิจกรรมที่ต้องใช้ทักษะหรือความสามารถที่เป็นจุดบกพร่องของเด็ก เช่น ถ้าพบว่าเด็กมีปัญหาการเขียน ก็ไม่ควรให้งานที่เด็กต้องเขียนมาก แต่อาจให้เด็กตอบปากเปล่าหรือตอบใส่เทปบันทึกเสียงแทนการเขียน
3. พยายามพัฒนาจุดบกพร่องของเด็กหลังจากที่เด็กประสบความสำเร็จจากการใช้ความสามารถเด่นได้แล้ว
4. กำหนดความคิดรวบยอดที่จะให้เด็กเรียนให้ชัดเจน ถ้าจะสอนความคิดรวบยอดใหม่ ครูต้องนำความคิดรวบยอดใหม่ไปสัมพันธ์กับสิ่งที่เด็กเคยเรียนรู้มาแล้ว และสรุปความคิดรวบยอดให้ชัดเจน เพราะเด็กจะไม่สามารถสรุปใจความสำคัญได้เอง
5. ช่วยให้เกิดตระหนักถึงเป้าหมายและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยชี้ให้เด็กเห็นว่าเมื่อวานนี้เด็กทำอะไรได้บ้าง วันนี้เด็กทำอะไรสำเร็จ และเด็กจะทำอะไรได้ในวันพรุ่งนี้บ้าง
6. ตั้งเป้าหมายระยะสั้นอย่างชัดเจนที่เด็กสามารถทำได้ โดยจัดลำดับของงานให้มีความยากง่ายต่าง ๆ กันไป โดยให้เด็กทำงานในอันดับแรก ๆ ตามความสามารถของเขา จากนั้นค่อย ๆ จำกัดเวลา พร้อมทั้งบันทึกความก้าวหน้าของเด็ก เมื่อเด็กทำงานก้าวหน้าได้เสร็จตามกำหนดเวลา จึงค่อยให้งานที่ยากขึ้น โดยใช้กระบวนการเรียนการสอนแบบเดียวกัน
7. ให้ข้อมูลย้อนกลับทันทีที่เด็กทำงานได้สำเร็จ ถ้าเด็กทำผิดบอกให้ทราบทันที อธิบายใหม่และให้เด็กแก้ไขใหม่ทันที แต่ต้องใช้วิธีทางบวก ถ้าเด็กทำได้สำเร็จ ต้องรีบให้คำชมและบอกเหตุผลที่เด็กได้รับคำชมโดยเน้นความพยายามในการทำงานเป็นหลัก ไม่ชมเชยเฉพาะงานที่ครูพอใจ
8. ให้หยุดกิจกรรมนั้นชั่วคราวรอเวลาอีกระยะหนึ่ง ถ้าครูได้พยายามใช้วิธีการใหม่ ๆ หรือกิจกรรมใหม่ ๆ เพื่อช่วยเหลือเด็กแล้วแต่เด็กยังไม่สามารถพัฒนาได้
9. อย่าพยายามสอนสิ่งที่เด็กไม่สามารถเรียนรู้และไม่อาจเรียนรู้ได้
10. เนื้อหา บทเรียน และเทคนิควิธีการเรียนการสอนที่จะนำมาใช้สอนนั้นควรเริ่มสอนเนื้อหา หรือบทเรียนที่ต่ำกว่าระดับชั้นของเด็ก 1 ปี เพื่อให้เด็กได้รับประสบการณ์ของความสำเร็จ
11. จัดกิจกรรมในทักษะเดียวกันให้หลากหลาย เพื่อว่าเด็กจะได้เลือกงานที่ทำได้

และให้เด็กทำงานตามแนวทางของเขาเอง เช่น ใช้ปากกาสีแดง เลือกมุมที่จะนั่งทำงานเอง ใช้อุปกรณ์ช่วยประเภทเครื่องเล่นเทป หรือคอมพิวเตอร์ เป็นต้น

12. ใช้อุปกรณ์การสอนที่เป็นรูปธรรมมากที่สุด

13. ใช้เกมหรือกิจกรรมที่让孩子ได้มีโอกาสเคลื่อนไหว ได้สัมผัส ได้มองเห็น และได้ยิน ได้ฟัง เพราะทำให้เด็กสนุกในการเรียนรู้ และเรียนรู้ได้เร็ว

14. สอนช้าและทบทวนบ่อย ๆ เพราะตามปกติเด็กมีปัญหาทางการเรียนรู้ ต้องการประสบการณ์และบ่อยมากกว่าเด็กปกติ

15. จัดทำป้ายกระดานแข็งหรือธงสีแดง ซึ่งมีความหมายว่า ต้องการความช่วยเหลือ ซึ่งข้างหนึ่งของป้ายอาจเขียนว่า “พยายามทำงานต่อไป” และอีกข้างหนึ่งเขียนว่า “หนูมีปัญหา” ให้เด็กยกขึ้นตั้งหันออกนอกตัวเมื่อต้องการความช่วยเหลือจากครู วิธีนี้จะช่วยลดความคับข้องใจให้แก่เด็กได้บ้าง และป้ายหรือธงก็จะช่วยลดความวุ่นวายไปได้ โดยที่เด็กไม่ต้องลุกจากที่นั่งหรือยกมือ หรือเรียกร้องขอความช่วยเหลือจากครูบ่อย ๆ และนอกจากนี้ป้ายดังกล่าวยังทำหน้าที่เตือนเด็กให้ทำงานต่อไปอีก

ดังนั้น การจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ ควรจัดให้เหมาะสมและสอดคล้องกับความสามารถของเด็ก โดยจัดลำดับของงานให้มีความยากง่ายต่าง ๆ กันไป และกิจกรรมที่จัดขึ้นควรมีความหลากหลายเพื่อให้เด็กได้สามารถเลือกงานที่ทำได้รูปแบบของกิจกรรมหรือเกมที่จัดขึ้นควรให้เด็กได้มีโอกาสเคลื่อนไหว ได้สัมผัส ได้มองเห็น ได้ยินและฟัง เพราะจะทำให้เด็กได้รับความสนุกสนานในการเรียนและเรียนรู้ได้รวดเร็วและใช้อุปกรณ์การสอนที่เป็นรูปธรรมมากที่สุด

2.5 การคัดแยกเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ การคัดแยกมีขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 ใช้แบบสำรวจปัญหาในการเรียน

แบบสำรวจปัญหาในการเรียนเป็นเครื่องมือชนิดหนึ่ง ที่ใช้สำรวจปัญหาในการเรียนของเด็กประกอบด้วยคำถาม 50 ข้อ ประเมินลักษณะปัญหาของเด็กในการเรียน 5 ด้านใหญ่ และ 25 ด้านย่อย ใช้มาตราส่วนประเมินค่า 1 – 5 ใช้สำหรับเด็กในระดับประถมศึกษา เครื่องมือมีค่าความเที่ยงตรง ตามมาตรฐานของเครื่องมือในการวิจัยที่ดีมีค่าความเชื่อมั่น = 98 มีเกณฑ์ปกติ (Noms) มี Noms ให้เปรียบเทียบ ผู้ประเมินเด็กต้องรู้จักเด็กเป็นอย่างดี ไม่น้อยกว่า 3 เดือน จะเป็นครูประจำชั้น หรือครูสอนเด็กประจำ

หลังจากกรอกแบบสำรวจแล้ว นำข้อมูลมา Plot ลงในกราฟที่มีลักษณะ Profile ของเด็ก หากเส้นกราฟ ตกในช่องเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 1 – 3 ตั้งแต่ 1 ด้านย่อยขึ้นไป ถือว่าเด็กมีปัญหาในการเรียน แต่เด็กที่มีปัญหาในการเรียนนี้ อาจจะเป็นเด็ก LD หรือเด็กปัญญาอ่อนระดับเรียนได้ EMR ก็ได้จึงจำเป็นต้องทดสอบต่อไปในขั้นที่ 2

ขั้นที่ 2 ใช้แบบสำรวจปัญหาการเรียนรู้อ่อนเฉพาะด้าน

เป็นแบบสำรวจเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้โดยเฉพาะ (Specific Learning Disabilities) ใช้ชื่อย่อว่า SLD สำรวจปัญหาในการเรียน 3 ด้าน คือ (1) ด้านการอ่าน (2) ด้านการเขียน และการสะกดคำ (3) ด้านคณิตศาสตร์ประกอบด้วยข้อย่อยทั้งหมด 100 ข้อ ใช้มาตราส่วนประเมินค่าตั้งแต่ 1 – 5 ครูผู้สอนเป็นผู้ประเมิน ครูผู้สอนจะต้องรู้จักเด็กเป็นอย่างดีไม่น้อยกว่า 3 เดือน เด็กคนใดมีค่าเฉลี่ยของปัญหาตั้งแต่ 2.5 ขึ้นไป ถือว่ามีปัญหาในการเรียนรู้

ขั้นที่ 3 สัมภาษณ์ผู้ปกครอง

เชิญผู้ปกครองมาพบเพื่อสัมภาษณ์ผู้ปกครองของเด็ก ก่อนสัมภาษณ์ควรให้ผู้ปกครองกรอกแบบการซักประวัติเด็กเพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับเด็กให้มากที่สุดเท่าที่จะมากได้ ประเด็นการสัมภาษณ์ผู้ปกครองคือ การอ่าน เด็กมีปัญหาด้านใด เช่น เด็กอ่านเป็นคำไม่ได้เลย ไม่รู้จักตัวสระ พยัญชนะ อ่านเป็นคำได้แต่ไม่เข้าใจความหมาย อ่านเรื่องได้แต่จับใจความไม่ได้ อ่านเรื่องได้แต่เรียงลำดับเหตุการณ์ไม่ได้

ขั้นที่ 4 ทดสอบเด็กเป็นรายบุคคล

สร้างแบบทดสอบขึ้นเองเป็นแบบทดสอบที่เป็นทางการเพื่อวัดทักษะของเด็กด้านการอ่าน เช่น ให้เด็กอ่านคำจากแบบเรียนที่เรียนในชั้นเรียนอยู่ เพื่อประเมินว่าเด็กอ่านคำในชั้นที่เรียนได้หรือไม่ นำข้อมูลทั้งหมดทั้ง 4 ชั้นมาประมวลกันเข้าแล้วพิจารณาว่า ความบกพร่องของเด็กที่ได้จากข้อมูลแต่ละชั้นสอดคล้องกันหรือไม่ หากข้อมูลมีความสอดคล้องกันทั้ง 4 ชั้น หรือสอดคล้องกันอย่างน้อย 2 ชั้น และมีความรุนแรงในลักษณะที่ต้องการความช่วยเหลือ โดยพิจารณาว่าหากไม่ให้ความช่วยเหลือแล้วเด็กจะไม่สามารถเรียนหนังสือได้ ไม่มีพัฒนาการทางการเรียนเท่าที่ควร เรียนไม่ทันเพื่อนจึงตัดสินใจว่าเป็นเด็ก LD ในการพิจารณาดังนั้น ควรร่วมกันตัดสินใจเป็นทีม ซึ่งอาจจะประกอบด้วยครูการศึกษาพิเศษที่มีความรู้เกี่ยวกับเด็ก LD ครูผู้สอนเด็กปกติ นักจิตวิทยา หรือนักวิชาการ เกี่ยวกับด้านการศึกษาพิเศษอื่น ๆ (ผดุง อารยะวิญญู. 2535 : 45 – 46)

3. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน

3.1 ความหมายของการอ่าน

จากการได้ศึกษาค้นคว้าจากตำราหลายเล่ม นักการศึกษาด้านการอ่าน ได้กล่าวถึงความหมายของการอ่านไว้หลายความหมายดังนี้

กิตติยะวดี บุญเชื้อ (2520 : 77) กล่าวว่า การอ่านเป็นการรับข้อมูลซึ่งนำไปสู่ความคิด การอ่านเป็นเสมือนกุญแจที่ไขไปสู่ความกระจ่างในปัญหานั้น ประการ ในแง่จิตวิทยาถือว่า การอ่านเป็นทักษะที่ต้องใช้กระบวนการอันซับซ้อน ซึ่งเกี่ยวข้องกับสัญลักษณ์ที่ใช้แทนความหมายของภาษาพูด เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจความคิดของผู้เขียน

เดชา จันดาพันธ์ (2527 : 11) กล่าวว่า การอ่านคือ ความคิด ความรู้สึก หรือ สภาพทางจิตที่เกิดขึ้นในสมองด้วยความเข้าใจข้อความที่เขียนหรือตีพิมพ์ขึ้นมา ความเข้าใจ ในการอ่านที่สมบูรณ์จะเกิดขึ้นก็ต่อเมื่อความคิด ความรู้สึกของผู้อ่านตรงกับความรู้สึกของผู้เขียน

โกชัย สาริกบุตร (2529 : 1) กล่าวว่า การอ่านเป็นพฤติกรรมทางการใช้ภาษาที่มี ลักษณะเป็นพิเศษเฉพาะตัว และยังรวมถึงการแปลความหมายของตัวอักษรมาเป็นถ้อยคำแทน คำพูด และคำพูดก็เป็นเพียงเสียงที่ใช้แทนของจริงอีกทอดหนึ่ง เพราะฉะนั้นหัวใจของการอ่าน จึงอยู่ที่การเข้าใจความหมายของคำที่ปรากฏในข้อความนั้น ๆ

สุกัญญา ศรีสืบสาย (2531 : 58) กล่าวว่า การอ่านคือการพัฒนาความรู้ สติปัญญา และจิตใจของบุคคลที่เป็นองค์ประกอบของสังคม สำหรับนักเรียนความสำเร็จในการเรียนของ เด็กส่วนใหญ่ขึ้นอยู่กับความสามารถในการอ่าน ทั้งนี้เพราะการอ่านเป็นพื้นฐานในการเรียนวิชา อื่น ๆ

บันลือ พุกกะวัน (2532 : 2) กล่าวว่า การอ่านเป็นการพัฒนาความคิดโดยที่ ผู้อ่านต้องใช้ความสามารถหลาย ๆ ด้าน เช่น ใช้การสังเกต จำรูปคำ ใช้สติปัญญาและ ประสบการณ์เดิมในการแปลความหรือถอดความให้เกิดความเข้าใจเรื่องราวที่อ่านได้ดี โดย วิธีอ่านแบบนี้จะต้องดำเนินการเป็นขั้นตอนและต่อเนื่อง

ทัศนีย์ ศุภเมธี (2534 : 79) กล่าวว่า การอ่านคือการแปลสัญลักษณ์ที่เขียนหรือพิมพ์ ให้มีความหมายออกมาเป็นสัญลักษณ์ สัญลักษณ์ในภาษาไทยคือ คำ ข้อความ จึงเป็นเรื่อง สำคัญมากในการสอนอ่านแก่เด็กแรกเรียน นักเรียนจะต้องเข้าใจความหมายและนำไปใช้ในการ ฟัง พูด และเขียนได้อย่างถูกต้อง

“การอ่าน” ถ้าพิจารณาการอ่านในลักษณะของกระบวนการที่ซับซ้อนแล้วก็จะ เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบหลายอย่าง ได้แก่ จิตวิทยาพัฒนาการ ภาษาศาสตร์ จิตวิทยา การศึกษา และ วิชาการศึกษา ส่วนที่เกี่ยวข้องกับจิตวิทยาพัฒนาการนั้น หมายความว่า ครูสอน อ่านจะต้องเข้าใจหลักจิตวิทยาพัฒนาการของเด็กแต่ละวัย จัดสื่อการสอนอ่านได้สอดคล้องกับ ความต้องการและความสนใจของเด็ก ส่วนที่เกี่ยวข้องกับภาษาศาสตร์ หมายความว่าครูสอน อ่านจะต้องเข้าใจเสียง ฐานที่เกิดเสียงของพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ เข้าใจหลักภาษาและการใช้ ภาษา เพื่อนำหลักการเหล่านั้นมาสอนให้นักเรียนอ่าน และเข้าใจความหมายได้ถูกต้อง ส่วนที่ เกี่ยวข้องกับจิตวิทยา การศึกษา คือ การนำหลักจิตวิทยามาใช้ทางการศึกษา เช่น ความพร้อม ของการอ่าน ความสนใจ แรงจูงใจ การเสริมแรงและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง หลักการเหล่านี้ใช้เป็น พื้นฐาน ในการพิจารณาการจัดกิจกรรมการอ่าน ส่วนองค์ประกอบสุดท้าย การอ่านเกี่ยวข้อง กับ วิชาการศึกษา หมายความว่าครูต้องรู้จักเลือกใช้วิธีสอนอ่านที่เหมาะสมกับวัย และระดับความ สามารถในการอ่านของนักเรียน ทั้งนี้ให้เป็นไปตามขั้นพัฒนาการ เพื่อให้นักเรียนประสบความสำเร็จในการอ่าน

ถ้าพิจารณาการอ่านในด้านจิตวิทยาจะเกี่ยวข้องกับ “การจำ” และ “การลืม” มีผู้ให้ความหมายในลักษณะนี้ไว้ว่า การอ่าน คือ การที่ผู้อ่านสามารถจำเรื่องได้และเก็บไว้ในสมอง ถ้ามีโอกาสเล่าให้ผู้ฟังก็สามารถเล่าได้ถูกต้อง แต่การที่ผู้อ่านจะจำข้อความที่อ่านได้ก็ต้องเข้าใจความหมายของคำ รู้หน้าที่ของคำ อีกทั้งสามารถแยกพยัญชนะ สระ ตัวสะกดและวรรณยุกต์ออกจากคำได้ อีกประการหนึ่ง ผู้อ่านจะจำเรื่องได้มากหรือน้อยยังขึ้นอยู่กับความสนใจเรื่องนั้นด้วย (สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์. 2542 : 2)

แฮริส และ สมิธ (1976 : 14) ได้ให้ความหมายเกี่ยวกับการอ่านไว้ว่า การอ่าน เป็นรูปแบบของการสื่อความหมาย แลกเปลี่ยนความคิด ข่าสารความรู้ระหว่างผู้อ่านกับผู้เขียนนั้น คือ ผู้เขียนจะแสดงความคิดเห็นของตนบนกระดาษไปตามภาษาของแต่ละคน และผู้อ่านก็พยายามอ่านให้ได้ความหมายที่ผู้เขียน เขียนไว้

จากความหมายของการอ่าน ที่นักการศึกษาได้กล่าวไว้ พอสรุปได้ว่า การอ่านเป็นการแปลความหมายของตัวอักษรมาเป็นถ้อยคำ โดยใช้การสังเกต จำรูปคำ ใช้สติปัญญา และประสบการณ์เดิมในการแปลความ และเกิดความเข้าใจในคำหรือข้อความที่อ่าน อีกทั้งการอ่านเป็นกระบวนการที่ซับซ้อนเพราะการที่ผู้อ่านจะจำข้อความที่อ่านได้ต้องเข้าใจความหมายของคำ รู้หน้าที่ของคำ และสามารถแยกพยัญชนะ สระ ตัวสะกด และวรรณยุกต์ ออกจากคำนั้นได้

3.2 ความสำคัญของการอ่าน

“การอ่านเป็นกิจกรรมสำคัญที่สุดในการจัดการเรียนการสอนในระดับประถมศึกษาประมาณร้อยละ 80 – 90” ซึ่ง สดตตรง (1940 : 11) กล่าวไว้และ ก่อ สวัสดิพานิชย์ (2515 : 147) กล่าวว่า “การอ่านเป็นหัวใจของกิจกรรมทั้งหลายในการเรียนของนักเรียน” จากคำกล่าวของนักการศึกษาทั้งสอง ทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ ย่อมเป็นสาระสำคัญที่ชี้ชัดถึงกิจกรรมการอ่านว่า จะต้องพิจารณากันอย่างละเอียดถี่ถ้วน เพราะการอ่านย่อมส่งผลหลายประการคือ

1. การอ่านย่อมช่วยพัฒนาภาษาพูด ถ้าสอนอ่านให้เด็กอ่านได้ อ่านเป็นย่อมคิดในภาษาที่ได้จากการอ่านหรือภาษาหนังสือ ดังจะเห็นได้จากผู้ที่ได้รับการศึกษาดีนั้น มีแนวโน้มว่าจะใช้ภาษาพูดได้ใกล้เคียงกับภาษาหนังสือเป็นอันมาก ด้วยเหตุนี้จึงช่วยให้เราทราบพื้นฐานของคู่สนทนา ว่าได้รับการศึกษามากน้อยเพียงใด การอ่าน จึงเป็นพื้นฐานสำคัญในการพัฒนาภาษาพูด ถ้าผู้เรียนอ่านเป็น อ่านมาก จะใช้ภาษาพูดได้ถูกต้อง เป็นที่ยอมรับในสังคม
2. การอ่านช่วยพัฒนาพื้นฐานในการฟังให้สามารถฟังเรื่องราวต่าง ๆ ได้ดีและฟังได้อย่างกว้างขวาง ทั้งนี้เพราะถ้าเด็กอ่านเป็น มีนิสัยในการอ่านย่อมสร้างพื้นฐานประสบการณ์ มีความรู้กว้างขวาง ซึ่งจะช่วยให้สามารถฟังเรื่องราวต่าง ๆ ได้มากและเข้าใจเรื่องราวจากการฟังได้ดี นั่นคือ การฟังเป็นสามารถทำความเข้าใจเรื่องราวและสรุปเรื่องราวได้ดี
3. การอ่านช่วยพัฒนาการเขียนได้ดี การที่เด็กสามารถอ่านได้มากย่อมช่วยให้เด็ก

ได้แบบอย่างในการเขียนสื่อความได้ดี ทั้งนี้เพราะภาษาที่ได้จากการอ่านย่อมเป็นพื้นฐานในการใช้ภาษา ทั้งสำนวนการพูด การเขียนสื่อความได้อย่างมาก สามารถที่จะบันทึกข้อความ ย่อเรื่อง เรียบเรียงข้อความที่ได้จากความคิดได้ดีขึ้น

4. การอ่านเป็นการช่วยพัฒนาการใช้ภาษาให้ถูกต้องสอดคล้องกับหลักภาษา (ไวยากรณ์) ได้ดี จากการอ่านมาก อ่านเป็น จึงเป็นผลรวมของทุกข้อที่กล่าวมาแล้ว หลักภาษา จึงเป็นหลักใหญ่ที่เด็กผู้อ่านได้ซึมซับและนำไปใช้ให้ถูกต้องตามที่สังคมยอมรับ การอ่านจึง เป็นเครื่องมืออย่างสำคัญที่จะพัฒนาหลักภาษา (ไวยากรณ์) ในการใช้ภาษาได้ถูกต้อง

นอกเหนือจากที่กล่าวไว้ว่า การอ่านเป็นหัวใจของการพัฒนาทักษะทางภาษาแล้ว การอ่านยังมีความสำคัญและจำเป็นแห่งชีวิตอีกนานัปการ เช่น

1. การอ่านเป็นเครื่องมือสำคัญในการเรียนรู้ หากอ่านไม่ได้ การเรียนการสอน ย่อม พบอุปสรรคใหญ่หลวง พฤติกรรมในการเรียนของเด็กจะเปลี่ยนไป หงอยเหงา เก็บกด หรือ มิฉะนั้นจะแสดงออกต่าง ๆ ในลักษณะทดแทนปมด้อยเหล่านั้นก็มี ครูจำเป็นต้องเอาใจใส่ ช่วยเหลือ แก้ไข (ซ่อมเสริม) ตั้งแต่เริ่มอ่าน บทเรียนแรกทันที

2. เด็กที่อ่านได้ย่อมได้รับการยอมรับ สามารถร่วมเรียน ร่วมเล่นกับเพื่อน ๆ ได้ดี ตรงกันข้าม การที่เด็กมีอุปสรรคในการอ่าน ย่อมขาดความอบอุ่น ขาดความมั่นใจในตนเอง

3. การอ่านได้ อ่านเป็น เป็นสิ่งที่ส่งเสริมให้เด็กได้รับความรู้เกี่ยวกับสภาพแวดล้อม ทั้งนี้เพราะไม่ว่าโรงเรียนหรือสถาบันการศึกษาใดในโลก ก็ไม่อาจจัดประสบการณ์ให้ผู้เรียนได้ อย่างสมบูรณ์ที่สุด การอ่านจึงเป็นเครื่องมือสำคัญ ที่เด็กจะค้นคว้าเพิ่มเติมได้อย่างจุใจ หรือ ตามความจำเป็นของเด็กเหล่านั้นได้ดี

4. การอ่านเป็นเครื่องมือสำคัญในการประกอบธุรกิจ การปรับปรุงอาชีพเมื่อพ้นวัย ประถมศึกษา อาจเรียนรู้จากกิจกรรมการศึกษานอกโรงเรียนได้อีกทางหนึ่ง

5. การอ่านมีความจำเป็นต่อการเป็นพลเมืองดีที่จะรู้ข่าวสาร เหตุการณ์ของบ้านเมือง การปกครอง ที่พลเมืองดีจะต้องให้ความร่วมมือแก่ทางราชการได้ดี

6. การอ่านเป็น จะเป็นเครื่องมืออย่างสำคัญในการพินิจ เลือกตัดสินใจที่จะเลือก ตัวแทนในด้านการเมือง การปกครอง อันเป็นรากฐานสำคัญของระบอบประชาธิปไตย อันมี พระมหากษัตริย์เป็นประมุข

7. การอ่านย่อมเป็นกิจกรรมสำคัญที่จะช่วยให้เด็กวัยประถมศึกษาหรือพ้นวัยประถมศึกษา ก็สามารถใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์โดยใช้การอ่าน ทั้งยังจะได้รับความเพลิดเพลิน ช่วยพัฒนาจิตใจ และอื่น ๆ ได้อีกด้วย

8. การอ่านจะทวีความสำคัญมากขึ้นโดยลำดับที่ช่วยให้รอบรู้ถึงความเปลี่ยนแปลง ทางสังคม การสื่อสาร การพยากรณ์อากาศ เพื่อปรับตัว ปรับปรุงอาชีพ ยิ่งสังคมเจริญขึ้นมาก เพียงใด การอ่านก็จะทวีความสำคัญมากขึ้นเพียงนั้น (บันลือ พฤษะวัน. 2532 : 11 - 12)

กล่าวโดยสรุปแล้ว การอ่านเป็นปัจจัยสำคัญในการเรียนรู้ การพัฒนาการพูด การฟัง

และการเขียน ถ้ามีนิสัยรักการอ่านย่อมสร้างพื้นฐานประสบการณ์ มีความรู้กว้างขวางเป็นที่ยอมรับ สามารถร่วมเรียน ร่วมเล่นกับเพื่อน ๆ ได้ดี จนสามารถประกอบอาชีพ เป็นพลเมืองดี รู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ นำความรู้ความสามารถไปใช้ให้เกิดประโยชน์แก่ชาติบ้านเมืองต่อไป

3.3 ความมุ่งหมายของการสอนอ่าน

3.3.1 ความมุ่งหมายของการสอนอ่านในระดับประถมศึกษา

หลักสูตรประถมศึกษา พ.ศ. 2521 กำหนดจุดประสงค์การอ่านไว้ดังนี้
(กระทรวงศึกษาธิการ. 2520 : 52 – 54)

1. อ่านได้ถูกต้อง คล่องแคล่ว รวดเร็ว
2. อ่านจับใจความและเข้าใจถูกต้อง
3. อ่านได้โดยไม่ต้องอ่านย้อนหน้าย้อนหลัง
4. เข้าใจความสัมพันธ์ในเนื้อเรื่อง รวบรวมละเอียดสามารถขยายความได้
5. ตอบคำถามเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านได้
6. วิเคราะห์เรื่องที่อ่าน
7. เข้าใจความรู้สึกและอารมณ์ในเรื่องที่อ่านได้
8. อ่านในใจได้โดยไม่ทำปากขมุขมิบ
9. เข้าใจจุดประสงค์และเจตคติของผู้เรียนได้

3.3.2 จุดมุ่งหมายในการสอนอ่าน

หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) (กระทรวงศึกษาธิการ. 2532 : 89 – 90) ได้ระบุจุดมุ่งหมายในการสอนอ่านให้แก่นักเรียนในระดับชั้นต่าง ๆ เพื่อมุ่งหวังให้นักเรียนมีความสามารถดังนี้

1. ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – 2 เพื่อให้มีทักษะในการอ่านในใจ และอ่านออกเสียง อ่านได้ถูกต้องชัดเจน มีความเข้าใจในการอ่าน สามารถจับใจความสำคัญ และตอบคำถามได้ รู้หลักเกณฑ์ง่าย ๆ เกี่ยวกับการอ่านและนำไปใช้ได้ มีนิสัยที่ดีในการอ่าน และรักการอ่าน
2. ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 – 4 เพื่อให้มีความรู้เกี่ยวกับหลักเกณฑ์การอ่าน และสามารถนำไปใช้อ่านคำใหม่ ๆ ได้ มีทักษะในการอ่านในใจและอ่านออกเสียงได้ ถูกต้อง คล่องแคล่วรวดเร็ว สามารถจับใจความสำคัญ คิดเชิงวิจารณ์และวิเคราะห์ใจความสำคัญ ปฏิบัติตน จนเป็นนิสัยที่ดีในการอ่าน การใช้พจนานุกรม การเลือก การใช้ การเก็บรักษาหนังสือ และการใช้ห้องสมุด ในการแสวงหาความรู้เพิ่มเติมและความเพลิดเพลินในยามว่าง
3. ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 – 6 เพื่อให้มีความรู้เกี่ยวกับหลักเกณฑ์ในการอ่าน มีทักษะในการอ่านในใจ และอ่านออกเสียงได้ถูกต้อง คล่องแคล่วรวดเร็ว สามารถถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกจากเรื่องราวที่อ่านได้ สามารถจับใจความสำคัญ คิดเชิงวิจารณ์และ

วิเคราะห์ใจความสำคัญ ปฏิบัติตนจนเป็นนิสัยที่ดีในการอ่านหนังสือ การใช้พจนานุกรม

จากจุดมุ่งหมายในการสอนอ่านตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) โดยเฉพาะในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 – 4 มุ่งหวังให้นักเรียนมีความรู้หลักเกณฑ์การอ่านและสามารถนำไปใช้อ่านคำใหม่ ๆ ได้อย่างถูกต้อง คล่องแคล่วรวดเร็ว แต่สำหรับเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ จะมีความสามารถในการเรียนรู้ช้ากว่าเด็กปกติประมาณ $1 - 1\frac{1}{2}$ ปี เมื่อเทียบกับเด็กปกติที่เรียนอยู่ในระดับเดียวกัน

3.4 ปัญหาและข้อบกพร่องในการอ่าน

ปัญหาสำคัญที่มีผลต่อการอ่าน ในปัจจุบันการสอนอ่านมักไม่ประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ เพราะมีปัญหาสำคัญที่เกี่ยวข้องหลายประการ คือ

3.4.1 ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับตัวครู ครูไม่เข้าใจวิธีการสอนอ่านอย่างแท้จริง ส่วนมากจะกำหนดวัตถุประสงค์ให้นักเรียนอ่านเรื่องโดยไม่มีวัตถุประสงค์อื่น ซึ่งถ้าครูผู้สอนให้นักเรียนได้บรรลุวัตถุประสงค์ของการอ่านในลักษณะต่าง ๆ ตามความสามารถ นักเรียนก็จะนำวิธีการอ่านไปใช้ประโยชน์ในการเรียน ครูภาษาไทยมีความรู้ในเรื่องที่เกี่ยวกับการสอนอ่านไม่เพียงพอ เช่น จิตวิทยาการอ่าน การวิเคราะห์ระดับความสามารถในการอ่าน วิธีสอนอ่านตามจุดมุ่งหมายเฉพาะ สิ่งเหล่านี้ควรมีการสอดแทรกความรู้ในหลักสูตรระดับปริญญาทางการศึกษาเพื่อจะนำความรู้มาพัฒนาตนเองและนักเรียนด้วย

3.4.2 ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับตัวนักเรียน มาจากสังคมที่มีลักษณะแตกต่างกัน และมีระดับความสามารถในการอ่านแตกต่างกันด้วย บางคนอาจมีปัญหาทางครอบครัวไม่ได้รับการดูแลเอาใจใส่จากบิดามารดา ในทางตรงกันข้ามก็มีนักเรียนอีกจำนวนหนึ่งที่บิดามารดาและผู้ปกครองเอาใจใส่ดี เมื่อมาอยู่ห้องเรียนเดียวกัน ระดับความสามารถในการอ่านและประสบการณ์ทางภาษาจึงย่อมแตกต่างกัน ทำให้ครูต้องพยายามจัดกิจกรรมการสอนให้เหมาะกับลักษณะและความสามารถของแต่ละคน สภาพแวดล้อมทางครอบครัวมิใช่จะเป็นปัญหาสำหรับนักเรียนเท่านั้น บางคนยังมีปัญหาทางด้านสุขภาพร่างกายและจิตใจ ซึ่งมีผลทำให้การอ่านไม่พัฒนาตามระดับชั้นเรียน และอายุของนักเรียน

การอ่านเป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการเข้าใจความหมายของคำ กลุ่มคำ ประโยค และข้อความ ดังนั้นในการสอนอ่านจึงจำเป็นที่ครูจะต้องให้นักเรียนเข้าใจและรับรู้ความหมายของคำก่อนเพื่อจะนำไปสู่ความเข้าใจในการอ่านเรื่องราวต่าง ๆ ได้ การอ่านที่ดีจะต้องให้นักเรียนมีจุดมุ่งหมายว่าต้องการอ่านเพื่ออะไร และครูจะต้องมีเป้าหมายในการสอนว่าต้องการให้นักเรียนเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการอ่านทางด้านใดบ้าง ซึ่งจะเรียงลำดับจากง่ายไปหายาก นอกจากนั้นการอ่านของนักเรียนจะประสบความสำเร็จหรือไม่ย่อมขึ้นอยู่กับองค์ประกอบอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับตัวนักเรียน ได้แก่ สภาพแวดล้อมทางบ้านและโรงเรียน ความพร้อมทางด้านร่างกาย และสติปัญญา สภาพแวดล้อมทางบ้านและทางโรงเรียนที่ดีจะช่วยให้นักเรียนประสบความสำเร็จใน

การอ่านแล้วครึ่งหนึ่ง เมื่อบวกกับสภาพความพร้อมทางด้านร่างกายและสติปัญญาแล้ว นักเรียนก็จะมีสัมฤทธิ์ผล ในการอ่านตามจุดมุ่งหมายที่ต้องการ (สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์. 2542 : 9)

จะสังเกตได้ว่า ปัญหาการอ่านที่สำคัญประการแรกจะอยู่ที่ตัวครูผู้สอน โดยเฉพาะการอ่านออกเสียง ซึ่งครูควรอ่านให้ถูกต้อง ออกเสียงคำควบกล้ำที่มี ร ล ว ควบกล้ำ และออกเสียง ร ล ให้ถูกต้องอีกเช่นกัน ซึ่งจะเป็นตัวอย่างที่ดีแก่เด็ก อีกทั้งถ้าครูสามารถจัดหาหรือผลิตสื่อการสอนที่ใช้ในการพัฒนาการอ่านมาช่วยสอนเด็กก็จะทำให้เด็กพัฒนาการอ่านได้ดีขึ้น ถึงแม้ว่าปัญหาบางประการจะอยู่ที่ตัวเด็ก ด้านร่างกาย ระดับสติปัญญา ความเอาใจใส่จากบิดามารดา ตลอดจนสิ่งแวดล้อมของเด็กก็ตาม

3.5 วิธีการสอนและขั้นตอนในการสอนอ่าน

การอ่านสามารถแบ่งออกเป็นชนิดต่าง ๆ ได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับว่าจะใช้อะไรเป็นเกณฑ์ในการพิจารณา ถ้าหากพิจารณาการอ่านโดยดูจุดมุ่งหมายของการอ่านเป็นหลัก เราอาจจะแบ่งการอ่านได้ตามแนวความคิดของ วิจิตรฯ แสงพลสิทธิ์ (2522 : 135) ได้แบ่งประเภทของการอ่านออกเป็น 2 ประเภท

1. การอ่านในใจ เป็นการอ่านเพื่อขวนขวายหาความรู้และความเพลิดเพลินให้แก่ตนเอง การอ่านประเภทนี้มุ่งฝึกอัตราเร็วและการจับใจความสำคัญ ซึ่งเป็นการอ่านที่นับวันแต่จะมีความสำคัญเพิ่มขึ้น นักเรียนและนักศึกษาควรได้รับการฝึกฝนให้อ่านเป็น ไม่เพียงแต่อ่านได้ หรืออ่านออกเท่านั้นแต่จะมีความสามารถดังต่อไปนี้ คือ สรุปความ แปลความ ขยายความ วิเคราะห์คำและวิเคราะห์เนื้อเรื่อง และวิจารณ์เนื้อเรื่องได้

2. การอ่านออกเสียง ได้แก่

2.1 อ่านออกเสียงบทร้อยแก้ว เพื่อสื่อสารให้ผู้อื่นรู้เรื่องและเข้าใจ

2.2 อ่านออกเสียงบทร้อยกรองประเภทต่าง ๆ เพื่อความไพเราะให้ผู้ฟังเกิดความเพลิดเพลินและความซาบซึ้ง

วิธีสอนการอ่านออกเสียง

ในการสอนอ่านออกเสียงครูควรดำเนินการตามลำดับขั้น ดังนี้

1. พิจารณาประเภทของข้อความที่จะนำมาอ่าน ข้อความแต่ละประเภท เช่น นิทาน สารคดี ข่าว และบทความที่ให้ความรู้สีกต่าง ๆ ย่อมมีวิธีการอ่านแตกต่างกัน ดังนั้นครูจึงควรแนะนำให้นักเรียนพิจารณาข้อความก่อนการอ่านเพื่อให้รู้ว่าเป็นประเภทใด แล้วจึงพิจารณาต่อไปว่าจะอ่านอย่างไร โดยคำนึงถึงหลักสำคัญว่าการอ่านออกเสียงที่ตนจะอ่านนั้นจัดอยู่ประเภทใดใน 4 ข้อนี้

1.1 อ่านเพื่อให้ผู้ฟังซึ่งมีสารประเภทเดียวกันกับตนรับรู้

1.2 อ่านเพื่อเป็นการติดตามผลการอ่านในใจของตนว่าสามารถเก็บใจความได้ครบถ้วนหรือไม่

1.3 อ่านเพื่อให้ผู้ฟังซึ่งไม่มีสารประเภทเดียวกันกับตนรับรู้

1.4 อ่านตามจุดมุ่งหมายที่ครูกำหนด เช่น อ่านบทตลก บทตื่นเต้น บทละคร บทสนทนา ฯลฯ

2. แนะนำลักษณะของการอ่านออกเสียงที่ดี ควรคำนึงถึงหลักต่อไปนี้

2.1 ไม่รู้สึกกระดากอายหรือเก้อเขินขณะอ่านออกเสียงต่อหน้าผู้อื่น

2.2 ออกเสียงชัดเจนและถูกต้องเพื่อให้ผู้ฟังจับใจความได้ถูกต้อง

2.3 ไม่อ่านข้ามหรืออ่านกระโดดทำให้ผู้ฟังเข้าใจผิดเพราะใจความไม่ต่อเนื่องกัน

2.4 เว้นวรรคตอนในการอ่านให้ถูกต้อง

2.5 ออกเสียงดังให้ได้ยินทั่วถึง

2.6 อ่านใส่ความรู้สึกตามบทของผู้เขียนโดยพิจารณาตามประเภทของสารที่อ่าน

3. จัดกิจกรรมการอ่านออกเสียงควบคู่กับการอ่านในใจ หมายความว่า เมื่อมีการอ่านในใจ ควรมีการอ่านออกเสียงต่อกันไป เพื่อให้นักเรียนแลเห็นความแตกต่าง เป็นการฝึกความถูกต้องในการอ่านออกเสียง และเป็นการช่วยทำให้กิจกรรมการสอนอ่านมีความสมบูรณ์มากขึ้น

4. การเตรียมสื่อเพื่อใช้ในการอ่านออกเสียง มีหลายวิธี ดังนี้

4.1 นักเรียนเป็นผู้เตรียมสื่อ เช่น แต่งบทละครหรือนิทาน หาข่าว และข้อความอื่น ๆ แล้วนำมาอ่านออกเสียง

4.2 ครูเตรียมนิทานที่ตรงกับความสนใจของนักเรียน

สื่อที่นำมาใช้อ่านออกเสียงจะต้องคำนึงถึงความยากง่ายให้เหมาะสมกับความสามารถในการอ่านของนักเรียนและจะต้องไม่ยาวจนเกินไป เพราะมุ่งที่จะให้นักเรียนทุกคนมีโอกาสได้อ่าน หากมีคำที่นักเรียนอ่านออกเสียงไม่ถูกต้อง ควรให้เปิดพจนานุกรมทุกครั้งเพื่อตรวจดูเสียงอ่านของคำที่ถูกต้องต่อไป

5. วิธีฝึกอ่านออกเสียง ควรดำเนินการในรูปแบบต่าง ๆ ดังนี้

5.1 อ่านออกเสียงพร้อมกันเป็นกลุ่ม ครูแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่มย่อย กลุ่มละ

5 – 6 คน ให้มีนักเรียนที่ขี้อายกับนักเรียนที่กล้าแสดงออกละกัน เพื่อฝึกให้คนที่ขี้อายไม่กล้าแสดงออกเกิดความเชื่อมั่นและไม่รู้สึกเคอะเขิน ครูพิจารณาความพร้อมเพรียง และความถูกต้องเป็นประการสำคัญ การอ่านในลักษณะนี้สามารถใช้เป็นกิจกรรมขั้นพื้นฐานของการฝึกอ่าน ประสานเสียง และการร้องเพลงประสานเสียงได้เป็นอย่างดี

5.2 อ่านออกเสียงเป็นรายบุคคลตามข้อความหรือบทเรียนที่กำหนดให้ ซึ่งมีทั้งร้อยแก้วและร้อยกรอง วิธีการอ่าน ครูควรแจกบทอ่านก่อนลงมืออ่านออกเสียง เพื่อให้ฝึกอ่านคำยาก และเว้นวรรคตอนในการอ่านให้ถูกต้อง นอกจากนั้น ให้นักเรียนฝึกการเน้นเสียง และใส่อารมณ์ประกอบการอ่านตามข้อความที่กำหนดไว้ ครูอาจจัดทำเป็นเวทีสำหรับผู้ที่อ่านออกเสียงหรืออาจมีฉากประกอบเพื่อให้แลดูตื่นเต้นและสนุกสนานสำหรับผู้ร่วมกิจกรรม

5.3 ให้ดูตัวอย่างจากผู้ใหญ่ที่อ่านออกเสียงดี เพื่อฝึกหัดตามแบบอย่าง เช่น โฆษณาอ่านข่าวโทรทัศน์ ตลอดจนผู้ที่มีชื่อเสียงในการอ่านออกเสียงบทความต่าง ๆ สิ่งสำคัญ

ที่จะต้องเน้นคือ การอ่านที่จะได้ผลดีนั้นต้องมีการฝึกฝนทุกวัน (สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์.
2542 : 156 – 158)

ขั้นตอนการสอนอ่าน

✓ บันลือ พฤกษ์วัน (2533 : 117 - 118) ได้กล่าวถึงขั้นตอนในการสอนอ่าน ดังนี้

1. ขั้นเตรียม ได้แก่ การเตรียมตัวที่จะสอนนับตั้งแต่เด็กก้าวเข้ามาเข้าโรงเรียนในวันแรก รวมถึงการปฐมนิเทศเด็ก การพัฒนาความพร้อมและการแก้ไขช่วยเหลือให้เด็กได้เรียน และได้เล่นร่วมกันไปด้วย

1.1 การเตรียมการอ่าน ถือว่า เป็นการเริ่มงานในขั้นการปรับปรุงพื้นฐานภาษาพูด กิริยา มารยาท และระเบียบในการอยู่ร่วมกัน โดยใช้การฟัง การพูด ในการเตรียมตัวเด็ก การสังเกต การเรียกชื่อ สิ่งของ สภาพแวดล้อมทั่วไปทั้งในโรงเรียนและทางบ้าน ตลอดจน การเล่าถึงกิจวัตรประจำวัน

1.2 การพัฒนา และตรวจสอบความพร้อมในการอ่าน เช่น การสังเกต ความเหมือน ความแตกต่าง ความสัมพันธ์ของกล่อมเนื้อกับสายตา การฝึกกลีลามือ การเล่นเกม การขับร้อง การฝึกวาด บัน ปับกระดาษ เพื่อนำไปสู่การพูด การฟังได้อย่างกว้างขวาง

1.3 การฝึกอ่าน เริ่มนับตั้งแต่ การฝึกอ่านพจนานุกรมภาพ (พยัญชนะ) พจนานุกรมเสียง (สระ) การฝึกนึกคำที่เริ่มด้วยพยัญชนะต้นหรือเสียงพร้อมกับการช่วยเหลือแก้ไขอย่างใกล้ชิดจากครูผู้สอนไปด้วย

1.4 ฝึกอ่านบัตรคำประกอบภาพ และบัตรประโยคประกอบภาพเรื่องราวหรือนิทานสั้น ๆ โดยฟังจากครูอ่านหนังสือ และเปิดให้ดูภาพไปด้วย

1.5 ฝึกฟังครูเล่านิทาน นิทานพื้นบ้าน เด็กฝึกพูดหรืออ่านตามครูและฝึกให้เด็กที่ฟังเล่าเรื่องอย่างย่อ ๆ ได้

1.6 ฝึกท่องจำบทประพันธ์ง่าย ๆ ต่อคำสัมผัสหรือคำคล้องจองเป็นตอน ๆ

2. ขั้นเริ่มอ่าน หมายถึง การเริ่มอ่านหนังสือที่เป็นเรื่องราวสั้น ๆ นิทาน กิจวัตรประจำวัน โดยใช้วิธีจำรูปคำ และภาพประกอบ

2.1 ฝึกอ่านคำ และประโยคประกอบภาพ

2.2 ฝึกอ่านประโยค และเรื่องราว โดยอาศัยภาพประกอบช่วย

2.3 ฝึกอ่านนิทานสั้น ๆ หรือเรื่องราวที่ครู และนักเรียนจัดเตรียมหรือแต่งขึ้น หรือแผนภูมิประสบการณ์ที่ช่วยขยายประสบการณ์

2.4 ฝึกให้ใช้การเทียบคำ เทียบประโยค เพื่อใช้ประโยชน์ในการอ่าน

3. ขั้นอ่านหนังสือแตกหรือมีความก้าวหน้าในการอ่าน ได้แก่ สามารถใช้การอ่านได้ยาวนานขึ้น โดยสามารถใช้วิธีสะกดตัวผสมคำช่วยในการอ่านคำแปลก ๆ ใหม่ ๆ

3.1 ฝึกอ่านนิทาน เรื่องราว เหตุการณ์ และกิจวัตรประจำวันที่ใช้คำแปลก ๆ

3.2 ฝึกอ่านนิทานที่ยาวขึ้น และสามารถเล่าเรื่องราว ลำดับเหตุการณ์ได้

3.3 ฝึกอ่านบทประพันธ์สั้น ๆ โดยการรู้จักลงจังหวะสัมผัส

3.4 ฝึกอ่านเรื่องราว บทความ และสามารถจำรูปคำ เทียบคำ สะกดตัว

ใช้เทคนิคการเดารูปประโยค และเข้าใจความหมายได้

3.5 ฝึกอ่านแบบเก็บใจความ และสามารถประเมินตัวละคร บทความต่าง ๆ ได้ดี จนนำไปใช้แสดงความคิดเห็น รายงานได้

4. ขั้นเสริมสร้างนิสัยในการอ่านที่ดี หมายถึง สามารถอ่านในใจได้เร็ว สามารถอ่านเพื่อค้นคว้าหาคำตอบ หาความเพลิดเพลินจากการอ่าน โดยวิธีอ่านคร่าว ๆ

4.1 ฝึกอ่านในใจ และมีความสนใจในการอ่าน อ่านหนังสือได้หลายรสหลายประเภท

4.2 ฝึกอ่านหนังสืออ่านประกอบเพื่อค้นหาสาระสำคัญ

4.3 ฝึกอ่านแบบคร่าว ๆ เพื่อให้ได้สิ่งที่สนใจและเก็บสาระสำคัญของเรื่องที่อ่าน ประเมินเรื่องราว และวิจารณ์หนังสือที่อ่านได้

5. ขั้นอ่านหนังสือได้อย่างกว้างขวาง หมายถึง สามารถเล็งเห็นคุณค่าประโยชน์ของการอ่าน เกิดรสนิยมในการอ่านหนังสือประเภทใดประเภทหนึ่ง มีความสนใจในวรรณคดี เจริญ และสารคดี จนสามารถหยิบยกส่วนดีเด่นขึ้นอ้างอิง ชักชวนให้ผู้อื่นสนใจภาษาได้

จะเห็นได้ว่า การอ่านมี 2 ประเภท คือการอ่านในใจและการอ่านออกเสียง การสอนอ่านที่ดี ครูผู้สอนต้องรู้จักหาข้อความหรือคำที่จะให้เด็กอ่าน ต้องเป็นสิ่งที่น่าสนใจ และเร้าความสนใจให้เด็กอยากอ่าน ก่อนอ่านออกเสียงควรให้เด็กอ่านในใจก่อน เพื่อการอ่านออกเสียงที่ถูกต้อง การฝึกอ่านออกเสียง ควรฝึกเป็นกลุ่มก่อน เพื่อให้เด็กเกิดความเชื่อมั่น ก่อนที่จะฝึกอ่านเป็นรายบุคคล นอกจากนั้นการสอนอ่านที่ดีควรมีขั้นตอนการสอนโดยเริ่มจากขั้นเตรียมการอ่าน ขั้นเริ่มอ่าน ขั้นอ่านหนังสือแตก ขั้นเสริมสร้างนิสัยในการอ่าน ตลอดจนขั้นอ่านหนังสือได้ แต่ในเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ ครูผู้สอนควรเริ่มจากขั้นเตรียมการอ่าน และให้อ่านได้อย่างถูกต้อง เพื่อให้เป็นผู้ที่มีนิสัยรักการอ่าน

4. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับบทร้อยกรอง

4.1 ความหมายของบทร้อยกรอง

ฐะปะนีย์ นาครทรรพ (2519 : 208) ให้คำจำกัดความของร้อยกรองไว้ว่า “ร้อยกรอง ใช้สำหรับเรียกคำประพันธ์ชนิดต่าง ๆ ได้แก่ กาพย์ กลอน โคลง ฉันท์ ลิลิต กวีวิจนะ กลอนต่าง ๆ รวมทั้งบทกวีร่วมสมัยที่แต่งขึ้น ทั้งที่มีสัมผัสตามแบบแผน ปลอดสัมผัส และเพลงปฏิพากย์อันมาจากเพลงพื้นบ้านของท้องถิ่นต่าง ๆ

ปาจารย์ บุษยกุล (2522 : 1) กล่าวว่าคำประพันธ์ร้อยกรอง ได้แก่ ถ้อยคำ หรือข้อความที่ร้อยกรองหรือเรียบเรียงขึ้น โดยมีลักษณะบังคับ มีการจำกัดคำวรรคตอนและมีเสียง

รับสัมผัสกันตามกฎหมายเกณฑ์ฉันทลักษณ์ที่ปราชญ์ได้วางเป็นแบบไว้ โบราณเรียกคำร้อยกรองนี้ว่า บทกานท์ หรือคำกานท์

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช (2527 : 599) “ร้อยกรอง” หมายถึงข้อความที่เกิดจาก ศิลปะแห่งการเลือกใช้ถ้อยคำอันไพเราะและถูกต้องตามฉันทลักษณ์ ร้อยกรองใช้ถ้อยคำถ่ายทอดให้เกิดอารมณ์ เกิดความสุข ความเบิกบานหรือความสะเทือนใจ ตลอดจนทำให้เกิดความคิด และจินตนาการ

พจนานุกรมฉบับเฉลิมพระเกียรติ (2530 : 442) ได้ให้ความหมายไว้ว่า “ร้อยกรอง” หมายถึง สอดผูกให้ติดต่อกัน ประดิษฐ์ทำ ร้อย และเย็บดอกไม้ให้เป็นรูปต่าง ๆ ตรวจชำระให้ถูกต้อง สักคายนา แต่งหนังสือดีให้มีความไพเราะ ถ้อยคำที่เรียบเรียงให้เป็นระเบียบตามบัญญัติแห่งฉันทลักษณ์

วันเนาว์ ยูเด็น (2532 : 1 - 2) อ้างถึงพระยาอนุมานราชธนให้ความหมายของร้อยกรองไว้ว่า หมายถึงถ้อยคำที่นำมาประกอบกัน มีขนาดมาตรา เสียงสูงต่ำ หนักเบา และสั้นยาวตามแบบรูป (Pattern) ที่กำหนดไว้แบบรูปที่กล่าวนี้มีมากด้วยกัน ขนาดมาตราได้แก่ถ้อยคำที่เป็นบทหนึ่ง ๆ โดยกำหนดเป็นมาตราวัดขึ้นไว้เป็นหน่วยหนึ่ง ๆ ถ้าต้องการจะแต่งต่อก็ซ้ำรูปอย่างนั้นเรื่อยไป ทุกบทคำมาตราวัดที่กล่าวนี้ ภาษาอังกฤษเรียกว่า Metre ในภาษาบาลี สันสกฤต เรียกว่า จันท์ บทประพันธ์ร้อยกรองบทหนึ่ง ๆ ภาษาอังกฤษเรียกว่า Stanza บาลี เรียกว่า คาถา สันสกฤต เรียกว่า โสลก

กำชัย ทองหล่อ (2533 : 537) ได้ให้ความหมายไว้ว่า “ร้อยกรอง” หมายถึง ถ้อยคำที่ร้อยกรองขึ้นตามลักษณะบัญญัติแห่งฉันทลักษณ์ เรียกคำประพันธ์ คำประพันธ์ คือถ้อยคำที่ได้ร้อยกรองหรือเรียบเรียงขึ้นโดยมีข้อบังคับ จำกัดคำ และวรรคตอน ให้รับสัมผัสกัน ไพเราะตามกฎหมายเกณฑ์ที่วางไว้ในฉันทลักษณ์

วราภรณ์ บำรุงกุล (ม.ป.ป. : 1 - 2) กล่าวถึง ความหมายของคำว่า “ร้อยกรอง” ตามความหมายของพจนานุกรม ต่างประเทศว่า ร้อยกรองคือ ภาษาแห่งความคิดคำนึง ที่มีรากฐานเกิดจากความชัดเจนในชีวิต แสดงออกด้วยถ้อยคำที่มีจังหวะจะโคน มีสัมผัส มีระเบียบแบบแผน บางท่านก็ว่า กาพย์กลอน คือ ศิลปะแห่งการเลือกใช้ถ้อยคำอันไพเราะด้วยเสียง ด้วยสัมผัสและความหมาย ให้จับใจผู้อ่านผู้ฟัง เนื้อหาของกาพย์กลอนก็คือ ความนึกคิด อันมีความชัดเจนในชีวิตของกวีเองเป็นรากฐานประกอบความคิดคำนึง ถ่ายทอดออกมาให้ผู้อ่านรู้เห็น กาพย์กลอนเป็นประโยชน์ ต่อมนุษย์ ก็ด้วยก่อให้เกิดอารมณ์และความคิดคำนึงเพลิดเพลินตามถ้อยคำของกวี

จากความหมายดังที่กล่าวมาแล้ว พอสรุปได้ว่า “ร้อยกรอง” หมายถึง คำประพันธ์ที่เลือกสรรถ้อยคำมาเรียบเรียงให้เป็นระเบียบตามลักษณะบังคับ มีการจำกัดคำ วรรคตอน เสียง สูงต่ำ หนักเบา สั้นยาว และมีสัมผัสตามกฎหมายเกณฑ์ของคำประพันธ์แต่ละชนิด ทำให้เกิด

ความไพเราะ เกิดอารมณ์ความสุข ความเบิกบาน ทำให้ผู้อ่านเกิดความคิด และจินตนาการ ตามอักษรที่เขียนไว้

4.2 ความสำคัญและคุณค่าของบทร้อยกรอง

เด็กระดับประถมศึกษา วัย 7 – 12 ขวบ มีประสบการณ์ทางภาษาด้านบทร้อยกรองมาพอสมควร เพราะร้อยกรองเป็นลักษณะของภาษาแบบหนึ่ง ที่ใช้สื่อสารกันอยู่ในชีวิตประจำวัน เด็กจึงมีประสบการณ์ด้านนี้มาโดยลำดับ คือ ตั้งแต่เกิดมา จนโตพอรู้ความ ก็ได้ฟังบทเห่กล่อมจากมารดา หรือย่า ยาย โดยเฉพาะเด็กในชนบท ที่ความเป็นอยู่ในครอบครัวยังมีลักษณะเรียบง่าย เป็นธรรมชาติ มารดา หรือ คนเฒ่าคนแก่ มีเวลาเลี้ยงดูเด็กเอง เมื่อให้เด็กนอนก็จะร้องเห่กล่อม ด้วยบทเห่กล่อมที่มีเนื้อความต่าง ๆ กัน เด็กที่ไม่ได้ฟังบทกล่อมก็จะได้ฟัง เพลงที่มีลักษณะต่าง ๆ ทั้งทำนองและเนื้อร้องแทนลักษณะที่แลเห็นภายนอกของเด็กต่อบทร้อยกรองก็คือ ปฏิภาณที่แสดงให้เห็นว่าชอบและพึงพอใจ แท้ที่จริงแล้วบทร้อยกรองให้เด็กมากกว่าความชอบ หรือความพึงพอใจ บทร้อยกรองมี คุณค่าสำหรับเด็กหลายประการ

4.1.1 ช่วยให้เกิดความละเมียดละไมในจิตใจ บทร้อยกรองที่ไพเราะสามารถโน้มน้าวจิตใจผู้ฟังให้เกิดความประทับใจโดยเฉพาะเด็ก ๆ ที่จิตใจยังอ่อนเยาว์ ในขั้นแรกที่ยังฟังเนื้อความไม่เข้าใจ ก็พอใจเสียงสัมผัสคล้องจอง เสียงสูงต่ำของทำนอง และน้ำเสียงอันไพเราะของผู้ขับ เช่น ในบทเห่กล่อม เด็กจะฟังน้ำเสียงที่แสดงความรักใคร่ของแม่ หรือผู้ขับกล่อม ซึ่งเป็นผู้ที่อยู่ใกล้ชิดคุ้นเคย เป็นน้ำเสียงที่ชวนฟัง ชวนให้เพลิน และชวนให้หลับ บทเห่กล่อมส่วนใหญ่จะมีเนื้อหาแสดงความรักใคร่ ความห่วงใยในตัวเด็ก เมื่อเด็กฟังเข้าใจความหมายก็จะเกิดความสุข ความอบอุ่น และความวางใจ ความรู้สึกเหล่านี้ จะเข้าสู่จิตใจของเด็กทีละน้อย ๆ จนแนบแน่นกลายเป็นความละเมียดละไม อ่อนโยน ดังตัวอย่างบทเห่กล่อม

เจ้าเนื้อละมุนเอย	เจ้าเนื้ออุ่นดังสำลี
แม่มีให้ผู้ใดต้อง	เนื้อเจ้าจะหอมศรี
ทองดีเจ้าคนเดียวเอย	

4.1.2 ช่วยให้เด็กเกิดความสุขสนทนาวาทะเพรียกเพรียง ทำให้เด็กมีความเบิกบาน บทร้อยกรอง บทเพลง บทร้องประกอบการเล่น ให้ความสุขสนทนาวาทะเพรียกเพรียงแก่เด็ก บทร้อยกรองจึงมีคุณค่าต่อเด็กในด้านนี้ เป็นอันมาก เช่น บทร้องเล่นของเด็ก

โงกเงกเอย น้ำท่วมเมฆ กระต่ายลอยคอ หมาหางงอกอดคอโงกเงก

เด็กจะร้องเล่นอย่างสนุกสนาน คำสัมผัส เงก – เมฆ, คอ – งอ – คอ ช่วยให้เด็กเพรียกเพรียง เนื้อหาดลกขบขันทำให้เด็กพอใจ

บทร้อยประกอบการเล่นของเด็ก ทำให้เด็กสนุกมากขึ้นกว่าการเล่นธรรมดา เช่น โพงพางเอย ปลาเข้าลอด ปลาตาบอด เข้าลอดโพงพาง

4.1.3 บทร้อยกรองช่วยให้เด็กเกิดความคิดความเข้าใจสิ่งต่าง ๆ บทร้อยกรองที่ไพเราะ กวี หรือผู้แต่งย่อมจะสรรหาคำ และข้อความที่นอกจากจะให้ความไพเราะแล้ว ยังแฝงแง่คิดต่าง ๆ ไว้อย่างแนบเนียน เมื่อเด็กได้ฟังหรือได้อ่านถ้อยคำเหล่านั้นก็จะสื่อความหมาย ให้เด็กเกิดความคิดตามไปด้วย เช่น ปริศนาคำทาย

อะไรเอย เมื่อเล็กมีหางไม่มีขา พอโตขึ้นมามีขาไม่มีหาง

ปริศนาคำทาย มีลักษณะเป็นคำคล้องจอง บทที่ยกมานี้ มีคำ ขา สัมผัสกับ มา และ เล่นคำสลับกันไปมาระหว่างคำ หาง กับ ขา

บทร้อยกรอง ก็ช่วยให้เด็กคิด และพัฒนาความคิดของเด็กเช่นบทร้อยกรอง “หิ่งห้อย”

หิ่งห้อยพริ้วแสงพราว	ดูจลลดาวที่สุกใส
หิ่งห้อยได้พรใคร	จึงเที่ยวท่องส่องแสงเรือง
หิ่งห้อยลอยวาบวับ	ชุมนุมจับลำพูเหลือง
ราวเพชรเม็ดประเทือง	ใครโปรยไว้ให้เพลินตา
หิ่งห้อยน้อยหรือนั้น	เจ้าแบ่งปันแสงจันทร์มา
มาไว้ในกายา	ได้อย่างไรสงสัยจริง

4.1.4 บทร้อยกรองช่วยให้เด็กมีจินตนาการ จินตนาการ คือการคิดสร้างภาพขึ้นในจิตใจ เมื่อเด็กฟังหรือได้อ่านบทร้อยกรองที่ไพเราะทั้งเสียงของคำ และมีทั้งความหมายตลอดจนเนื้อหาชวนคิด เด็กก็จะคิดตาม คิดวาดภาพจากเนื้อหาที่ได้ฟัง เกิดเป็นภาพขึ้นในจิตใจ ภาพที่เกิดขึ้นนั้น อาจให้ทั้งความสุข หรือความรู้สึกสะท้อนอารมณ์ก็ได้ และจะเป็นการที่ก่อให้เกิด แนวคิดหรือความรู้สึกอย่างใดอย่างหนึ่งขึ้นในจิตใจของเด็ก อันจะนำไปสู่การริเริ่มสร้างสรรค์ สิ่งต่าง ๆ ได้ในอนาคต

บทร้อยกรอง ที่สร้างจินตนาการให้แก่เด็ก เช่น “ลำธารน้อย”

ลำธารน้อย	มีน้ำรินไหล
ดูน้ำใสใส	เห็นกรวดแวววาว
ปลาตัวนิด	ว่ายซิดสาหร่าย
พ่นน้ำกระจาย	เป็นฟองขาวขาว
ต้นไทรย้อย	ห้อยรากลงมา
ร่มเย็นหนักหนา	นอนฝันเห็นดาว

4.1.5 ช่วยให้เกิดมีคุณธรรม หรือลักษณะนิสัยที่พึงประสงค์ บทร้อยกรองที่มีเนื้อหาแฝงคติหรือคุณธรรมต่าง ๆ จะถ่ายทอดซึมซาบเข้าสู่จิตใจของเด็ก ถ้าได้อ่านหรือฟังบ่อย เข้าก็ จะเกิดเป็นนิสัย เช่น ความเข้าใจผู้อื่น ความเมตตากรุณา ความเสียสละ ความรับผิดชอบ ฯลฯ

บทร้อยกรองที่ให้แนวคิด คติสอนใจแก่เด็ก เมื่ออ่านแล้วจะได้ความรู้สึกร่วมตามที่ผู้แต่ง ประพันธ์ไว้ เช่น บทร้อยกรอง “มิตร” พระราชนิพนธ์ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาล ที่ 6

ผู้ใดเป็นผู้มีมิตร	จิตคิดต้องกันहरษา
มีความยินดีปรีดา	ยิ่งกว่ามีสินเงินทอง
แม้มีสิ่งใดขัดข้อง	มิตรช่วยกำจัดที่ขัดข้อง
ช่วยทำให้สมอารมณ์ปอง	กิจการทั้งผองช่วยคิด
เต็มใจปรึกษาหารือ	ไม่ถือเกิ่นกำคำผิด
สั่งสอนดุด่าโทษนินย	ผูกจิตมิตรไว้ด้วยไมตรี
สิ่งใดควรหย่อนผ่อนตาม	ผ่อนให้ทุกยามถึงที่
แม้เห็นสิ่งไรไม่ดี	ช่วยชี้ช่องธรรมนำทาง
การใดจะได้เกิดผล	ไม่คิดถึงตนก็ดขวาง
เป็นที่เชื่อใจไว้วาง	มิได้อำพรางสิ่งใด

4.1.6 บทร้อยกรอง ช่วยให้เกิดจดจำความรู้ หรือเรื่องราวที่ควรจดจำได้เร็ว และได้ง่ายกว่าข้อความที่เป็นร้อยแก้ว หรือความเรียง เพราะคำที่สัมผัสที่คล้องจองกัน ช่วยให้ จำได้ง่าย และจำได้ไม่ลืม เช่นจะให้เด็กจำตัวสะกดที่ไม่ตรงมาตราตัวสะกดในแม่กน ได้แก่ พยัญชนะ ณ ญ ร ล พ เมื่อใช้เป็นตัวสะกดจะออกเสียงเหมือน น สะกด ถ้าให้เด็กท่องคำที่ใช้ตัวสะกดเหล่านี้ว่า ณ – บริเวณ, ญ – ผลาญ, ร – ละคร, ล – ยล, พ – กาพ เด็กจะท่อง อยู่ยาวนานกว่าจะจำได้ และไม่ซ้าก็จะลืม พอจะใช้ก็นึกไม่ค่อยออก แต่ถ้าผูกเป็นร้อยกรอง ดังนี้

ไปเที่ยวสเปน	เห็นคนสู่วัว
ไล่กันพันพัว	เหมือนเล่นละคร
คนแน่นบริเวณ	ใจเต้นยลตอน
พระกาฬราญรอน	ผลาญชีวันวัว

เด็กจะจำได้เร็ว และจำได้ไม่ลืม เพราะคำสัมผัสในร้อยกรองช่วยให้จำง่ายและจำได้

เร็ว เมื่อจะใช้ก็นึกถึงร้อยกรองและคำที่ใช้ตัวสะกดแมกน ที่ไม่ตรงมาตราตัวสะกดได้ทันที (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. 2527 : 599 – 606)

จิตภัทร์ อุปราวิทยานันท์ (2543 : 215 - 218) ได้กล่าวไว้ว่า บทร้อยกรองมีคุณค่าต่อเด็ก ๆ คุณค่าเหล่านั้นคือ ความละเอียดอ่อนในจิตใจ บทร้อยกรองจะเป็นเครื่องมืออันสำคัญยิ่งที่จะช่วยให้เด็กมีจิตใจอ่อนโยนและเป็นคนดีของสังคมต่อไป คุณค่าของร้อยกรองที่สำคัญมีดังนี้

1. คุณค่าทางด้านสุนทรียะ คือความไพเราะงดงามในด้านการแสดงออกของกวี ซึ่งแสดงออกมาในรูปของอารมณ์สะท้อนใจ (Emotion) ในลักษณะต่าง ๆ กัน เช่น ในรูปของความรัก ความพลัดพราก ความสนุกสนานตื่นเต้น ความตลกขบขัน และความงดงามของธรรมชาติ
2. ให้คุณค่าทางด้านประสบการณ์ของกวีที่ถ่ายทอดมาสู่ผู้อ่าน บทร้อยกรองให้ประสบการณ์ทั้งมวลที่ฝังแน่นในใจของกวี
3. ให้คุณค่าทางสติปัญญา บทร้อยกรองให้ประสบการณ์ทั้งมวลแก่ชีวิตให้ความคิดที่ดีงาม ให้สติระลึกถึงความเป็นไปของชีวิต ช่วยถ่วงดุลความหลงที่เกิดขึ้นจากอารมณ์ปุถุชน ทำให้มองโลกกว้างขึ้น รู้จักมองลึกเข้าไปถึงความสำคัญ สภาพจิตใจและความต้องการของผู้อื่น
4. ให้คุณค่าทางด้านความสนุกสนานเพลิดเพลิน บทร้อยกรองจำนวนไม่น้อยที่เป็นบทร้อยกรองที่เหลวไหล ไร้สาระ แต่จังหวะลีลาการใช้คำสัมผัสและเสียงต่าง ๆ ก่อให้เกิดความสนุกสนานเพลิดเพลิน และตลกขบขันแก่ผู้อ่าน
5. ให้คุณค่าทางความรู้สึกที่เป็นพลังภายใน ก่อให้เกิดความรู้สึกอันเป็นพลังเจียบที่ค่อย ๆ ก่อตัวขึ้นในจิตใจของเด็ก พลังนั้นจะเป็นพลังสร้างสรรค์ที่ทำให้เด็กมีความเข้มแข็งพร้อมที่จะต่อสู้โลกและชีวิตยามอ่อนแอหรือทุกข์ท้อภาษาในร้อยกรองจะช่วยปลอบประโลมและให้กำลังใจให้พร้อมที่จะก้าวอย่างเพื่อก้าวต่อไป
6. ให้คุณค่าในแง่ของการสั่งสอนอบรม บทร้อยกรองที่ดีนอกจากจะให้ความรื่นรมย์เป็นอันดับแรกแล้วยังช่วยอบรมสั่งสอนให้เด็กเป็นคนดีด้วย

จะเห็นได้ว่า บทร้อยกรอง มีความสำคัญและมีคุณค่ามาก ช่วยให้เกิดความประทับใจ เกิดความสุข ความอบอุ่น ความสนุกสนานเพลิดเพลิน เกิดความคิด จินตนาการต่าง ๆ มี คุณธรรมที่ซึมซาบเข้าสู่จิตใจของเด็ก เช่น ความเมตตา กรุณา ความเสียสละ ความรับผิดชอบ ตลอดจนช่วยให้เด็กจดจำความรู้ หรือเรื่องราวได้เร็วและได้ง่าย มีนิสัยรักการอ่าน อีกทั้งยังอบรมสั่งสอนให้เด็กเป็นคนดีด้วยภาษาที่เด็กไม่ต้องฝืนใจอ่าน รู้จักการใช้ภาษาได้ดีจนสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

4.3 ประเภทของบทร้อยกรอง

การนับประเภทของร้อยกรองไทยนั้น เปลื้อง ณ นคร (2532 : 29 - 31) กล่าวว่า มี 5 ประเภท คือ โคลง ฉันท์ กาพย์ กลอน ร่าย อันเป็นรูปแบบที่สืบทอดมาจากกวีไทยโบราณ เช่นเดียวกับ ฐะปะนีย์ นาครทรรพ (2532 : 146 - 147) กล่าวถึงร้อยกรอง หรือคำประพันธ์ ไทยว่ามี 5 ประเภท คือ

1. กาพย์ แบ่งออกเป็น กาพย์ยานี กาพย์ฉบัง กาพย์สุรางคนางค์ กาพย์ขับไม้
2. กลอน แบ่งออกเป็น กลอนแปด กลอนหก ซึ่งจัดเป็นกลอนสุภาพ นอกจากนั้น กลอนยังมีรูปแบบที่นำไปแต่งเป็นดอกสร้อย สักวา เพลงยาว เสภา นิราศ กลอนบทละคร กลอนเพลงปฏิพากย์ ได้อีกหลายแบบและมีกลอนกลบทแบบต่าง ๆ อีกมาก
3. โคลง แบ่งเป็น โคลงสอง โคลงสาม โคลงสี่ ซึ่งจัดเป็นโคลงสุภาพแล้วยังมีโคลงต้น อีกหลายชนิด มีชื่อเรียกต่าง ๆ กัน เช่น โคลงต้น วิวิธมาลี จัตวาทัศน์ บาทกฤษร ฯลฯ นอกจากนั้นยังมีโคลงพิเศษอีกหลายชนิด ได้แก่ โคลงกระทู้ โคลงกลอักษร และโคลงห้า หรือ มณฑกคติ ที่ใช้ในประกาศแข่งน้ำพระพิพัฒน์สัตยา

4. ฉันท์ แบ่งเป็นหลายชนิด เช่น อินทริเชียรฉันท์ ภูษกปายาตฉันท์ วิชขุมาลาฉันท์ มาณวกฉันท์ วสันตดิถีฉันท์ อิทธิสังฉันท์ ฯลฯ เป็นต้น

5. ร่าย แบ่งเป็น ร่ายโบราณ ร่ายสุภาพ ร่ายต้นและร่ายยาว

4.4 การสอนอ่านและขั้นตอนการสอนอ่านบทร้อยกรอง

เอกสาร หรือข้อความที่ใช้สื่อความหมายด้วยการอ่านในชีวิตประจำวัน มีสองลักษณะ คือ ประเภทร้อยแก้วกับร้อยกรอง หนังสือเรียนของนักเรียนระดับประถมศึกษาที่มีเรื่องทั้ง ประเภทร้อยแก้วและร้อยกรอง ครูจึงต้องสอนให้นักเรียนอ่านได้ทั้งสองประเภท ดังนี้

1. วิธีอ่านร้อยกรองตามหลักเกณฑ์

การอ่านร้อยกรองอ่านได้สองแบบ คือ

1.1 อ่านเหมือนร้อยแก้ว แต่เว้นวรรคตอนและมีจังหวะตามคำสัมผัส เส้นที่ขีด คือ เส้นแสดงจังหวะตก เวลาอ่านควรเคาะจังหวะไปด้วย เช่น

วันหนึ่งม้าแก่	-- นอนแผ่ชูคอ	-- (กลอนสี่)
เด็กสิบคนรอ	-- ขอขี้นทุกวัน	--
บ้างว่าแก่มาก	-- ไม่อยากขี่มัน	--
เก้านคนพากัน	-- อยู่บ้านพอใจ	--
ผู้ใดเป็นผู้มีมิตร	-- จิตคิดต้องกันบรรณา	-- (กลอนหก)
มีความยินดีปรีดา	-- ยิ่งกว่ามีสินเงินทอง	--
แม้มีสิ่งใดที่ขัดข้อง	-- มิตรช่วยกำจัดที่ขัดข้อง	--
ช่วยทำให้สมอารมณ์ปอง	-- กิจการทั้งผองช่วยคิด	--

1.2 อ่านเป็นทำนองตามฉันทลักษณ์ ซึ่งมีวิธีอ่านให้มีสำเนียงสูงต่ำ หนัก เบา เอื้อนเสียงและเน้นสัมผัสให้ชัดเจนไพเราะ มีจังหวะและคลื่นเสียงเป็นกังวานขึ้นลง ทำให้เกิดอารมณ์คล้อยตามกำหนดเสียงนั้น ๆ การอ่านแบบนี้เรียกว่า การอ่านทำนองเสนาะ เช่น

1.2.1 ประเภทกลอน กลอนทุกชนิด ไม่ว่าจะเป็นกลอนสี่ กลอนหก กลอนแปด กลอนเสภา กลอนบทละคร กลอนสัทวา กลอนดอกสร้อย

บท 1 เมื่อนั้น ศรีสันต์ครั้นเห็นพระสังข์หลลง (เสียงสูง)

บรรทัดที่ 2 อ่านด้วยเสียงต่ำ เช่น

พาเที่ยวเลี้ยวเลียบเวียนวง พบเหวดังประสงค์จำนงนี้ (เสียงต่ำ)

บท 2 หยิบติลามาถึงลงไปดู เอียงหูคอยฟังไม่ดังกึก (เสียงสูง)

ชะโงกตามลงไปใจทีกทีก แลลึกเป็นหมอกมืดมัว (เสียงต่ำ)

1.2.2 ประเภทกาพย์ ถ้ากาพย์ที่มีลักษณะเหมือนกลอนคือ บทหนึ่งมีสอง บรรทัด บรรทัดละสองวรรค เช่น กาพย์ยานีมีวิธีอ่านตรงกันข้ามกับกลอนคือ บรรทัดที่ 1 ของแต่ละบทอ่านด้วยเสียงต่ำ บรรทัดที่ 2 อ่านด้วยเสียงสูง เช่น

บท 1 หาได้ใช้ประหยัด รู้จัดสิ่งฟุ่มเฟือย (เสียงต่ำ)

ตั้งใจหาได้เรื่อย รู้จับจ่ายให้พอดี (เสียงสูง)

1.2.3 โคลงมีวิธีอ่านโดยเฉพาะของแต่ละชนิด เช่น โคลงสี่สุภาพ บรรทัดที่ 2 วรรคหลังคำสุดท้าย ถ้าเป็นอักษรกลางให้ลงเสียงต่ำ ถ้าเป็นอักษรสูงหรืออักษรต่ำจะออกเสียงสูงหรือต่ำก็ได้ บรรทัดที่ 3 ของโคลงแต่ละบทจะอ่านออกเสียงระดับสูงกว่าบรรทัดอื่น ๆ เช่น

ไกรรานไกรรุกด้าว

แดนไทย

ไทยรบจนสุดใจ

ขาดดิน (เสียงต่ำ)

เสียเนื้อเลือดหลังไหล

ยอมสละ ลั่นแล (เสียงสูง)

เสียชีพไปเสียสิ้น

ชื้อก้องเกียรติงาม

2. วิธีอ่านร้อยกรองให้ไพเราะ

เมื่ออ่านร้อยกรองตามหลักเกณฑ์แล้ว มีหลักบางประการที่จะทำให้การอ่านทำนองเสนาะไพเราะขึ้น คือ

2.1 คำที่เป็นอักษรสูง เช่น ھرรหห หลลล สลลล สร้ร้งสร้ร้ง ศร้ร้งสัร้ร้ง สัร้ร้ง ให้ขึ้นเสียงสูง แม้จะอยู่ในบรรทัดที่ต้องออกเสียงต่ำ แต่ถ้าเป็นโคลงสี่สุภาพอาจจะหลบเสียงลงมต่ำก็ได้ แล้วเอื้อนเสียงทอดยาวให้ไพเราะ

2.2 บางบรรทัดที่มีหลักว่าจะต้องออกเสียงสูงหรือเสียงต่ำ อาจจะอ่านกลับกับหลักก็ได้ ต้องพิจารณาดูความ ถ้าในบรรทัดที่ต้องออกเสียงต่ำ แต่คำส่วนใหญ่ในบรรทัดนั้นเป็นอักษรสูง ก็อาจจะอ่านเป็นเสียงสูงจะทำให้ไพเราะกว่าอ่านด้วยเสียงต่ำแต่โดยทั่วไปให้ยึดหลักเกณฑ์การอ่านตามข้อ 1 ไว้ก่อน ถ้าอ่านดูไม่ไพเราะจึงอ่านกลับกับหลัก

2.3 คำบางคำที่รับสัมผัสกับคำหน้า ต้องอ่านออกเสียงตามคำหน้าด้วย เช่น

● นางให้น้อยจิตพระบิตร

คำ **บิตร** ต้องอ่านว่า บิด – ดอน เพื่อให้สัมผัสกับคำ **จิต** จะได้ไพเราะขึ้น คือ “นางให้น้อยจิตพระบิตดอน”

● เข้าไปเคารพอภิวันท์

คำ **อภิวันท์** ต้องอ่านว่า อบ – พิ – วัน เพื่อให้สัมผัสกับคำ **รพ** (เคารพ) เมื่ออ่านว่า “เข้าไปเคารบ อบพิวัน” จะไพเราะขึ้นกว่าอ่านว่า “เข้าไปเคารบอะพิวัน”

ในการอ่านต้องฝึกให้นักเรียนสังเกต และใช้สายตาอ่านข้อความล่วงหน้าก่อนออกเสียงอ่าน จึงจะอ่านได้ถูกต้องทั้งถ้อยคำและจังหวะ

2.4 ใช้น้ำเสียงให้เหมาะกับข้อความที่อ่านด้วย เช่น ข้อความที่แสดงความตื่นเต้นเร้าใจในการรบการสงคราม หรือแสดงอารมณ์โกรธเกรี้ยว ต้องใช้น้ำเสียงแสดงถึงอารมณ์นั้น ๆ ด้วย เช่น กระแทกเสียง ทำเสียงดัง ห้าว จังหวะกระชั้น เป็นต้น ถ้าข้อความแสดงความนิ่มนวลหรือชมธรรมชาติ ก็ใช้น้ำเสียงอ่อนหวาน แสดงความโศกเศร้าใช้น้ำเสียงแผ่วครวญ ทอดเสียงให้ละห้อย เป็นต้น (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช. 2527 : 651 – 653)

ขั้นตอนการสอนอ่านร้อยกรอง

การสอนอ่านร้อยกรอง ควรดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

ให้นักเรียนอ่านบทร้อยกรองในใจ เพื่อให้นักเรียนได้พิจารณาว่า

เป็นร้อยกรองประเภทใด

มีทำนองอ่านอย่างไร

มีคำศัพท์คำใดบ้างที่ยังไม่ทราบความหมาย

บทร้อยกรองกล่าวถึงอะไร มีใจความว่าอย่างไร

บางครั้งอาจจะแบ่งกลุ่มนักเรียน ให้ศึกษาตามหัวข้อข้างต้นก็ได้
ถามนักเรียนตามหัวข้อในข้อ ก – ง หรือถ้าแบ่งกลุ่มก็ให้นักเรียนผลัดกันออกมา

รายงาน

ให้นักเรียนศึกษาความหมายของคำ และวิธีอ่าน (ถ้ามีคำยาก) จากพจนานุกรม
อ่านเป็นจังหวะ โดยให้เคาะจังหวะไปด้วย อาจใช้วิธีอ่านดังนี้

- อ่านพร้อมกันทั้งชั้น
- ผลัดกันอ่านแถวละบรรทัด
- ผลัดกันอ่านแถวละวรรค
- อ่านทีละคน

อ่านเป็นทำนองเสนาะตามฉันทลักษณ์ โดยใช้วิธีใดวิธีหนึ่ง ถ้าเป็นร้อยกรอง
ประเภทใหม่ นักเรียนยังไม่เคยอ่านมาก่อน ครูต้องอ่านนำเป็นตัวอย่าง หรือถ้าเป็นทำนอง
พิเศษอาจใช้วิทยากรหรือเทปบันทึกเสียงก็ได้ แต่ถ้าครูสามารถอ่าน หรือขับร้องได้เองจะให้
ประโยชน์มากกว่าถ้าบทใดแสดงท่าทางประกอบได้ก็ให้นักเรียนแสดง

ถ้านักเรียนกลุ่มใด หรือแถวใดอ่านไม่ถูกต้องให้นักเรียนกลุ่มอื่นช่วยกันแก้ไข
ถ้ายังไม่ถูกต้องครูต้องช่วยแก้ไข และให้ข้อเสนอแนะ

แบ่งกลุ่มนักเรียนอภิปรายแสดงความคิดเห็นบทร้อยกรองที่อ่านในเรื่องต่อไปนี้

- ความไพเราะของร้อยกรอง
- คำศัพท์และความหมายที่น่าสังเกต
- การใช้ถ้อยคำ สำนวนในบทร้อยกรอง
- ความประทับใจที่ได้จากบทร้อยกรอง เช่น ในด้านเนื้อหา ความคิดที่ได้จาก

เนื้อหา ความซาบซึ้ง ฯลฯ

ให้จดข้อคิด หรือสำนวน คำคม ภาษิต ที่ได้จากบทร้อยกรองไว้ในสมุดภาษาไทย
ประจำชั้น หรือสมุดส่วนตัวของนักเรียนเอง เพื่อใช้เป็นตัวอย่าง

ปรับปรุงการอ่านของนักเรียนให้ดีขึ้น ไพเราะขึ้นอยู่เสมอ อาจใช้เครื่องบันทึกเสียง
บันทึกการอ่านของนักเรียนไว้ แล้วเปิดให้ฟังเพื่อหาข้อบกพร่อง และเปรียบเทียบกับ การอ่านที่
ถูกต้องและไพเราะของครู เพื่อหาทางปรับปรุงแก้ไข (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. 2527 :
656 – 657)

บันทึก พุทธชะวัน (2534 : 117 - 118) กล่าวถึง ขั้นตอนการสอนอ่านบทร้อยกรอง
ไว้ดังนี้

1. ก่อนอ่านจะใช้วิธีการ Reading by Scanning เน้นลงเสียงจังหวะสัมผัสได้ดี โดย

1.1 เล่นเกมเสียงเหมือน เหมือนบทแจกลูก เกา เรา เทา ไป ไหน ไต่ ใคร

เป็นต้น เราเริ่มสอนตั้งแต่อ่านพจนานุกรมเสียง เล่นสมุดผสมคำ จนนำมาใช้ในการอ่าน

ร้อยกรองได้ แสดงให้เห็นว่า การสอนอ่านจะต้องเริ่มสอนอ่านให้ถูกวิธี เรียนแล้วใช้วิธีการที่เรียนมาแล้วได้ตลอดและต่อเนื่อง

1.2 ให้ตรวจสอบบทอ่านร้อยกรอง ชีตเส้นได้คำสัมผัสเสียงด้วยดินสอทุกคำ

“แล้วสอนว่า อย่า ไว้ ใจมนุษย์ มันแสนสุด ลึกล้ำ เหลือกำหนด
ถึงแถววัลย์ พัน เกี่ยว ที่เลี้ยว ลด ก็ไม่คด เหมือนหนึ่งใน น้ำใจคน”

2. ครูอ่านบทร้อยกรองซ้ำ เน้นการลงจังหวะสัมผัส ให้นักเรียนผู้เรียนใช้ปลายดินสอ ชีตวลงจังหวะสัมผัสสัก 2 จบ (2 รอบ)

3. ให้เด็กผู้เรียนอาสาสมัคร ลองอ่านให้ลงจังหวะสัมผัสดู

4. ให้อ่านพร้อมกันดู เพื่อความมั่นใจว่า ลงจังหวะสัมผัสได้ถูกต้อง

5. ให้ลองปฏิบัติตาม 1.1 – 1.2 ในบทต่อไปเองเป็นกลุ่ม ๆ ตูก่อน แล้วฝึกอ่านเป็นกลุ่ม ๆ

6. ให้แต่ละกลุ่มลองอ่านออกเสียงพร้อมกัน ให้ลงจังหวะสัมผัสได้ถูกต้อง

7. ให้อ่านออกเสียงลงจังหวะสัมผัสพร้อมกันทั้งชั้น ตามจำนวนบทที่กำหนดให้ฝึกอ่านแต่ละครั้ง ถ่าลงจังหวะสัมผัสพร้อมเพรียงกันดีก็ใช้ได้

8. ให้ถอดคำประพันธ์ โดยใช้คำอธิบายคำศัพท์ลงแทนคำศัพท์ แล้วเรียบเรียงถ้อยคำให้อ่านแล้วได้ความดีเป็นตอน ๆ

9. รวบรวมความแต่ละตอนเป็นเรื่องหรือตอนใหญ่ตอนเดียวกัน เกลาภาษา แต่งประโยค เชื่อมความให้ต่อเนื่อง แล้วลองอ่านสู่กันฟัง

ข้อที่จะต้องป้องกันความผิดพลาดในคู่มือการสอน ก็คือ การกำหนดให้นำคำศัพท์ในการประพันธ์ไปแต่งประโยค เป็นความผิดพลาดอย่างมหันต์ ต้องทำคำศัพท์ในการประพันธ์นั้น ๆ เป็นคำสามัญ หรือคำไวพจน์ก่อน แล้วจึงนำมาแต่งประโยค

ไพร่จะมัลลอมนคร

ข้าศึกจะมัลลอเมือง

อาและหลานจะเข้าไปชมบุรี

อาและหลานจะเข้าไปชมเมือง

ที่ผิดนั้นเพราะไม่ใช้ภาษาที่เรานิยมใช้กัน นั้นเป็นภาษาของลิเก

จากการถอดคำประพันธ์ หากพบว่าข้อความตอนใดเป็นบทสุภาษิต คำคม ให้นำมาอภิปราย ดีความทำความเข้าใจกัน

จากสุภาษิต คติพจน์ คำคม ควรส่งเสริมให้แต่งนิทานประกอบคำคมนั้นให้เห็นจริง ใ้ยกสุภาษิต คำคมที่ขัดแย้งกัน มาอภิปราย เพื่อให้เข้าใจได้ดีกว่าถ้อยคำเหล่านั้น

จะต้องใช้ให้เหมาะกับสถานการณ์ เช่น

“น้ำขึ้นให้รีบตัก” กับ “ช้า ๆ ได้พร้าสองเล่มงาม”

“หวานเป็นลม ขมเป็นยา” กับ “อย่าชมเขาโคชินให้กินหญ้า” เป็นต้น

ถ้าเป็นถ้อยคำที่สั่งสอนหรือกำหนดแนวประพฤติ ให้ฝึกเขียนเป็นคำคม เช่น “ความขยันหมั่นเพียร” เป็น “ความพยายามอยู่ที่ไหน ความสำเร็จอยู่ที่นั่น” “ความมีวินัย” เป็น “จงชนะใจตนเอง” เป็นต้น

ฝึกให้ท่องคำร้อยกรองหรือคำประพันธ์ที่เป็นคติเตือนใจ แล้วยกขึ้นกล่าวอ้างให้เหมาะกับสถานการณ์ เช่น “ทุกคนต้องช่วยตนเอง ไม่ควรไปหวังพึ่งผู้อื่น” ก็อ้างคำสอนของสุนทรภู่ ในเรื่องพระอภัยมณี “..ที่พึ่งหนึ่งได้แต่กายตน..” เป็นต้น

ลักษณะการสอนอ่านวรรณคดีที่เป็นบทประพันธ์ร้อยกรองนี้ ครูจะต้องเป็นคนให้เห็นคุณค่าของบทประพันธ์ สามารถหยิบยกเอาความไพเราะของบทประพันธ์มาให้เด็กผู้เรียนเห็นจริง พร้อมกับคำอธิบาย แล้วโน้มน้าว ทำทนายให้พิสูจน์จนเห็นจริงว่า ความไพเราะอยู่ที่ใด กวีผู้ประพันธ์สามารถเลือกถ้อยคำมาใช้ได้เหมาะเจาะเพียงใด เด็กผู้เรียนก็จะรู้และเข้าใจในคุณค่ารู้สึกเป็นหนี้ในบุญคุณของกวีที่ประพันธ์ของดีมาสู่ ลูกหลานจนปัจจุบัน

ฝึกให้เข้าใจแผนผังการสัมผัส หรือแผนภูมิของบทประพันธ์นั้น ๆ และส่งเสริมให้ลองแต่งบทประพันธ์ง่าย ๆ ตามความสนใจ

4.5 หลักเกณฑ์การอ่านบทร้อยกรอง

กำชัย ทองหล่อ (2533 : 85) ได้กล่าวถึงหลักเกณฑ์การอ่านบทร้อยกรองไว้ ดังนี้

1. ต้องรู้ลักษณะบัญญัติของบทประพันธ์ที่จะอ่าน เช่น เอก โท ตรี จุฬ สัมผัส และพยางค์ ที่บรรจุลงในวรรคหนึ่ง ๆ

2. ต้องรู้จักหะและการแบ่งตอนของบทประพันธ์ที่อ่าน

3. คำที่รับสัมผัสกัน ต้องอ่านเน้นเสียงให้ชัดกว่าปกติ ถ้าเป็นสัมผัสนอกต้องทอดเสียงให้มีจังหวะยาวกว่าธรรมดา

4. ห้ามเอื้อนเสียงที่คำลหุ เพราะมีเสียงสั้นและเบา

5. พยางค์ที่ใช้เกิน ให้อ่านเร็วและเบาอย่างอักษรนำ เพื่อให้เสียงไปตกอยู่กลางพยางค์ที่ต้องการ เช่น ในแผนกำหนดให้บรรจุคำหน่วยละ 1 พยางค์ แต่บรรจุคำ 2 พยางค์ ลงไปในหนึ่งหน่วย เช่น ดิลก ประโยชน์ ขยาย สมร ระลึก ฯลฯ คำที่มีพยางค์เกินเช่นนี้ ต้องอ่านให้เสียงมาตกอยู่ที่พยางค์หลัง

6. เสียงวรรณยุกต์จัตวา ต้องอ่านเปิดเสียงให้สูงและดังก้อง

7. ต้องอ่านเสียง ร และ ล ให้ชัด อย่าให้เสียงสลับกัน มิฉะนั้นผู้ฟังอาจเข้าใจความหมายคลาดเคลื่อน

8. เมื่ออ่านไปถึงตอนจะจบบท ต้องเอื้อนเสียงและทอดจังหวะให้ช้าลงจนกระทั่งจบบท

นอกจากนี้ จันทรา เลิศศิริ (2543 : 164 - 165) ยังกล่าวถึงการแบ่งวรรคตอนในการอ่านคำประพันธ์แต่ละชนิด ดังนี้

1. การอ่านกลอนสักวา อ่านเว้นจังหวะ วรรคละ 3 + 2 + 3 หรือ 3 + 3 + 3

2. การอ่านกาพย์ฉบัง 16 อ่านเว้นจังหวะ

2 + 2 + 2 2 + 2

2 + 2 + 2

3. การอ่านกลอนสุภาพ อ่านเว้นจังหวะ 3 + 2 + 3 เหมือนกันทุกวรรค

4. การอ่านกาพย์ยานี 11 อ่านเว้นจังหวะ 2 + 3, 3 + 3 เหมือนกันทุกวรรค

5. การอ่านกาพย์สุรางคนางค์ 28 อ่านเว้นจังหวะ 2 + 2 เหมือนกันทุกวรรค

6. การอ่านโคลงสี่สุภาพ อ่านเว้นจังหวะ

บาทหนึ่ง 2 + 3, 2 + (2)

บาทที่สอง 2 + 3, 2

บาทที่สาม 2 + 3, 2 + (2)

บาทที่สี่ 2 + 3, 2 + 2 + (2)

4.6 หลักจิตวิทยา ที่นำมาใช้ในการสอนอ่านคำยากโดยใช้บัตรย่อยกรอง

ในการสอนอ่านนั้นนอกจากครูผู้สอนจะต้องเตรียมเนื้อหา กิจกรรม สื่อการสอน การวัดผลประเมินผล และอื่น ๆ แล้ว ครูยังต้องยึดหลักจิตวิทยาบางประการ เพื่อช่วยให้การจัดกิจกรรม การเรียนการสอนประสบผลสำเร็จ ดังนี้

1. แรงจูงใจ (Motivation)

แรงจูงใจเป็นสิ่งสำคัญในการเรียนรู้ ครูผู้สอนภาษาไทยจะต้องรู้จักกระตุ้นให้นักเรียนสนใจตื่นตัวอยู่เสมอ ก่อนที่จะเริ่มสอนเนื้อหาครูจะต้องมีขั้นนำในการสอน หลักการทางจิตวิทยาในเรื่องแรงจูงใจนี้จะมีส่วนสำคัญอย่างยิ่งที่จะนำไปสู่เนื้อหาที่ต้องการให้นักเรียนได้ตามจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมที่ตั้งไว้

แรงจูงใจแบ่งเป็น 2 ประเภทคือ

1.1 แรงจูงใจภายใน (Intrinsic Motivation)

1.2 แรงจูงใจภายนอก (Extrinsic Motivation)

แรงจูงใจภายใน คือ แรงจูงใจที่เกิดขึ้นภายในตัวผู้เรียนเอง นักเรียนมีความกระตือรือร้นใคร่รู้ ใคร่เรียน มีลักษณะช่วยเหลือตนเองได้ เช่น หลังจากครูให้อ่านเรื่อง มอม แล้วบรรยายถึงลักษณะของเรื่องสั้น เทคนิคการแต่ง นักเรียนเกิดจินตนาการที่จะแต่งเรื่องสั้นบ้าง สิ่งที่ทำให้เกิดแรงบันดาลใจเป็นแรงจูงใจภายใน ดังนั้นการสอนของครูก็ควรให้นักเรียน

ได้เรียนในลักษณะค้นคว้าด้วยตนเอง ผู้สอนจะช่วยแนะแนวทางให้เกิดความคิดใหม่ ๆ เช่น จะให้แต่งเรื่องสั้น เรียงความ แต่งกลอน ผู้สอนก็อาจจะนำตัวอย่างมาให้ดู ให้นักเรียนได้ซักถาม ข้อสงสัยให้เกิดความนึกคิด ซึ่งครูจะช่วยสร้างแรงจูงใจภายนอกให้ นักเรียนเกิดศรัทธาจนทำให้เกิดแรงจูงใจภายใน

แรงจูงใจภายนอก คือ แรงจูงใจที่ครูสร้างขึ้นโดยเราใจด้วยการใช้วิธีการต่าง ๆ โดยสร้างบรรยากาศแห่งความอบอุ่นเป็นกันเอง ครูและนักเรียนยิ้มแย้มแจ่มใสพร้อมที่จะเกิดกระบวนการเรียนการสอน โดยครูเป็นผู้แนะนำ แรงจูงใจภายนอกใช้ในขั้นนำเข้าสู่บทเรียนได้มาก เช่น

1. การซักถามพูดคุยกันนักเรียน
2. การใช้เพลงนำเข้าสู่บทเรียน
3. การใช้คำประพันธ์ที่น่าสนใจ
4. การใช้อุปกรณ์นำเข้าสู่บทเรียน
5. การเล่านิทาน ประสบการณ์ เหตุการณ์ในชีวิตประจำวัน
6. การใช้การแสดงนำเข้าสู่บทเรียน (สนม ครูทเมือง. 2523 : 67 – 70)

2. การเสริมแรง ทฤษฎีการเสริมแรงของสกินเนอร์ ซึ่งเชื่อว่า แรงเสริม (Reinforcer) คือ สิ่งเร้าที่ให้ในเวลาที่เหมาะสม (กับการตอบสนอง) จะรักษาระดับหรือเพิ่มพลังของการตอบสนอง หรือทำให้การตอบสนองนั้นคงอยู่ต่อไป ในกรณีการวางเงื่อนไขแบบแสดงการกระทำ แรงเสริมคือสิ่งที่เกิดขึ้นทันทีหลังจากการตอบสนอง และเป็นสิ่งที่ทำให้พฤติกรรมหนึ่ง ๆ เกิดขึ้นบ่อยครั้งมากขึ้น เช่น การให้คำชมเมื่อเด็ก พูดจาไพเราะก็จะเกิดขึ้นบ่อยครั้งขึ้น

การเสริมแรงทางบวก (Positive Reinforcement) คือ การได้รับสิ่งซึ่งเพิ่มแนวโน้มในการตอบสนองเนื่องจากเกิดความพอใจ แรงเสริมทางบวกได้แก่ คำพูด สภาพการณ์ หรือสิ่งของ เช่น คำชม ความรักความเอ็นดู อาหาร เงินทอง การให้สิทธิพิเศษการได้รับตำแหน่ง การปรบมือให้เกียรติ การได้เกรดที่ดี การได้รับความสนใจ การแสดงท่าทางยอมรับนับถือ เป็นต้น

การเสริมแรงทางลบ (Negative Reinforcement) หมายถึง การเสริมแรงที่เกิดขึ้นจากการนำแรงเสริมทางลบ ซึ่งเป็นสิ่งเร้าที่ทำให้เกิดความไม่พอใจออกไป เป็นการช่วยให้หนีออกจากสภาพการณ์ที่ไม่พึงปรารถนา เมื่อกำจัดสิ่งเร้าที่ทำให้ไม่พอใจออกไป ก็จะทำให้การตอบสนองมีพลังมากขึ้น เช่น การให้นักเรียนที่คุยเล่นขณะเรียน ไปนั่งเรียนหลังห้อง เมื่อเขาตั้งใจเรียน จึงให้กลับมานั่งเรียนที่เดิมตามปกติต่อไป ทำให้ผู้เรียนตั้งใจเรียนมากขึ้น การให้นั่งลงจึงเป็นการเสริมแรงทางลบ

3. กฎการเรียนรู้ของธอร์นไดค์

จากการทดลองการเรียนรู้แบบลองผิดลองถูก ธอร์นไดค์ (Thorndike) ได้เสนอ กฎการเรียนรู้ที่สำคัญ 3 กฎ คือ

3.1 กฎแห่งความพร้อม (Law of Readiness) เป็นกฎที่กล่าวถึงสภาพการณ์

3 สภาพการณ์ที่เกิดจากความพร้อมของอินทรีย์ (Organism) ซึ่งสามารถนำไปอธิบายผลที่เกิดกับผู้เรียนว่ามีแนวโน้มที่จะยอมรับปฏิบัติ พอใจ หรือไม่พอใจ ดังนี้

การกระทำที่เกิดขึ้นจากความพร้อมของผู้เรียน ถ้าได้กระทำย่อมจะก่อให้เกิดความพอใจ

เมื่อผู้เรียนเกิดความพร้อมที่จะกระทำสิ่งใด ถ้าไม่ได้กระทำย่อมก่อให้เกิดความไม่พึงพอใจหรือความรำคาญใจ

เมื่อผู้เรียนไม่พร้อมที่จะกระทำสิ่งใดแล้ว ถ้าถูกบังคับให้กระทำย่อมก่อให้เกิดความไม่พึงพอใจหรือรำคาญใจ

3.2 กฎแห่งการฝึกหัด (Law of Exercise)

การสร้างความเชื่อมโยงระหว่างสิ่งเร้ากับการตอบสนองด้วยการฝึกหัด จะทำให้เกิดความแน่นแฟ้นและมั่นคง แต่ถ้าวการฝึกหัดปฏิบัติไม่ต่อเนื่องกัน หรือการไม่ได้นำไปใช้จะทำให้เกิดการลืมได้ ความหมายของกฎแห่งการฝึกหัดอาจสรุปได้ดังนี้

การเชื่อมโยง หรือข้อต่อจะกระชับมั่นคงยิ่งขึ้น ถ้ามีการใช้และจะเสื่อมลงหรืออ่อนลง (Weakness of Connection) เมื่อไม่ได้ใช้

สิ่งใดมีการกระทำซ้ำ ๆ หรือมีการฝึกเสมอ ๆ ผู้ฝึกย่อมกระทำสิ่งนั้นได้ดี สิ่งใดที่ไม่ได้ทำนาน ๆ ย่อมทำสิ่งนั้นไม่ได้เหมือนเดิม

พฤติกรรมใด ๆ ได้มีการกระทำต่อเนื่องกันอยู่ย่อมมีผลให้การกระทำนั้นสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ถ้าพฤติกรรมใดไม่มีโอกาสได้ใช้หรือเว้นว่างไป หรือไม่ได้กระทำซ้ำ ๆ บ่อย ๆ พฤติกรรมนั้นก็มีแนวโน้มที่จะถูกลืม หรือแม้จะไม่ลืมก็ไม่อาจทำให้ถูกต้องสมบูรณ์ขึ้นได้

3.3 กฎแห่งผล หรือกฎแห่งผลตอบสนอง (Law of Effect) กฎนี้กล่าวว่าเมื่อการเชื่อมโยงระหว่างสิ่งเร้ากับการตอบสนองถูกกระทำขึ้น และติดตามด้วยสภาพการณ์ที่ทำให้เกิดความพึงพอใจ (Satisfying) แล้วความเข้มแข็งของการเชื่อมโยงก็จะแน่นแฟ้นขึ้น แต่ถ้าวการเชื่อมโยงนี้ถูกติดตามด้วยสภาพการณ์ที่ทำให้เกิดความรำคาญใจ (Ennoying) แล้วการเชื่อมโยงจะคลายความแน่นแฟ้นลง ดังนั้น สภาพที่ทำให้เกิดความพึงพอใจจึงเป็นสภาพที่มนุษย์หรือสัตว์ไม่พยายามหลีกเลี่ยง จะพยายามรักษาสถานการณ์นั้นไว้ หรือทำให้เกิดขึ้นมาใหม่ แต่สภาพใดที่ทำให้เกิดความรำคาญใจเขาจะพยายามหาทางหลีกเลี่ยงไม่ยากได้และต้องการให้สถานการณ์นั้นสิ้นสุดโดยเร็ว

4. หลักการศึกษาของกลุ่มเกสตัลท์

การเรียนรู้จะเกิดขึ้น ถ้าผู้เรียนได้เรียนอย่างเข้าใจอย่างแจ่มแจ้งที่สุดจะมีขึ้นได้ ก็ต่อเมื่อผู้เรียนมีจุดมุ่งหมายแล้วอย่างชัดเจนและแน่นอนว่าจะทำอะไร ซึ่งการเรียนรู้ด้วยความเข้าใจ ควรจะต้องได้ศึกษาปัญหาอย่างรอบคอบก่อน ศึกษาหนทางอย่างถี่ถ้วน (มากกว่าเป็นไปในรูปอัตโนมัติ) ซึ่งความเข้าใจจะเกิดจากการมองเห็นสภาพเป็นส่วนรวมได้ฝึกหัดตามที่เห็น การฝึกหัดก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลง การกระทำซ้ำ ๆ หรือได้ลองปฏิบัติดูจะทำให้ผู้เรียน

มองเห็นความสัมพันธ์ของสิ่งที่เรียนรู้ และดัดแปลงให้เกิดรูปใหม่และในที่สุดก็รู้วิธีการแก้ปัญหา และ สิ่งสำคัญของการที่จะเข้าใจสิ่งใดนั้น ปรากฏการณ์หรือสถานการณ์หรือสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เป็นส่วนประกอบสำคัญจะต้องเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้สังเกตเห็นอย่างเด่นชัดมิได้ปิดบัง ซ่อนเร้นอยู่

5. ทฤษฎีการเรียนรู้ของกาเย

การเรียนรู้ความสัมพันธ์เชื่อมโยงด้านภาษา (Verbal Association) การพูดภาษาต่าง ๆ ของมนุษย์จัดอยู่ในประเภทการเรียนรู้แบบลูกโซ่ (Chaining) มีความแตกต่างกันตรงที่เป็นลูกโซ่ภาษา หรือเป็นทักษะในการปฏิบัติงานต่าง ๆ เท่านั้น โดยปกติคนจะเรียนรู้ภาษาจากการบอกเล่าหรือสอนผู้เรียนจะเชื่อมโยงระหว่าง สิ่งเร้า (การตอบสนอง) เช่น สังเกตรูปร่าง สี ขนาด เหตุการณ์ เป็นต้น แล้วพูดออกมาตามที่เชื่อมโยงได้

ในการเรียนลูกโซ่ภาษา กรณีที่เรียนแบบท่องจำ (Rote learning) คนจะเรียนรู้ได้ประมาณ 7 ตัวเชื่อม (บวกอีก 2 ตัวเชื่อม) ถ้าจะจำลูกโซ่ยาว ๆ จะต้องแบ่งลูกโซ่ออกเป็น ส่วน ๆ หรือเป็นตอน ๆ แล้วใช้วิธีท่องแล้วทวนย้อนกลับตลอดเวลา ซึ่งจะเป็นการย่ำให้จำได้ การจำสิ่งที่เคยเรียนรู้มาแล้ว หรือเคยคุ้นเคย มาก่อนผู้เรียนจะจำได้มากขึ้น เช่น การท่องจำ โคลงกลอนยาว ๆ สูตรยาว ๆ การบอกชื่อชิ้นส่วนต่าง ๆ ของเครื่องมือ เป็นต้น การเรียนลูกโซ่ภาษานั้นหากผู้เรียนเอาหลักหัวใจนักปราชญ์มาช่วยจะทำให้เรียน (จำ) ได้ดีขึ้น นอกจากนี้ การทบทวนก็เป็นวิธีการเรียนลูกโซ่ที่ดีวิธีการหนึ่ง การอ่านอาจจะอ่านเป็นตอน ๆ หรืออ่านทั้งหมดก็ได้ การจำพยางค์ไร้ความหมาย (Nonsense Syllable) ขณะที่ให้ผู้เรียนท่องจำควรให้ผู้เรียนได้เห็นคำตอบที่ถูกต้องด้วย เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงสิ่งที่จะต้องจำใหม่กับสิ่งที่จำได้แล้วจะทำให้สามารถท่องจำได้เร็วขึ้น (เพราพรรณ เป็ลียนภู่. 2540 : 118 – 123)

จากแนวคิดและทฤษฎีการเรียนรู้ดังกล่าวทำให้ครูผู้สอนต้องคำนึงถึงหลักจิตวิทยาต่าง ๆ ในการนำมาจัดทำแบบฝึกเสริมทักษะ หรือสื่อการเรียนการสอนต่าง ๆ ตลอดจนเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ที่ต้องเน้นในเรื่องกฎของการฝึกหัด ความพร้อมกฎแห่งผลตลอดจนความแตกต่างระหว่างบุคคล ที่ครูต้องคำนึงถึงโดยเฉพาะกับเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้

5. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับแบบฝึก

5.1 ความหมายและความสำคัญของแบบฝึก

ราชบัณฑิตยสถาน (2535 : 483) ได้ให้ความหมายของแบบฝึกว่า หมายถึง แบบฝึกหัด หรือชุดการสอนที่เป็นแบบฝึกที่ใช้เป็นตัวอย่างปัญหา หรือคำสั่งที่ตั้งขึ้น เพื่อให้ นักเรียนฝึกตอบ

วรรณ แก้วแพรก (2526 : 86) ได้กล่าวถึงแบบฝึกหัด คือ แบบฝึกหัด ที่ครูจัดให้แก่ นักเรียนเพื่อให้ นักเรียนได้มีทักษะเพิ่มขึ้น โดยการทำกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งด้วยความสนใจ และพอใจหลังจากที่นักเรียนได้เรียนรู้เรื่องนั้น ๆ มาบ้างแล้วและใช้ฝึกทักษะทางภาษาตาม จุดประสงค์ของการเรียนแต่ละบท เพื่อให้เกิดความแม่นยำคล่องแคล่วในแต่ละทักษะ อีกทั้ง เป็นเครื่องมือ ในการประเมินทักษะทางภาษาของนักเรียนได้อีกด้วย

มาสิมิล รักบ้านเกิด (2526 : 6) กล่าวว่า แบบฝึกเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้เด็กมีการ ฝึกฝนทักษะทางการใช้ภาษาได้ดีขึ้น ทั้งช่วยส่งเสริมให้ทักษะคงทนและยังเป็นอุปกรณ์ที่ช่วยให้ นักเรียน มีพัฒนาการทางภาษาได้ดีขึ้น เพราะหลังจากการฝึกแล้ว นักเรียนมีโอกาสใช้ภาษาที่ ทันสมัย เหมาะสมกับเหตุการณ์ปัจจุบัน แบบฝึกจะเป็นเครื่องมือที่ทำให้เกิดการเรียนรู้ได้อย่างมี ประสิทธิภาพ แบบฝึกทางภาษาไม่เพียงแต่จะช่วยให้การสื่อสารดำเนินไปด้วยดีเท่านั้น หากยัง ทำให้ผู้เรียนมีพฤติกรรมในการสื่อสารเป็นไปโดยอัตโนมัติ

จรรยา ศรีพันธุ์บุตร (2533 : 12) กล่าวว่า แบบฝึกจะสมบูรณ์ เมื่อใช้ฝึกทักษะ ทุกด้านและสามารถนำไปใช้ในการตอบโต้สื่อสารได้ จะทำให้เด็กเกิดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ จำได้นาน และมีเจตคติที่ดีต่อวิชาที่เรียนด้วย

จากความหมายของแบบฝึกจึงเห็นว่าแบบฝึกมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งที่ครูต้องนำมา เป็นอุปกรณ์ การเรียนการสอนเพื่อฝึกทักษะด้านต่าง ๆ ให้แก่เด็กโดยเฉพาะเด็กที่มีปัญหาทาง การเรียนรู้ที่ครูต้องเลือกและสร้างแบบฝึกให้เหมาะสมกับนักเรียนมากที่สุด เพื่อให้การจัดการ เรียนการสอนประสบผลสำเร็จ

5.2 ประโยชน์ของแบบฝึก

ยุพา ยัมพงษ์ (2522 : 44) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของแบบฝึกทักษะไว้ ดังนี้

1. เป็นส่วนเพิ่มเติมในการเรียนทักษะ เป็นอุปกรณ์การสอนที่ช่วยลดภาระของครู มาก เพราะแบบฝึกหัดเป็นสิ่งที่ถูกจัดทำขึ้นอย่างมีระบบ
2. ช่วยเสริมทักษะการใช้ภาษาให้ดีขึ้น แต่ต้องอาศัยความเอาใจใส่จากครูด้วย
3. ช่วยในเรื่องความแตกต่างระหว่างบุคคล การให้เด็กได้ทำแบบฝึกที่เหมาะสมแก่ ความสามารถของเขา จะช่วยให้เกิดผลดีทางด้านจิตใจมากขึ้น
4. ช่วยเสริมทักษะทางภาษาให้คงทน ถ้าการฝึกกระทำหลังจากที่เด็กได้เรียนรู้ในเรื่องนั้น ๆ และฝึกซ้ำ ๆ ในเรื่องที่บกพร่อง
5. เป็นเครื่องมือวัดผลการเรียนหลังจากจบบทเรียนแล้ว
6. ช่วยให้ครูเห็นปัญหาของเด็กได้ชัดเจน และทำให้แก้ปัญหาได้ทันทั่วทั้งที่
7. เด็กสามารถเก็บแบบฝึกไว้ใช้เป็นเครื่องมือในการทบทวนได้ด้วยตนเอง
8. ช่วยให้ครูและนักเรียนประหยัดเวลา แรงงาน และค่าใช้จ่ายในการฝึกฝนแต่ละครั้ง

มาสิมิล รักบ้านเกิด (2526 : 36) ได้สรุปประโยชน์ของแบบฝึกไว้ว่า แบบฝึกเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้เกิดการเรียนรู้ ทำให้นักเรียนเกิดความสนใจ และช่วยให้ครูทราบผลการเรียนของนักเรียนอย่างใกล้ชิด

จะเห็นได้ว่าแบบฝึกมีประโยชน์ต่อการฝึกทักษะจะช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจบทเรียนได้ดีขึ้น สามารถจดจำเนื้อหาและคำศัพท์ต่าง ๆ ได้อย่างแม่นยำ เกิดความสนุกสนาน สามารถนำมาฝึกทบทวนได้ด้วยตนเอง ตลอดจนสามารถทราบข้อบกพร่องของนักเรียนเพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไข ทำให้นักเรียนสามารถนำไปใช้สื่อสารในชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5.3 ลักษณะของแบบฝึกที่ดี

การจัดทำแบบฝึกเพื่อฝึกทักษะทางภาษาให้บรรลุวัตถุประสงค์นั้น จำเป็นต้องอาศัยลักษณะและรูปแบบของแบบฝึกที่หลากหลายและแตกต่างกัน ซึ่งขึ้นอยู่กับทักษะที่เราจะฝึกดังที่นักการศึกษาได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับลักษณะที่ดีของแบบฝึกไว้ดังนี้

นิตยา ฤทธิ์โยธี (2520 : 1) ได้กล่าวถึงลักษณะของแบบฝึกที่ดี ควรมีลักษณะดังนี้

1. เหมาะสมกับระดับหรือความสามารถของนักเรียน
2. มีคำชี้แจงสั้น ๆ ที่ทำให้นักเรียนเข้าใจได้ง่าย
3. เป็นสิ่งที่น่าสนใจและท้าทายให้แสดงความสามารถ
4. ควรใช้เวลาในการทำอย่างเหมาะสม

สายสุณี สกกุลแก้ว (2534 : 34) ได้ทำการทดลองและรวบรวมลักษณะที่ดีของแบบฝึกไว้ดังนี้

1. ใช้หลักจิตวิทยา
2. สำนวนภาษาไทย
3. ให้ความหมายต่อชีวิต
4. คิดได้เร็วและสนุก
5. ปลุกความสนใจ
6. เหมาะกับวัยและความสามารถ

จากลักษณะของแบบฝึกที่ดีดังกล่าว พบว่าในการสร้างแบบฝึกที่ดีนั้น จำเป็นต้องมีลักษณะและรูปแบบ ของแบบฝึกที่หลากหลายและแตกต่างกันไปขึ้นอยู่กับเนื้อหา ระดับชั้น และเวลาที่ใช้ในการทำ นอกจากนั้นควรเป็นแบบฝึกที่มีรูปร่างลักษณะที่เร้าความสนใจของผู้เรียนด้วย จะทำให้ผู้เรียนไม่เกิดความเบื่อหน่าย

5.4 หลักในการฝึกทักษะ

คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2534 : 467) มีความเห็นว่าแบบฝึกเป็นสื่อการเรียนประเภทหนึ่งสำหรับให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติ เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจและทักษะเพิ่มขึ้นซึ่งมีหลักในการฝึกทักษะดังนี้

1. ก่อนการฝึกควรให้ผู้เรียนเข้าใจและทราบเหตุผลที่ต้องฝึก การฝึกอย่างไม่เข้าใจ

ความหมาย อาจไม่ทำให้เกิดทักษะ

2. การฝึกควรให้ผู้เรียนได้รับการฝึกตามขั้นตอนที่ถูกต้อง ภายใต้การแนะนำที่ดี ถ้าฝึกทักษะผิด ๆ จะทำให้เสียเวลาเป็นอย่างมากในการแก้ไข

3. ช่วงเวลาการฝึกสั้น ๆ บ่อย ๆ ด้วยแบบฝึกที่คัดเลือกแล้วเป็นอย่างดีจะมีประสิทธิภาพกว่าการฝึกชว่ยาว ๆ ซึ่งผู้เรียนจะเบื่อหน่ายไม่สนใจ

4. กิจกรรมการฝึกควรจะหลากหลาย นอกจากแบบฝึกต่าง ๆ แล้วอาจใช้ เกมปัญหา หรือกิจกรรมอื่น ๆ บ้าง

5. การฝึกอย่างมีจุดมุ่งหมายจะเกิดประโยชน์มาก ถ้าผู้เรียนเห็นคุณค่าและความจำเป็นของสิ่งที่เรียน หรือฝึกโดยอาจใช้การทดสอบ หรือวิธีการอื่น เพื่อชี้ให้เห็นผลที่เกิดขึ้น ภายหลังการฝึก

6. การฝึกควรสัมพันธ์กับความมีเหตุผล ขณะฝึกควรให้ผู้เรียนใช้ความคิดหา เหตุผลควบคู่ไปด้วย

ดังนั้นหลักการสำคัญในการฝึกทักษะต้องปฏิบัติไปตามขั้นตอน ฝึกช่วงสั้น ๆ ช้าบ่อย ๆ นอกจากนั้นอาจใช้กิจกรรมอื่น ๆ ช่วยในการฝึกได้ด้วย เช่น เพลง เกม ปริศนา คำทาย เพื่อไม่ให้เกิดความซ้ำซากจำเจในการปฏิบัติกิจกรรมของผู้เรียน

5.5 การหาประสิทธิภาพแบบฝึก

เมื่อสร้างแบบฝึกแล้ว ก่อนที่จะนำไปใช้ ควรมีการทดลองเพื่อหาประสิทธิภาพก่อน เพราะจะทำให้เราทราบถึงข้อบกพร่องหรือปัญหาที่เกิดขึ้น เพื่อจะได้ปรับปรุง แก้ไขให้ดีขึ้น ทำให้เกิดความมั่นใจว่าแบบฝึกทักษะที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ เมื่อนำไปใช้จะก่อให้เกิดผลดี ต่อผู้เรียน

ไชยยศ เรืองสุวรรณ (2534 : 138) เสนอว่า การกำหนดประสิทธิภาพของบทเรียน นิยมตั้งไว้ 90/90 สำหรับเนื้อหาที่มีความจำเป็น เช่น วิชาทักษะจะตั้งไม่ต่ำกว่า 80/80 จาก เกณฑ์ 80/80 หมายความว่า เมื่อเรียนจากบทเรียนแล้วนักเรียนสามารถทำแบบฝึก หรืองาน ได้ผลเฉลี่ยร้อยละ 80 และทำแบบทดสอบหลังเรียนได้ ผลเฉลี่ยร้อยละ 80

แบบฝึกที่มีประสิทธิภาพนั้นจะต้องผ่านการทดลองหาประสิทธิภาพก่อนโดยนำ แบบฝึกไปทดลองกับกลุ่มที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ทั้งเด็กอ่อน ปานกลางและเก่ง และนำผลการ ทดลองมาเปรียบเทียบโดยใช้คะแนนขณะทำการทดลองและคะแนนหลังการทดลอง หรือ คะแนน ผลสัมฤทธิ์มาหาค่าเฉลี่ยร้อยละ โดยถือตามเกณฑ์ที่ได้ตั้งไว้

วิจิตร เรืองดงยาง (2538 : 48) ได้กล่าวถึงความจำเป็นที่ต้องหาประสิทธิภาพของ แบบฝึก

1. เพื่อความแน่ใจว่าแบบฝึกที่สร้างมีประสิทธิภาพ
2. เพื่อความแน่ใจว่า แบบฝึกนั้นสามารถทำให้การเรียนการสอนบรรลุตาม

จุดมุ่งหมายอย่างแท้จริง

ชัยยง พรหมวงศ์ และคนอื่น ๆ (2540 : 419) กล่าวว่า การกำหนดเกณฑ์ประสิทธิภาพนั้นกระทำได้โดยการประเมินผลพฤติกรรมของผู้เรียน 2 ประเภทคือ พฤติกรรมต่อเนื่อง (กระบวนการ) และพฤติกรรมขั้นสุดท้าย (ผลลัพธ์) ประสิทธิภาพของการสอนจะกำหนดเป็นเกณฑ์ที่ผู้สอนคาดว่าผู้เรียนจะเปลี่ยนพฤติกรรมเป็นที่พึงพอใจโดยกำหนดให้เป็นเปอร์เซ็นต์ของผลเฉลี่ยของคะแนนการสอบย่อยและเปอร์เซ็นต์ของผลการทดสอบหลังเรียนของผู้เรียนทั้งหมด วิธีคำนวณหาประสิทธิภาพที่ทำการมี 2 วิธี คือ ใช้สูตรและคำนวณแบบธรรมดา

6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

6.1 งานวิจัยในประเทศ

ประสงค์ ราชณสุข (2532 : 21) ได้ศึกษาผลการทดลองใช้แบบฝึกเสริมทักษะการอ่านและการพูดสำหรับนักเรียนชาวเขาชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่พูดไม่ชัด ในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ชาวเขา จังหวัดเชียงใหม่ ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการออกเสียงภาษาไทยหลังการทดลองของกลุ่มทดลองที่ใช้แบบฝึกเสริมทักษะการพูดสูงกว่ากลุ่มควบคุมที่ไม่ได้ใช้แบบฝึกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผดุง อารยะวิญญู (2535 : 2 - 3) ได้สร้างเครื่องมือในการคัดแยกเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้อายุระหว่าง 6 – 12 ปี เป็นเครื่องมือมาตรฐาน พร้อมทั้งหาเกณฑ์ (Norms) สำหรับเด็กทั่วประเทศ เพื่อใช้เป็นเกณฑ์เปรียบเทียบ และตัดสินใจในการคัดแยกเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ลักษณะของเครื่องมือเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า สํารวจปัญหาในการเรียนของเด็ก 5 ด้านใหญ่ ๆ คือ ภาษา คณิตศาสตร์ เวลาและทิศทาง การเคลื่อนไหว พฤติกรรม และสํารวจปัญหาในการเรียน 25 ด้านย่อย ๆ คือ คำศัพท์ การฟังคำสั่ง การอ่าน การเขียน การนับ การเข้าใจ ความหมาย การจำตัวเลข สัญลักษณ์ การคำนวณ เวลา ขนาด การจัดลำดับ ทิศทาง การเดินวิ่ง การกระโดด การทรงตัว การใช้นิ้วมือ การเคลื่อนไหวที่ผิดปกติ ความร่วมมือ ความสนใจ ความเป็นระเบียบ การปรับตัว การยอมรับ ความรับผิดชอบ คำถามทั้งหมดมี 50 ข้อ โดยให้ครูประจำชั้นเป็นผู้ประเมินเด็กข้อจำกัดของเครื่องมือนี้คือ ผู้ประเมินจะต้องเป็นผู้ที่รู้จักเด็กเป็นอย่างดีและไม่ลำเอียง

ทิพวรรณ หอมพูล (2536 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความบทร้อยกรองของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนและหลังการใช้แบบฝึกทักษะระหว่างกลุ่มที่ใช้การสอน ตามคู่มือครูกับกลุ่มที่ใช้แบบฝึกทักษะ ผลการศึกษาพบว่าหลังการฝึกทักษะการอ่านจับใจความ บทร้อยกรอง กลุ่มทดลองมีผลสัมฤทธิ์ในการอ่านจับใจความบทร้อยกรองภายในกลุ่มทดลอง พบว่า ผลสัมฤทธิ์ในการอ่านจับใจความบทร้อยกรองหลังการฝึกทักษะการอ่านจับใจความบทร้อยกรอง สูงขึ้นกว่าก่อนการฝึกทักษะการอ่านจับใจความบทร้อยกรองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ศรียา นิยมธรรม (2537 : 3 - 4) ได้สร้างเครื่องมือในการคัดแยกเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ระดับปฐมวัยที่อยู่ในช่วงอายุ 4 - 6 ขวบ เป็นแบบทดสอบมาตรฐานสำหรับเด็กไทย พร้อมทั้งมีเกณฑ์ปกติสำหรับเด็กไทย เพื่อใช้เป็นเกณฑ์ตัดสินในการคัดแยกเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ แบบคัดแยกนี้สามารถใช้ได้กับเด็กไทยทั่วประเทศ ลักษณะของเครื่องมือเป็นแบบทดสอบรายบุคคล ประกอบด้วยแบบทดสอบย่อย ๆ 6 หมวด คือ ชำย - ขวา การจำคำพูด การวาดรูปทรง การจำตัวเลข การจัดหมวดหมู่ และการใช้ขา ข้อจำกัดของเครื่องมือนี้คือ เครื่องมือนี้เป็นเครื่องมือแรกในประเทศไทยที่ใช้ในการคัดแยกเด็กปฐมวัยที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ โดยการทดสอบจากตัวเด็กเองโดยตรง ไม่ใช่จากการสังเกตคาดคะเนจากครู ผู้ปกครอง หรือบุคคลอื่น จึงอาจทำให้มีข้อผิดพลาดเกิดขึ้นได้ง่าย

อรรณพ รัตนวิจารณ์ (2538 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การสร้างบทเรียนโปรแกรมวิชาภาษาไทยเรื่องการเขียนบทร้อยกรองประเภทกลอนสุภาพ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผลการวิจัยปรากฏว่าบทเรียนโปรแกรมที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ 90.75/88.38 ซึ่งหมายความว่านักเรียนสามารถทำบทเรียนและแบบทดสอบหลังเรียนได้สูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้ และผลจากการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยก่อนและหลังเรียน บทเรียนโปรแกรมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่าบทเรียนโปรแกรมนี้มีความน่าเชื่อถือได้และสามารถนำไปใช้ได้

บัวแก้ว บัวเย็น (2539 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านวิชาภาษาไทยของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางด้านสติปัญญาในระดับเรียนได้ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยการสอนแบบรู้แจ้งกับการสอนตามคู่มือครู ผลปรากฏว่า

1. นักเรียนที่ได้รับการสอนแบบรู้แจ้ง มีความสามารถทางการอ่านสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
2. นักเรียนที่ได้รับการสอนแบบรู้แจ้งมีความสามารถทางการอ่านแตกต่างกับนักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครูอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

วันไชย ไทยใหม่ (2539 : 49 - 50) ได้ศึกษาการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านสำหรับนักเรียนชาวเขา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ในโรงเรียนแม่แอบวิทยา จังหวัดเชียงราย ผลการวิจัยพบว่านักเรียนกลุ่มทดลองที่เรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านมีผลสัมฤทธิ์ในการอ่านสูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุม ที่เรียนตามคู่มือครู อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

กิงสร เกาะประเสริฐ (2540 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านคำ วิชาภาษาไทยของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับปานกลาง อายุ 7 - 14 ปี ระหว่างวิธีการสอนอ่านคำโดยการเสริมแรงด้วยเบี้ยอรรถกรและการสอนอ่านคำตามหลักสูตร สำหรับเด็กพิเศษ ผลการวิจัยพบว่า

1. เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาในระดับปานกลางมีความสามารถในการอ่านคำสูงขึ้นหลังจากสอนอ่านคำโดยวิธีการเสริมแรงด้วยเบี้ยอรรถกรอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

2. เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาในระดับปานกลางที่สอนอ่านคำโดยวิธีการเสริมแรงด้วยเบี้ยยรรถกร มีความสามารถในการอ่านคำสูงกว่าเด็กที่สอนอ่านคำตามหลักสูตรสำหรับเด็กพิเศษอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

6.2 งานวิจัยต่างประเทศ

เบสท์ (Best. 1969 : 3316 - A) ได้ศึกษาความสามารถในการอ่านโดยใช้โปรแกรมการฝึกกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนเกรด 2 – 6 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เรียนโดยใช้โปรแกรมการฝึกมีผลสัมฤทธิ์ในการอ่านสูง และเห็นว่าผลดังกล่าวขึ้นอยู่กับโปรแกรมการฝึก ความเข้าใจใน รายละเอียดการใช้โปรแกรมการฝึก และความเอาใจใส่ของครูด้วย

จอห์นสัน (Johnson. 1970 : 1520 - B) ได้ศึกษาการฝึกเพื่อสัมฤทธิ์ผลในการอ่านของเด็กที่เริ่มอ่านที่มีความสามารถในการอ่านและแตกต่างกันจากกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นนักเรียนระดับ 1 จำนวน 424 คน กลุ่มทดลองใช้โปรแกรมการฝึกอ่านกลุ่มควบคุมใช้กิจกรรมการฟัง ปรากฏว่ากลุ่มทดลองมีความสามารถทางภาษาไทยมากกว่าโดยเฉพาะเด็กที่มีพื้นฐานความรู้ทางภาษาต่ำมีพัฒนาการทางภาษาดีขึ้นอย่างเห็นได้ชัดเจน

ฮีดติน (Heden. 1995 : 2543) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการเรียนการสอนกับการให้การสนับสนุนในชั้นเรียนร่วม จากการศึกษพบว่าเด็กที่มีความต้องการพิเศษที่เรียนร่วมในโรงเรียนปกติที่ได้รับการจัดหลักสูตรการเรียนการสอนที่เหมาะสม และให้เด็กได้มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์เพิ่มขึ้น และสามารถปรับตัวเข้ากับเพื่อนในวัยเดียวกันได้ดีขึ้น

ชีก (Schick. 1996 : 2617) ได้ศึกษาเปรียบเทียบการจัดสภาพแวดล้อมของห้องเรียนพิเศษกับห้องเรียนปกติ (เด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้กับเด็กที่มีปัญหาทางพฤติกรรม) โดยใช้โปรแกรม CISSAR กับนักเรียนในห้องเรียนร่วม 824 ห้อง และห้องเรียนพิเศษ 536 ห้อง จากการศึกษพบว่าเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้สามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในทางบวกได้ดีกว่าเด็กที่มีปัญหาทางพฤติกรรม

แมรี และเบิร์ตแตรม (Marry and Bertram. 1997 : 174 - 178) ได้ศึกษากลวิธีการสอนอ่านและเขียนสำหรับเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ จากครูการศึกษาพิเศษ และ นักการศึกษาทั่วไป ศึกษาจากเด็กเกรด 2 ว่าใช้วิธีสอนแบบใดบ้าง ผลการสำรวจพบว่า กลุ่มครูผู้สอนเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ ใช้วิธีอ่านแล้วเติมคำตอบ (Guided Reading) 90% การอ่านเป็นรายบุคคล (Individualized Reading) 87.0% การแลกเปลี่ยนหนังสือกัน (Tradebooks) 81.5% และการเปลี่ยนกันอ่าน (Round - Reading) 74.1% เป็น 4 วิธีในระดับแรกที่ใช้มากที่สุด และยังมีอีก 17 วิธี ที่ใช้สอนเด็กปกติ และเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้

จากผลการวิจัยเห็นว่า การที่จะทำให้ผลสัมฤทธิ์ในการอ่านคำยากของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้สูงขึ้นนั้น ต้องใช้กลวิธีการสอนอ่านหลายรูปแบบตลอดจนแบบฝึกการอ่านที่มี

คุณภาพ อีกทั้งการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนร่วมนั้น ต้องได้รับการจัดหลักสูตรการเรียนการสอนที่เหมาะสม และให้เด็กมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม จึงจะทำให้เด็กมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์เพิ่มขึ้น ตลอดจนสามารถปรับตัวเข้ากับเพื่อนในวัยเดียวกันได้ดีขึ้น

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งที่จะศึกษาผลสัมฤทธิ์ในการอ่านคำยากโดยใช้บัตรย่อยกรองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีขั้นตอนในการวิจัยดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างและทดลองใช้เครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร เป็นนักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนที่จัดการเรียนร่วม ซึ่งเป็นนักเรียนที่มีความบกพร่องในขบวนการทางจิตวิทยา ทำให้มีปัญหาในการฟัง พูด อ่าน เขียน และการสะกดคำรวมทั้งปัญหาในการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ ซึ่งปัญหาดังกล่าวมิได้มีสาเหตุมาจากความบกพร่องทางร่างกาย แขน ขา ลำตัว สายตา การได้ยินระดับสติปัญญา อารมณ์ และสภาพแวดล้อม

กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนที่มีปัญหาในการอ่านชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนตากสินราชานุสรณ์ สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเมืองตาก สำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดตาก โดยการเลือกแบบเจาะจงจำนวน 6 คน ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2545 ซึ่งคัดเลือกโดยใช้แบบสำรวจปัญหาในการเรียนและแบบสำรวจปัญหาในการเรียนรู้เฉพาะ ด้านการอ่านของศาสตราจารย์ดร.ผดุง อารยะวิญญู ภาคการศึกษาพิเศษ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ มีดังนี้

1. บัตรย่อยกรอง
2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ในการอ่านคำยาก

ขั้นตอนการสร้างและทดลองใช้เครื่องมือ

1. บทร้อยกรอง

1.1 ศึกษาหลักสูตรประถมศึกษาพุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ถึงรายละเอียดในความคิดรวบยอด จุดมุ่งหมาย และเนื้อหาวิชาในวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

1.2 ศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับการแต่งบทร้อยกรอง ในด้านฉันทลักษณ์ คำสัมผัส คล้องจอง

1.3 นำคำยากจำนวน 22 คำ จากบทเรียนที่ 1 – 5 ในหนังสือเรียนภาษาไทยตามหลักสูตรชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ของกระทรวงศึกษาธิการ มาแต่งเป็นกลอนวรรคละ 4 คำ จำนวน 22 บท

1.4 นำบทร้อยกรองไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องตามฉันทลักษณ์ และ การใช้ภาษาตามความเหมาะสมกับวัย ตลอดจนสอดคล้องกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม จำนวน 3 ท่าน ดังนี้

1.4.1 ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุรีย์ ไวยกุพา อาจารย์ประจำโปรแกรมวิชา ภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์ สถาบันราชภัฏพิบูลสงคราม จังหวัดพิษณุโลก

1.4.2 อาจารย์ศิริวิมล ใจงาม อาจารย์ประจำโปรแกรมการศึกษาพิเศษ คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏพิบูลสงคราม จังหวัดพิษณุโลก

1.4.3 อาจารย์ปณิชกา จีรพรชัย อาจารย์ประจำโปรแกรมวิชาการศึกษา พิเศษคณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏพิบูลสงคราม จังหวัดพิษณุโลก

1.5 นำบทร้อยกรองให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ชุดเดียวกับข้อ 1.4 ตรวจสอบความถูกต้องตามฉันทลักษณ์ และ การใช้ภาษาตามความเหมาะสมกับวัย ตลอดจนความสอดคล้องกับ จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน ได้ให้คำแนะนำในการปรับปรุงแก้ไข บทร้อยกรอง ดังนี้

1.5.1 บทร้อยกรอง ควรอธิบายความหมายของคำด้วย

1.5.2 บทร้อยกรองบางบทแต่งมีลักษณะบังคับของคำประพันธ์ เพราะคำ รับ ส่ง สัมผัสที่คล้องจอง ซึ่งเป็นสัมผัสสระนั้น คำจะต้องใช้สระเดียวกัน และถ้ามีตัวสะกดต้อง อยู่ในมาตราเดียวกัน อีกทั้งไม่ควรใช้พยัญชนะต้นตัวเดียวกัน

1.5.3 ในการสอนมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้เด็กอ่านเขียนและรู้ความหมายของคำ ไม่ควรนำคำที่ต้องการสอนมาเป็นชื่อเฉพาะ เพราะเด็กจะได้แต่รูปศัพท์และการอ่านเท่านั้น

1.5.4 ไม่ควรใช้ภาษาพื้นบ้าน

1.5.5 ไม่ควรแยกจังหวะการอ่านของคำบางคำ

1.6 แก้ไขปรับปรุงบทร้อยกรองตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

1.7 นำบทร้อยกรองที่แก้ไขแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบอีกครั้งหนึ่ง

1.8 นำบทร้อยกรองที่ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบว่าถูกต้องแล้ว ไปทดลองใช้กับกลุ่ม

ตัวอย่าง

2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ในการอ่านคำยาก ได้ดำเนินการสร้างตามขั้นตอนดังนี้

2.1 ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเขียนข้อสอบ ในการวัดผลประเมินผลวิชาภาษาไทย ทั้งในคู่มือการใช้หลักสูตร ของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ และหนังสือการวัดและประเมินผลทางการศึกษาของ ชวาล แพร์ติกุล ตลอดจนหนังสือการเขียนข้อสอบวิชาภาษาไทย ของจันทิมา พรหมโชติกุล

2.2 ศึกษาวิเคราะห์จุดประสงค์วิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533)

2.3 สร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านคำยากเป็นแบบปรนัย

2.4 นำแบบทดสอบไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ชดเชยกับข้อ 1.4 ตรวจสอบความถูกต้อง ตลอดจนความสอดคล้องกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

2.5 ผู้เชี่ยวชาญได้ให้คำแนะนำเพื่อแก้ไขปรับปรุง ดังนี้

2.5.1 ในการวัดผลสัมฤทธิ์ก่อนการทดลอง ควรแยกให้ชัดเจนว่านักเรียนอ่านไม่ถูกต้องตามพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์หรือตัวสะกด เพื่อเป็นข้อมูลในการทดลองต่อไป

2.5.2 ควรบันทึกให้ละเอียดว่านักเรียนอ่านออกเสียงว่าอย่างไร ในแต่ละคำ และแต่ละคนออกเสียงไม่ถูกต้องตรงไหน

2.6 แก้ไขแบบทดสอบตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบอีกครั้งหนึ่ง

2.7 นำแบบทดสอบที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ ไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

การดำเนินการวิจัย

1. แบบแผนการทดลอง

แบบแผนการทดลองการวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงทดลองผู้วิจัยจะดำเนินการทดลองแบบ One Group Pretest – Posttest Design (ลัว่น สายยศ และ อังคณา สายยศ. 2538 : 249) ดังนี้

กลุ่ม	สอบก่อน	ทดลอง	สอบหลัง
E	T ₁	X	T ₂

เมื่อ

E แทน กลุ่มตัวอย่างนักเรียนที่เลือกมาโดยแบบเฉพาะเจาะจง

X แทน การสอนโดยใช้บทร้อยกรอง

T₁ แทน การทดสอบด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ ก่อนเรียน

T₂ แทน การทดสอบด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ หลังเรียน

2. การดำเนินการทดลอง

การทดลองครั้งนี้ดำเนินการทดลองกับเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2545 ใช้เวลาในการทดลอง 6 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 5 ครั้ง ๆ ละ 40 นาที โดยมีขั้นตอนในการดำเนินการทดลองดังนี้

2.1 ทำการทดสอบก่อนการทดลอง โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ในการอ่าน

คำยาก

2.2 ดำเนินการทดลอง ซึ่งผู้วิจัยเป็นผู้ทำการทดลองด้วยตนเองโดยการใช้บทร้อยกรองทดลองสอนตามแผนการสอน จำนวน 22 แผน ตามลำดับดังนี้

ครั้งที่	วัน / เดือน / ปี	กิจกรรมการทดลอง
1	29 สิงหาคม 2545	แผนการสอนที่ 1
2	30 สิงหาคม 2545	แผนการสอนที่ 2
3	2 กันยายน 2545	แผนการสอนที่ 3
4	3 กันยายน 2545	แผนการสอนที่ 4
5	4 กันยายน 2545	แผนการสอนที่ 5
6	5 กันยายน 2545	แผนการสอนที่ 6
7	6 กันยายน 2545	แผนการสอนที่ 7
8	9 กันยายน 2545	แผนการสอนที่ 8
9	10 กันยายน 2545	แผนการสอนที่ 9
10	11 กันยายน 2545	แผนการสอนที่ 10
11	12 กันยายน 2545	แผนการสอนที่ 11
12	13 กันยายน 2545	แผนการสอนที่ 12
13	16 กันยายน 2545	แผนการสอนที่ 13
14	17 กันยายน 2545	แผนการสอนที่ 14
15	18 กันยายน 2545	แผนการสอนที่ 15

ครั้งที่	วัน / เดือน / ปี	กิจกรรมการทดลอง
16	19 กันยายน 2545	แผนการสอนที่ 16
17	20 กันยายน 2545	แผนการสอนที่ 17
18	23 กันยายน 2545	แผนการสอนที่ 18
19	24 กันยายน 2545	แผนการสอนที่ 19
20	25 กันยายน 2545	แผนการสอนที่ 20
21	26 กันยายน 2545	แผนการสอนที่ 21
22	27 กันยายน 2545	แผนการสอนที่ 22

2.3 ทดสอบหลังการทดลอง โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
ชุดเดียวกับก่อนการทดลอง

2.4 เกณฑ์การตัดสินผลสัมฤทธิ์ในการอ่านคำยาก พิจารณาโดยใช้เกณฑ์การ
ประเมินผลการเรียนรู้ที่ทดสอบได้ ใช้แบบทดสอบได้ ใช้แบบทดสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยแบ่ง
ช่วงระดับผลการเรียน กำหนดไว้ ดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2534 : 18 – 19)

ระดับผลการเรียน	ความหมาย	ช่วงคะแนนเป็นร้อยละ
4	ผลการเรียนดีมาก	80 – 100
3	ผลการเรียนดี	70 – 79
2	ผลการเรียนปานกลาง	60 – 69
1	ผลการเรียนผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำที่กำหนด	50 – 59
0	ผลการเรียนต่ำกว่าเกณฑ์ขั้นต่ำ	0 – 49

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัย ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลโดยการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์
ในการอ่านคำยาก ก่อนและหลังการสอนโดยการจับทร้อยกรอง ด้วยวิธีการทดสอบ The
Wilcoxon Matched Pairs Signed Ranks Test ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05
(นิภา ศรีไพโรจน์. 2533 : 91)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลมีดังนี้

1. สถิติพื้นฐาน มีดังนี้

1.1 ค่าเฉลี่ย โดยใช้สูตรดังนี้ (ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ. 2538 : 73)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน คะแนนเฉลี่ย

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

N แทน จำนวนข้อมูล

1.2 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้สูตรดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2541 –

87)

$$S = \sqrt{\frac{N\sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ S แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

X แทน คะแนนแต่ละตัว

$\sum X^2$ แทน ผลรวมทั้งหมดของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง

$(\sum X)^2$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง

N แทน จำนวนสมาชิกในกลุ่มนั้น

2. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ มีดังนี้

หาประสิทธิภาพของเครื่องมือ โดยใช้สูตรดังนี้ (ชัยยง พรหมวงศ์ และคนอื่น ๆ.

2540 : 419)

$$\text{สูตร } E_1 = \frac{\sum X}{N} \times \frac{100}{A} \quad (\text{หรือ } \frac{\bar{X}}{A} \times 100)$$

เมื่อ E_1 แทน ประสิทธิภาพของกระบวนการ

$\sum X$ แทน คะแนนของการสอบย่อย

A แทน คะแนนเต็มของการสอบย่อยทุกครั้งรวมกัน

N แทน จำนวนนักเรียน

$$\text{สูตร } E_2 = \frac{\sum F}{N} \times \frac{100}{B} \quad (\text{หรือ } \frac{\bar{F}}{B} \times 100)$$

เมื่อ	E_2	แทน	ประสิทธิภาพของผลลัพธ์
	$\sum F$	แทน	คะแนนของการสอบหลังเรียนของผู้เรียนทั้งหมด
	B	แทน	คะแนนเต็มของแบบทดสอบหลังเรียน
	N	แทน	จำนวนนักเรียน

3. สถิติสำหรับทดสอบสมมุติฐาน สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมุติฐานเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนผลสัมฤทธิ์ในการอ่านคำยากก่อนการทดลองและหลังการทดลอง โดยใช้สถิติ The Wilcoxon Matched Pairs Signed Ranks Test (นิภา ศรีไพโรจน์, 2533 : 93) โดยมีสูตรดังนี้

$$D = y - x$$

เมื่อ

D	แทน	ค่าความแตกต่างของข้อมูลแต่ละคู่
x	แทน	คะแนนของการประเมินก่อนการทดลอง
y	แทน	คะแนนของการประเมินหลังการทดลอง

4. การพัฒนาประสิทธิภาพของชุดฝึกอ่านคำยาก โดยใช้บัตรย่อยกรอง

การพัฒนาประสิทธิภาพของชุดฝึกอ่านคำยาก โดยใช้บัตรย่อยกรอง หมายถึง คุณภาพของชุดฝึกอ่านคำยากโดยใช้บัตรย่อยกรองที่ทำให้เด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ มีความสามารถในการอ่านคำยากเพิ่มมากขึ้น ซึ่งวัดได้จากการประเมินการอ่านหลังเรียนทุกครั้งระหว่างการทดลอง และประเมินการอ่านหลังเรียนเมื่อสิ้นสุดการทดลองโดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ในการอ่านคำยากที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยใช้เกณฑ์ $E_1 / E_2 = 80/80$

ค่า E_1 คือ ค่าประสิทธิภาพของการประเมินระหว่างการทดลอง โดยนำคะแนนจากการประเมินผลการอ่านหลังการสอนทุกแผนการสอนของนักเรียนแต่ละคนมารวมกันแล้วหาค่าเฉลี่ย และเทียบส่วนเป็นร้อยละ โดยกำหนดเกณฑ์ประสิทธิภาพ เท่ากับร้อยละ 80

ค่า E_2 คือ ค่าประสิทธิภาพของผลลัพธ์ โดยนำคะแนนผลสัมฤทธิ์ในการอ่านคำยากของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ทั้งหมด ที่ได้จากการทดสอบโดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ในการอ่านคำยาก หลังจากสิ้นสุดการทดลองมารวมกันแล้วหาค่าเฉลี่ย และเทียบส่วนเป็นร้อยละโดยกำหนดเกณฑ์ประสิทธิภาพ เท่ากับร้อยละ 80

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้การวิเคราะห์ข้อมูล และการแปลความหมายการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นที่เข้าใจตรงกัน จึงได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

$\bar{X}$	แทน	จำนวนเฉลี่ย
N	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง
S	แทน	ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
X	แทน	คะแนนของการทดสอบก่อนการทดลอง
Y	แทน	คะแนนของการทดสอบหลังการทดลอง
D	แทน	ความแตกต่างของคะแนนก่อนและหลังการทดลอง
A	แทน	คะแนนเต็มของการสอบหลังเรียนทุกครั้งรวมกัน
B	แทน	คะแนนเต็มแบบทดสอบหลังเรียน
E_1	แทน	ค่าประสิทธิภาพของกระบวนการอ่านคำยากโดยใช้บัตรย่อยกรอง
E_2	แทน	ค่าประสิทธิภาพของผลลัพธ์จากการอ่านคำยากโดยใช้บัตรย่อยกรอง เกณฑ์ประสิทธิภาพ 80/80
T	แทน	ผลรวมของอันดับที่มีค่าน้อยกว่า (โดยไม่คิดเครื่องหมาย)
80 ตัวแรก	หมายถึง	ค่าเฉลี่ยร้อยละ 80 ของคะแนนที่ได้จากการประเมิน การอ่านคำยากระหว่างเรียน โดยใช้บัตรย่อยกรอง
80 ตัวหลัง	หมายถึง	ค่าเฉลี่ยร้อยละ 80 ของคะแนนที่ได้จากการทำแบบ ทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ ในการอ่านคำยากหลังเรียนโดยใช้ บัตรย่อยกรอง

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาผลสัมฤทธิ์ในการอ่านคำยากของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ ในสถานศึกษา ที่จัดการเรียนร่วม โดยใช้บัตรย่อยกรองมีผลการวิเคราะห์ข้อมูล นำเสนอเป็นลำดับ ตาม จุดมุ่งหมายและสมมุติฐานการวิจัย ดังนี้

1. การศึกษาผลสัมฤทธิ์ในการอ่านคำยากของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ โดยใช้บัตรย่อยกรอง
2. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการอ่านคำยากของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ก่อน

และหลังการใช้บทร้อยกรอง

3. การพัฒนาประสิทธิภาพของชุดฝึกอ่านคำยาก โดยใช้บทร้อยกรอง ตามเกณฑ์ประสิทธิภาพ 80/80

การศึกษาผลสัมฤทธิ์ในการอ่านคำยากของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ โดยใช้บทร้อยกรอง

การศึกษาผลสัมฤทธิ์ในการอ่านคำยาก ของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ โดยใช้บทร้อยกรอง ทำการวิเคราะห์จากการทดสอบโดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ในการอ่านคำยากก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้บทร้อยกรอง มีคะแนนค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปรากฏผลดังตาราง 1

ตาราง 1 คะแนนเฉลี่ย และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ในการอ่านคำยาก ของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ในสถานศึกษาที่จัดการเรียนร่วม โดยใช้บทร้อยกรอง

คนที่	คะแนนก่อนการทดลอง	คิดเป็นร้อยละ	คะแนนหลังการทดลอง	คิดเป็นร้อยละ
1	5	22.73	19	86.36
1	2	9.09	18	81.81
3	4	18.18	17	77.27
4	2	9.09	18	81.81
5	3	13.64	18	81.81
6	2	9.09	19	86.36
$\bar{X}$	3.00	13.64	18.17	82.57
S	1.26		0.75	

หมายเหตุ คะแนนเต็ม 22 คะแนน

จากตาราง 1 พบว่า คะแนนการอ่านคำยากของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ก่อนการเรียนโดยการใช้บทร้อยกรอง อยู่ระหว่าง 2 – 5 คะแนน มีค่าเฉลี่ย 3.00 คะแนน จัดว่ามีผลสัมฤทธิ์ในการอ่านคำยากก่อนเรียนโดยการใช้บทร้อยกรอง อยู่ในระดับพอใช้ แต่ภายหลังจากการเรียนโดยการใช้บทร้อยกรองแล้วมีคะแนนอยู่ระหว่าง 17 – 19 คะแนน มีค่าเฉลี่ย 18.17 คะแนน ถือว่ามีผลสัมฤทธิ์อยู่ในระดับดี

การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการอ่านคำยากของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ก่อนและหลังการใช้บัตรย่อยกรอง

การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการอ่านคำยากของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ ก่อนและหลังการทดสอบโดยการใช้อักษรย่อยกรอง ทำการวิเคราะห์ความแตกต่างของคะแนนผลสัมฤทธิ์ในการอ่านคำยาก โดยใช้สถิติ The Wilcoxon Matched Pairs Signed Ranks Test ดังปรากฏตามตาราง 2

ตาราง 2 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการอ่านคำยากของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ก่อนและหลังการใช้บัตรย่อยกรอง

คนที่	คะแนนก่อน การทดลอง	คะแนนหลัง การทดลอง	ผลต่างของ คะแนน $D = Y - X$	ลำดับที่ ความแตกต่าง จากน้อยไปมาก	ลำดับตาม เครื่องหมาย	
					บวก	ค่าสถิติ $T = 0$
1	5	19	14	2	+2	0
2	2	18	16	4.5	+4.5	0
3	4	17	13	1	+1	0
4	2	18	16	4.5	+4.5	0
5	3	18	15	3	+3	0
6	2	19	17	6	+6	0
				รวม	21	0

หมายเหตุ คะแนนเต็ม 22 คะแนน

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 2 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ในการอ่านคำยากของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ ในสถานศึกษาที่จัดการเรียนร่วมที่ได้รับการสอนโดยใช้อักษรย่อยกรอง ก่อนและหลังการทดลอง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยหลังการทดลองเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้มีผลสัมฤทธิ์ในการอ่านคำยากสูงกว่าก่อนการทดลอง สอดคล้องกับสมมติฐาน การวิจัย ที่ว่า ผลสัมฤทธิ์ในการอ่านคำยากของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ก่อน และหลัง

การทดลอง โดยใช้บร็อยกรองแตกต่างกัน

ค่าประสิทธิภาพของบร็อยกรอง หลังการทดลองแต่ละแผนการสอน (E_1)
และค่าประสิทธิภาพของบร็อยกรองหลังการทดลอง โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์
ในการอ่านคำยาก (E_2) ปรากฏผลดังตาราง 3

ตาราง 3 การหาประสิทธิภาพของชุดฝึกอ่านคำยาก โดยใช้พรอยกรอง

คะแนนทดสอบย่อยระหว่างการทดลองในแต่ละแผนการสอน (คะแนนเต็ม 32 คะแนน)																									คะแนนผลสัมฤทธิ์ ในการอ่านคำยาก หลังการทดลอง (คะแนนเต็ม 22 คะแนน)	
แผนการ สอนที่	รวม																						ร้อยละ	คะแนน ร้อยละ		
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22				
คะแนนเต็ม คนที่	1	1	1	3	2	1	1	2	1	2	2	1	1	1	1	1	3	1	2	1	2	1	32			
1	1	1	1	3	2	1	1	2	1	2	2	1	1	1	1	1	3	1	2	0	2	0	30			
2	1	1	1	3	2	1	1	2	1	2	2	1	1	1	1	1	3	1	2	1	1	0	31			
3	1	1	1	3	2	1	1	1	1	1	2	1	1	1	1	1	3	1	2	0	1	0	27			
4	1	1	1	3	2	1	1	2	1	2	2	1	1	1	1	1	3	1	2	0	2	0	30			
5	1	1	1	3	2	1	1	2	1	2	2	1	1	0	1	1	3	1	2	1	2	0	30			
6	1	1	1	3	2	1	1	2	1	2	2	1	1	1	1	1	3	1	2	0	2	0	30			
$\bar{X}$	1	1	1	3	2	1	1	1.83	1	1.83	2	1	1	0.83	1	1	3	1	2	0.33	1.67	0	29.67			
																							$E_1 = 92.71$	$E_2 = 82.57$		

จากตาราง 3 พบว่า ประสิทธิภาพของบทร้อยกรองผ่านเกณฑ์ 80 /80 นั่นคือ เด็กที่มี
ปัญหาทางการเรียนรู้ทำแบบประเมินการอ่านคำยากระหว่างเรียน ได้เฉลี่ยร้อยละ 92.71และ
ทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนได้เฉลี่ยร้อยละ 82.57 ดังนั้นประสิทธิภาพ
ของบทร้อยกรองผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้คือ $E_1 / E_2 = 92.71 / 82.57$

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงทดลองที่มุ่งศึกษาผลสัมฤทธิ์ในการอ่านคำยากของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ โดยใช้บัตรพยักกรอง เพื่อเป็นแนวทางสำหรับครูและผู้เกี่ยวข้องได้ตระหนักถึงความสำคัญของการอ่าน ช่วยกันคิดค้นสื่อและนวัตกรรมต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมและพัฒนาทักษะการอ่านของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อเด็ก

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ในการอ่านคำยากของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ โดยใช้บัตรพยักกรอง
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการอ่านคำยากของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ ที่เรียนร่วมในโรงเรียนปกติก่อนและหลังการใช้บัตรพยักกรอง
3. เพื่อพัฒนาประสิทธิภาพของชุดฝึกอ่านคำยาก โดยใช้บัตรพยักกรอง ตามเกณฑ์ประสิทธิภาพ 80/80

สมมุติฐานในการศึกษาค้นคว้า

1. ผลสัมฤทธิ์ในการอ่านคำยากของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ หลังการทดลองอยู่ในระดับดี
2. ผลสัมฤทธิ์ในการอ่านคำยากของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ ก่อนและหลังทดลอง โดยใช้บัตรพยักกรอง แตกต่างกัน
3. ชุดฝึกอ่านคำยาก โดยใช้บัตรพยักกรองมีเกณฑ์ประสิทธิภาพ 80/80

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

ประชากร นักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนที่จัดการเรียนร่วม ซึ่งเป็นนักเรียนที่มีความบกพร่องในกระบวนการทางจิตวิทยา ทำให้มีปัญหาในการฟัง พูด อ่าน เขียน และการสะกดคำ รวมทั้งปัญหาในการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ ซึ่งปัญหาดังกล่าวมิได้มีสาเหตุมาจากความบกพร่องทางกาย แขน ขา ลำตัว สายตา การได้ยิน ระดับสติปัญญา อารมณ์ และสภาพแวดล้อม

กลุ่มตัวอย่าง นักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนตากสินราชานุสรณ์ สำนักงานการศึกษาอำเภอเมืองตาก สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตาก โดยการเลือกแบบเจาะจง จำนวน 6 คน ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2545 ซึ่งคัดแยกโดยใช้แบบสำรวจปัญหาในการเรียนและแบบสำรวจปัญหาในการเรียนรู้เฉพาะด้านการอ่าน ของ ศ.ดร.ผดุง อารยะวิญญู ภาคการศึกษาพิเศษ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร โดยให้ครูประจำชั้นเป็นผู้ใช้แบบสำรวจปัญหาในการเรียน เกณฑ์ที่ใช้เป็นเปอร์เซ็นต์ไทล์ ตั้งแต่เปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 1 – 90 คัดเลือกเด็กที่มีคะแนนอยู่ในตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 3 ลงมา

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ มีดังนี้

1. บทร้อยกรอง
2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ในการอ่านคำยาก

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงทดลอง ซึ่งผู้วิจัยใช้แบบแผนการทดลองแบบ One Group Pretest – Posttest Design โดยดำเนินการทดลองในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2545 เป็นเวลา 6 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 5 ครั้ง ๆ ละ 40 นาที ตั้งแต่เวลา 11.45 – 12.25 น. รวมทั้งสิ้น 22 ครั้ง โดยมีขั้นตอนในการดำเนินการทดลองดังนี้

1. ก่อนการทดลอง ได้ทำการทดสอบความรู้พื้นฐานก่อนเรียน (Pretest) โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ในการอ่านคำยากที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น และผ่านการตรวจคุณภาพโดยผู้เชี่ยวชาญแล้วโดยสอบเป็นรายบุคคล
2. ดำเนินการทดลอง โดยใช้บทร้อยกรอง ตามแผนการสอนจำนวน 22 แผน เมื่อจบในแต่ละแผนการสอนได้ทำการประเมินผลการอ่านคำยากทุกแผนการสอน เพื่อรวบรวมข้อมูลระหว่างทดลอง
3. หลังการทดลอง ทำการทดสอบโดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ ในการอ่าน คำยากชุดเดียวกันก่อนการทดลอง โดยทดสอบเป็นรายบุคคล

ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

วันที่ 27 เดือน สิงหาคม พ.ศ. 2545 ถึงวันที่ 1 เดือน ตุลาคม พ.ศ. 2545

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลได้ดำเนินการ ตามขั้นตอนดังนี้

1. การศึกษาผลสัมฤทธิ์ในการอ่านคำยากของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้บัตรพยักกรอง และใช้สถิติพื้นฐานการหาค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการอ่านคำยากของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ก่อนการทดลองและหลังการทดลอง โดยใช้สถิติ Nonparametric โดยวิธีทดสอบแบบ Wilcoxon Mathched Pairs Signed Ranks Test
3. การพัฒนาประสิทธิภาพของบัตรพยักกรอง ตามเกณฑ์ประสิทธิภาพ 80/80 โดยการหาค่าเฉลี่ย และอัตราส่วนร้อยละ ระหว่างคะแนนแบบประเมินระหว่างการทดลอง และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ในการอ่านคำยาก หลังการทดลอง

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

1. เด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการสอนอ่านคำยาก โดยใช้บัตรพยักกรองมีผลสัมฤทธิ์ ในการอ่านหลังการทดลอง อยู่ในระดับดี
2. เด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการสอนอ่านคำยาก โดยใช้บัตรพยักกรองมีผลสัมฤทธิ์ในการอ่านคำยากก่อน และหลังการทดลองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. ชุดฝึกอ่านคำยาก โดยใช้บัตรพยักกรองมีประสิทธิภาพผ่านเกณฑ์ที่กำหนด ซึ่งมีประสิทธิภาพ 92.71 / 82.57

อภิปรายผล

จากการศึกษาผลสัมฤทธิ์ในการอ่านคำยากของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ในสถานศึกษาที่จัดเรียนร่วม โดยใช้บัตรพยักกรอง พบว่า ก่อนทดลองนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ในการอ่านคำยากอยู่ในระดับต่ำกว่าเกณฑ์ขั้นต่ำ และหลังการทดลองนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ในการอ่านคำยาก อยู่ในระดับดีมาก ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐาน ข้อ 1 ที่ว่า ผลสัมฤทธิ์ในการอ่านคำยากของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ อยู่ในระดับดี เป็นผลจากการใช้บัตรพยักกรองเป็นชุดฝึกการอ่าน และในการทดลองก็ให้นักเรียนได้ฝึกอ่าน โดยให้ทำจังหวะประกอบ เพื่อความสนุกสนาน จะได้จดจำคำ และมีความจำที่คงทนจนสามารถอ่านได้ คล่องแคล่ว นอกจากนั้น ยังสอดคล้องกับ วรณ แก้วแทรก (2526 : 86) ที่กล่าวไว้ว่า การฝึกทำให้เกิดความแม่นยำ คล่องแคล่วในแต่ละทักษะ และ ยุพา ยิ้มพงษ์ (2522 : 44) กล่าวว่า แบบฝึกช่วยเสริมทักษะทางภาษาให้คงทน และสามารถเก็บไปใช้ในการทบทวนได้ด้วยตนเอง อีกทั้ง มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช(2527 : 599 – 606) กล่าวว่า บัตรพยักกรองจะช่วยให้เกิดความสนุกสนาน

ผลิตเพลิน ทำให้เด็กมีความเบิกบาน จดจำความรู้ได้เร็ว และง่ายกว่าร้อยแก้ว เพราะคำที่สัมผัสคล้องจองกัน ช่วยให้จำได้ง่าย และจำได้ไม่ลืม

ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการอ่านคำยาก โดยใช้บัตรร้อยกรอง พบว่า ก่อนการทดลองและหลังการทดลอง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ซึ่งคล้องจองกับ สมมุติฐาน ข้อ 2 ที่ว่า ผลสัมฤทธิ์ในการอ่านคำยากของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ ก่อนและหลัง การทดลองแตกต่างกัน เป็นผลจากการใช้แบบฝึกทักษะในการสอนอ่านโดยใช้บัตรร้อยกรอง จึงทำให้ผลสัมฤทธิ์หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง นอกจากนั้น ยังสอดคล้องกับ วันไชย ไทยใหม่ (2539 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า นักเรียนชาวเขา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียน แม่แอบวิทยา จังหวัดเชียงราย กลุ่มทดลองที่เรียนโดยการใช้แบบฝึกทักษะการอ่าน มีผลสัมฤทธิ์ ในการอ่านสูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมที่เรียนตามคู่มือครู อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แมรี และ เบิร์ทแตรม (1997 : 174 – 178) ที่พบว่า กลวิธีการสอนอ่าน และเขียนสำหรับเด็กที่มี ปัญหาทางการเรียนรู้ของครูการศึกษาพิเศษ ที่พบมากที่สุด คือ วิธีการอ่าน และเติมคำตอบ

จากการหาประสิทธิภาพของชุดฝึกอ่านคำยาก โดยใช้บัตรร้อยกรอง พบว่า ชุดฝึกอ่าน คำยาก โดยใช้บัตรร้อยกรอง มีประสิทธิภาพผ่านเกณฑ์ที่กำหนด ซึ่งมีประสิทธิภาพ 92.71/82.57 สอดคล้องกับสมมุติฐาน ข้อ 3 ว่า ชุดฝึกการอ่านคำยาก โดยใช้บัตรร้อยกรองมีประสิทธิภาพ 80/80 หมายความว่า ชุดฝึกการอ่านคำยาก โดยใช้บัตรร้อยกรอง มีประสิทธิภาพ สามารถนำไปใช้ ให้เกิดผลดีต่อผู้เรียนได้ นอกจากนั้น ยังสอดคล้องกับ วิจิตร เรืองดงยาง (2538 : 48) ได้กล่าวถึง ความจำเป็นที่ต้องหาประสิทธิภาพของแบบฝึกไว้ว่า เพื่อให้แบบฝึกที่สร้างมีประสิทธิภาพ และ สามารถทำให้การเรียนการสอนบรรลุตามจุดมุ่งหมายที่แท้จริง

ข้อเสนอแนะทั่วไป

การวิจัยครั้งนี้เป็นแนวคิดที่ได้จากประสบการณ์ในการปฏิบัติที่เป็นประโยชน์ต่อ การเรียนการสอน และการทำวิจัย ดังนี้

1. จากผลการวิจัยพบว่าผลสัมฤทธิ์ในการอ่านคำยากของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ ในสถานศึกษาที่จัดการเรียนร่วมหลังเรียน โดยใช้บัตรร้อยกรอง สูงกว่าก่อนเรียน ซึ่งสามารถ เป็นแนวทางหนึ่งที่ผู้ที่เกี่ยวข้องกับเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ จะนำไปใช้ในการพัฒนาทักษะ ของเด็กได้อย่างมีประสิทธิภาพและเหมาะสม เพื่อให้เด็กมีทักษะพื้นฐานทางการอ่านภาษาไทย ดีขึ้น

2. การฝึกอ่านบัตรร้อยกรอง ควรใช้เกมและการเล่นต่าง ๆ มาแทรก เพราะเด็กที่มี ปัญหาทางการเรียนรู้จะมีช่วงความสนใจในการอ่านสั้น

3. ในกรณีที่จะนำไปใช้กับเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ที่อยู่ในระดับชั้นที่ต่ำกว่าหรือ สูงกว่าระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ครูผู้สอนควรศึกษาคำยากให้เหมาะสม และสอดคล้องกับ

เนื้อหาในระดับชั้นของผู้เรียน

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ผลการวิจัยครั้งนี้เป็นแนวทางให้ผู้สนใจในการเรียนการสอนของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ได้ศึกษาองค์ประกอบอื่น ๆ เพื่อส่งผลให้การพัฒนาทักษะการอ่านของเด็กให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
2. การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทดลองสอนอ่านคำยากโดยการใช้นิทานประกอบ กับเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 6 คน ควรมีการวิจัยที่นำไปทดลองกับเด็กในระดับชั้นอื่นๆ ด้วย
3. ควรมีการนำเอาบทนิทานประกอบ ไปศึกษาทักษะทางด้านอื่น ๆ ของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ เช่น ด้านการเขียน เป็นต้น
4. ควรมีการศึกษาผลสัมฤทธิ์การอ่านคำยากของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ โดยการใช้เครื่องมืออื่น ๆ เช่น เพลง นิทาน เป็นต้น

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2532). *หลักสูตรประถมศึกษาพุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533)*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา.
- (2534). *คู่มือการประเมินผลการเรียน*. กรุงเทพฯ : ครูสภาลาดพร้าว.
- (2537). *คู่มือจัดการเรียนร่วม*. กรุงเทพฯ : กรมสามัญศึกษา.
- (2543). *แนวทางการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนประถมศึกษา*. กรุงเทพฯ : ครูสภาลาดพร้าว.
- ก่อ สวัสดิพานิชย์. (2515). *การสอนอ่านในระดับประถมศึกษา*. กรุงเทพฯ : ครูสภา.
- กำชัย ทองหล่อ. (2533). *หลักภาษาไทย*. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ : บำรุงสาสน์.
- กิงสร เกาะประเสริฐ. 2540). *การศึกษาเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านคำวิชาภาษาไทยของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับปานกลาง อายุ 7-14 ปี ระหว่างวิธีการสอนอ่านคำโดยการเสริมแรงด้วยเบี้ยอรรถกร และการสอนอ่านคำตามหลักสูตร*. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (สาขาวิชาการศึกษาพิเศษ). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- กิตติยวดี บุญเชื้อ. (2520). *กลุ่มทักษะภาษาไทย หลักสูตรประถมศึกษา 2521 ทฤษฎีและแนวปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ : สารมวลชน.
- โกชัย สาริกบุตร. (2529). *การสร้างความสามารถในการอ่าน*. เชียงใหม่ : วิทยาลัยครูเชียงใหม่.
- จรรยา ศรีพันธุ์บุตร. (2533). *การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์และเจตคติต่อการเขียนเรียงความของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างกลุ่มที่สอนโดยใช่และไม่ใช้ชุดฝึกการเขียน*. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (สาขาวิชาภาษาไทย). ขอนแก่น : บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยขอนแก่น. ถ่ายเอกสาร.
- จันทรา เลิศศิริ. (2543). *แผนการสอนเน้นกระบวนการ รายวิชาภาษาไทย ท 101*. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาสน์.
- จิตภัทร์ อุปราวิทยานันท์. (2543). *วรรณกรรมเด็ก*. พิษณุโลก : คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สถาบันราชภัฏพิบูลสงคราม พิษณุโลก.
- ชัยยง พรหมวงศ์ และคนอื่น ๆ. (2540). *นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษากับการสอนระดับอนุบาล*. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิชย์.
- ไชยยศ เรืองสุวรรณ. (2534). *เทคโนโลยีการศึกษา ทฤษฎีและการวิจัย*. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- ฐะปะนีย์ นาครทรรพ. (2519). *การประพันธ์ ท 041*. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์.

- ฐะปะนีย์ นาครทรรพ. (2532). การเขียน 2. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์.
- เดชา จันดาพันธ์. (2527). การศึกษาการใช้โน้ตพื้นเมืองเสริมการสอนอ่านสำหรับนักเรียน
ที่พูดภาษาถิ่นอีสาน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านกุดแห่ อำเภอเลิงนกทา
จังหวัดยโสธร. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (สาขาวิชาภาษาไทย). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- ทพวงมหาวิทยาลัย. (2529). คู่มือการจัดการเรียนร่วม. นนทบุรี : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัย
สุโขทัยธรรมาธิราช.
- ทัศนีย์ ศุภเมธี. (2534). พฤติกรรมการสอนภาษาไทย ระดับประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : ภาควิชา
หลักสูตร และการสอน คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยครูธนบุรี สหวิทยาลัย
รัตนโกสินทร์.
- ทิพวรรณ หอมพูล. (2536). การศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความบทร้อย
กรองของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนและหลังการใช้แบบฝึกทักษะระหว่าง
กลุ่มที่ใช้การสอนตามคู่มือ ครูกับกลุ่มที่ใช้แบบฝึกทักษะ. วิทยานิพนธ์ กศ.ม.
(สาขาวิชาภาษาไทย). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
ถ่ายเอกสาร.
- นิตยา ฤทธิ์โยธี. (2520). "การทำและการใช้แบบฝึกเสริมทักษะ," ใน เอกสารเผยแพร่ความรู้
ทางการสอนภาษาไทย. กรุงเทพฯ : หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา.
- นิภา ศรีไพโรจน์. (2533). สถิตินอนพาราเมตริก. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : โอ. เอส.
พรินติ้งเฮาส์.
- บันลือ พุกกะวัน. (2532). มิติใหม่ในการสอนอ่าน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช.
- . (2533, 25 พฤษภาคม). "การสร้างและการสอนประสบการณ์ภาษาของมนุษย์,"
ใน เอกสารประกอบคำบรรยาย. ณ สำนักงานศึกษาธิการเขต เขตการศึกษา 8
จังหวัดเชียงใหม่.
- . (2534). มิติใหม่ในการสอนอ่าน. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- บัวแก้ว บัวเย็น. (2539). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านวิชาภาษาไทยของนักเรียน
ที่มีความบกพร่องทางด้านสติปัญญาในระดับเรียนได้ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยการ
สอนแบบบูรณาการกับการสอนตามคู่มือครู. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (สาขาวิชา
การศึกษาพิเศษ). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
ถ่ายเอกสาร.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2541). วิธีการทางสถิติสำหรับการวิจัยเล่ม 1. พิมพ์ครั้งที่ 2.
มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม.

- ประสงค์ ราชณสุข. (2532). "การศึกษาผลการทดลองใช้แบบฝึกเสริมทักษะการพูดภาษาไทย แก่เด็กชาวเขา," ใน รายงานการวิจัย. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ปาจริย์ บุญกุล. (2522). มาเรียนร้อยกรองกันเกิด. กรุงเทพฯ : พีระพัฒนา.
- เปลื้อง ณ นคร. (2530). "ความนิยมในการเขียนร้อยกรอง," ภาษาและวรรณคดี. กรุงเทพฯ : ม.ป.พ.
- ผดุง อารยะวิญญู. (2539). การศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ไร่ไทย เพรส.
- . (2532). การศึกษาพิเศษ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์กรุงธนพัฒนา.
- . (2535). รายงานการวิจัย เรื่อง การสร้างเครื่องมือเพื่อคัดแยกเด็กที่มีปัญหา ในการเรียนรู้. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- . (2542). เด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ P.A. Art.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2538). วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์ (ฉบับปรับปรุง ใหม่ล่าสุด). พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ : ม.ป.พ.
- พัฒน์ ภาสบุตร. (2531). "หน่วยที่ 11 การจัดการศึกษาสำหรับบุคคลพิการ" ใน เอกสารการ สอนชุด วิชาการดูแลบุคคลพิการ หน่วยที่ 8 – 15. นนทบุรี : มหาวิทยาลัย สุโขทัยธรรมาธิราช.
- เพราพรรณ เปลี่ยนภู. (2540). จิตวิทยาการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : ม.ป.พ.
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. (2527). เอกสารการสอนกลุ่มทักษะ 1 (ภาษาไทย) หน่วยที่ 9 – 15. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : ประชาชน.
- มาสวิมล รักบ้านเกิด. (2526). การทดลองสอนโดยใช้แบบฝึกการเขียนสะกดคำยาก ภาษาไทยกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3. ปริญญาณิพนธ์ กศ.ม. (สาขาวิชา การประถมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ยุพา ยิ้มพงษ์. (2522). การสร้างแบบฝึกการเขียนคำที่ใช้อักษรควบ "ร ล ว" สำหรับ นักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (สาขาวิชาภาษาไทย). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2530). พจนานุกรมฉบับเฉลิมพระเกียรติ. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช.
- . (2535). พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- โรงเรียนพญาไท. (2531). รายงานการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของ เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน. กรุงเทพฯ : ม.ป.พ. ถ่ายเอกสาร.

- โรงเรียนพิบูลประชาสรรค์. (ม.ป.ป.). รายงานการวิจัยเรื่อง การประเมินโครงการจัดการศึกษา
ให้แก่เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่เรียนร่วมกับเด็กปกติในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น.
กรุงเทพฯ : ม.ป.พ. ถ่ายเอกสาร.
- ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ. (2538). เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 4.
กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- วรรณ แก้วแพรก. (2526). คู่มือการสอนเขียนชั้นประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- วราภรณ์ บำรุงกุล. (ม.ป.ป.). ร้อยกรองเล่ม 1. พิษณุโลก : แผนกเอกสารและการพิมพ์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- วันไชย ไทยใหม่. (2539). การใช้แบบฝึกทักษะการอ่านสำหรับนักเรียนชาวเขาชั้นประถมศึกษา
ปีที่ 2 ในจังหวัดเชียงราย. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (สาขาวิชาภาษาไทย). เชียงใหม่ :
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. ถ่ายเอกสาร.
- วันเนา ยูเต็น. (2532). การศึกษาเรื่องกลอน. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์.
- วิจิตร เรืองดงยาง. (2538). การสร้างชุดการสอนที่มีประสิทธิภาพวิชาคณิตศาสตร์เรื่อง “เงิน”
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง
พ.ศ. 2533). วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (สาขาวิชาคณิตศาสตร์). มหาสารคาม :
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒมหาสารคาม. ถ่ายเอกสาร.
- วิจิตรา แสงพลสิทธิ์ และคณะ. (2522). การใช้ภาษา. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- วิชาญ สว่างวงศ์. (2535). ลีลาภาษาไทย. กรุงเทพฯ : โอ.เอ.พรินติ้งเฮาส์.
- ศรินทร์ วิริยะสินธุ์. (2535). การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบเรียนร่วมสำหรับ
เด็กพิการ ก่อนวัยเรียน. วิทยานิพนธ์ จ.ด. (สาขาวิชาการศึกษาพิเศษ). กรุงเทพฯ :
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- ศรียา นิยมธรรม. (2537). แบบคัดแยกเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้. กรุงเทพฯ : ภาควิชา
การศึกษาพิเศษ คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- . (2539). การเรียนร่วมสำหรับเด็กปฐมวัย. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : ดันอ้อ แกรมมี.
- . (2541). ปัญหาย่อยยากทางการเรียนรู้. กรุงเทพฯ : ภาควิชาการศึกษาพิเศษ
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สนม ครุฑเมือง. (2523). การสอนภาษาไทย. พิษณุโลก : ม.ป.พ.
- สายสุนี สกุลแก้ว. (2534). การพัฒนาชุดฝึกทักษะการอ่านภาษาไทยเพื่อจับใจความของ
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (สาขาวิชาภาษาไทย).
กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.

- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2534). *คู่มือการใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) และการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – 2*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน. (2538). *คู่มือครูการดำเนินการสำรวจเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้*. กรุงเทพฯ : ม.ป.พ.
- สุกัญญา ขำเพชร. (2538). *ความพร้อมและความต้องการในการจัดการเรียนรู้ระหว่างเด็กที่มีความต้องการพิเศษกับเด็กในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (สาขาวิชาการศึกษาพิเศษ). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์. (2542). *หลักและวิธีสอนอ่านภาษาไทย*. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- เสาวนีย์ สิกขาบัณฑิต. (2528). *เทคโนโลยีทางการศึกษา*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์เทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- อรรณพ รัตนวิจารณ์. (2538). *การสร้างบทเรียนโปรแกรมวิชาภาษาไทย เรื่อง การเขียนบทร้อยกรองประเภทกลอนสุภาพ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (สาขาวิชาการประถมศึกษา). ชลบุรี : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา. ถ่ายเอกสาร.
- Best, Bill Arnold. (1969, April). "The Effect of Special Programs on Kean Gains in Reading," *Dissertation Abstracts International*. (10) : 3316 – A.
- Harris, Larry A. and Carl B. Smith. (1976). *Reading Instruction Diagnostic Teaching in the Classroom*. New York : Holf, Rinehart and Winston.
- Heden, Deborah Lynn. (1995, February). "The Interwoven Relationship of Teaching, Learning, and Supporting In Inclusive Classrooms," *Dissertation Abstracts International*. 8(55).
- Johnson, Ranald James. (1970, September). "The Effect of Training in Letter Names on Success in Beginning for Children of Differing Abilities," *Dissertation Abstracts International*. (3) : 1520 – B.
- Marry, Ellen Drecktran and Chiang Bertram. (1997, May - June). "Instructional Strategies Used by General Educators and Teacjers of Students with Learning Disability," *Remedial and Special Education*. (18) : 174 – 181.

- Schick, Michelle Christine. (1996, January). "Special Education Placement as 'Treatment' : A Comparision of Environments," *Dissertation Abstracts International*. 7(56).
- Smith, Tom E. C. and Other. (1995). *Teaching Students With Special Needs in Inclusive Setting*. New York : By Allyn and Bacon.
- Strang R. (1940). *Problem in the Development of Reading in High School and College*. The Science Press.

ภาคผนวก

แผนการสอนที่ 1

เรื่อง การอ่านคำว่า " รส " เวลา 2 คาบ 40 นาที

วิชา ภาษาไทย (การอ่านคำยาก) ชั้น ประถมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 1

สอนวันที่.....เดือน.....พ.ศ. ๒๕๖๕ ผู้สอน นางอริยญา เชื้อทอง

สาระสำคัญ คำว่า " รส " เป็นคำที่มีตัวสะกดไม่ตรงมาตราตัวสะกด อ่านออกเสียงตัวสะกดในแม่กด การอ่านออกเสียง ได้ถูกต้องชัดเจน จะเป็นพื้นฐานในการอ่านภาษาไทยที่ดี

จุดประสงค์ปลายทาง มีความรู้ความเข้าใจในหลักการอ่านคำที่มีตัวสะกดไม่ตรงมาตราตัวสะกดจนสามารถนำไปให้อ่านภาษาไทยได้อย่างถูกต้อง ชัดเจน และคล่องแคล่ว

จุดประสงค์นำทาง อ่านออกเสียง คำว่า " รส " ได้ถูกต้อง ทั้งพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ และตัวสะกด

เนื้อหา การอ่านออกเสียง - คำที่มี " ส " สะกด
- คำว่า " รส "

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูสนทนากับนักเรียนถึงประโยชน์ของบทร้อยกรอง.
2. ให้นักเรียน อ่านบทร้อยกรอง " รส " ตามครูที่ละวรรค ดังนี้
มะนาว / รสเปรี้ยว ถ้าเคี้ยว / เจ็ดพื่น
นำมา / บีบคั้น ดมกลิ่น / ชื่นใจ

ขั้นสอน

3. ให้นักเรียนอ่านบทร้อยกรองพร้อมกันทุกคน
4. นำบัตรคำ คำว่า " รส " มาเขียนตรงกระเปาะผนัง แล้วสอนอ่านตามบัตรคำ ดังนี้
" รส " อ่านว่า รด
5. ครูอธิบายหลักการอ่าน คำว่า " รส " ว่า เป็นคำที่มี " ร " ให้รัวลิ้น โดยให้กระดกปลายลิ้นแตะปุ่มเหงือกแล้วปล่อยเสียงในคอให้มีลมออกมาทางช่องปากตรงกลางลิ้น พร้อมรัวปลายลิ้นกับปุ่มเหงือก 1 ครั้ง แล้วออกเสียง " เรอะ " ทำซ้ำๆ แล้วค่อยเร็วขึ้นแล้วบอกนักเรียนว่า นี่คือนิเวศการออกเสียง " ร " เช่น
รำ ไร ไร่ ร่ม โรงเรียน และคำว่า " รส " เป็นคำที่มี ส สะกด ออกเสียงเหมือน ด สะกด เป็นคำในแม่กด เช่น
สาหัส อ่านว่า สา - หัด
โอกาส อ่านว่า โอ - กาด คาบส อ่านว่า คา - บด
วาสนา อ่านว่า วาด - สะ - หนา สัมผัส อ่านว่า ส้า - ผัด
อาวาส อ่านว่า อา - วาด
ดังนั้น " รส " จึงอ่านว่า รด

6. ให้นักเรียนอ่านออกเสียงบทร้อยกรองเป็นจังหวะโดยอ่านต่อกันคนละวรรคจนจบบท
โดยทำจังหวะประกอบ

7. ให้อาสาสมัครออกมาอ่านบทร้อยกรองให้เพื่อนอ่านตาม

ขั้นสรุป

8. ให้นักเรียนอ่านบัตรคำ คำว่า " รส " ทีละคน

9. ให้นักเรียนอ่านบทร้อยกรองเป็นรายบุคคล เพื่อประเมินผลการอ่าน คำว่า " รส "
ตามแบบประเมิน

10. ครูให้นักเรียนไปฝึกอ่านบทร้อยกรองที่บ้าน พร้อมทั้งระบายสีให้สวยงาม

สื่อการเรียนการสอน

1. บทร้อยกรอง " รส "

2. บัตรคำ คำว่า รส รำ ไร ไร่ ร่ม โรงเรียน สาส์น คาสล วาสนา อาวาส สัมผัส

โอกาส

3. แบบประเมินผลการอ่านคำยาก

การวัดผลประเมินผล

1. สังเกตความสนใจในการอ่าน

2. สังเกตความสนใจในการฟัง

3. ทดสอบการอ่านออกเสียง

เกณฑ์การวัดผลประเมินผล

1. อ่านได้ถูกต้อง ได้ 1 คะแนน

2. อ่านได้ไม่ถูกต้อง หรือไม่ออกเสียง ได้ 0 คะแนน

บันทึกหลังสอน
.....

กิจกรรมเสนอแนะ

.....
.....
.....

ความเห็นของผู้บริหารโรงเรียน

ตรวจแล้ว ใช้สอนได้

ลงชื่อ.....

(นางศิริพรรณ ชุตวิชัย)

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนตากสินราชานุสรณ์

วันที่ ๒๖ / ๙.๑. / ๕๕

แผนการสอนที่ 13

เรื่อง การอ่านคำว่า " จำนรรจา " เวลา 2 คาบ 40 นาที

วิชา ภาษาไทย (การอ่านคำยาก) ชั้น ประถมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 1

สอนวันที่ 16 เดือน กันยายน พ.ศ. 2545 ผู้สอน นางอรัญญา เชื้อทอง

สาระสำคัญ คำว่า " จำนรรจา " เป็นคำที่มี " รร " (ร หัน) การอ่านออกเสียงได้ถูกต้องชัดเจน จะเป็นพื้นฐานในการอ่านภาษาไทยที่ดี

จุดประสงค์ปลายทาง มีความรู้ความเข้าใจในหลักการอ่านคำที่มี " รร " (ร หัน) จนสามารถนำไปใช้อ่านภาษาไทยได้อย่างถูกต้อง ชัดเจน และคล่องแคล่ว

จุดประสงค์นำทาง อ่านออกเสียง คำว่า " จำนรรจา " ได้ถูกต้องทั้งพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ และตัวสะกด

เนื้อหา การอ่านออกเสียง - คำที่มี " รร " (ร หัน)
- คำว่า " จำนรรจา "

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. ทบทวนโดยการอ่านบทร้อยกรอง " จระเข้ "
2. ให้นักเรียนอ่านบทร้อยกรอง " จำนรรจา " ตามครูทีละวรรค ดังนี้
พูดจา / น่ารัก เขียวทัก / คะชา
ต้องจำ / นรรจา กิริยา / นุ่มนวล

ขั้นสอน

3. ให้นักเรียนอ่านบทร้อยกรองพร้อมกันทุกคน
 4. นำบัตรคำ คำว่า " จำนรรจา " มาเขียนตรงกระเปาะผนัง แล้วสอนอ่านตามบัตรคำ ดังนี้ " จำนรรจา " อ่านว่า จำ - นั้น - จา
 5. ครูอธิบายหลักการอ่าน คำว่า " จำนรรจา " ว่า เป็นคำที่มี " รร " ออกเสียง " อัน " เมื่อไม่มีตัวสะกด เช่น บรรทัด อ่านว่า บั้น - ทัด
พรรษา อ่านว่า พัน - สา กรรแสง อ่านว่า กัน - แสง
ดังนั้น คำว่า " จำนรรจา " จึงอ่านว่า จำ - นั้น - จา
 6. ให้นักเรียนอ่านออกเสียงบทร้อยกรองเป็นจังหวะโดยอ่านต่อกันคนละวรรค จนจบบท โดยทำจังหวะประกอบ
 7. ให้อาสาสมัครออกมาอ่านบทร้อยกรองให้เพื่อนอ่านตาม
- ขั้นสรุป
8. ให้นักเรียนอ่านบัตรคำ คำว่า " จำนรรจา " ทีละคน

วันที่ 26 / 8. 7. / 45

แผนการสอนที่ 19

เรื่อง การอ่านคำว่า " น้ำตาลโตนด " เวลา 2 คาบ 40 นาที

วิชา ภาษาไทย (การอ่านคำยาก) ชั้น ประถมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 1

สอนวันที่ 21 เดือน กันยายน พ.ศ. 2545 ผู้สอน นางอรุณญา เชื้อทอง

สาระสำคัญ คำว่า " น้ำตาลโตนด " เป็นคำที่มีตัวสะกดไม่ตรงตามมาตราตัวสะกด และคำที่มีอักษรนำ การอ่านออกเสียง ได้ถูกต้องชัดเจน จะเป็นพื้นฐานในการอ่านภาษาไทยที่ดี

จุดประสงค์ปลายทาง มีความรู้ความเข้าใจในหลักการอ่าน คำที่มีตัวสะกดไม่ตรงตามมาตราตัวสะกด และคำที่มีอักษรนำ จนสามารถนำไปใช้ในการอ่านภาษาไทยได้อย่างถูกต้องชัดเจน และคล่องแคล่ว

จุดประสงค์นำทาง อ่านออกเสียง คำว่า " น้ำตาลโตนด " ได้ถูกต้องทั้งพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ และตัวสะกด

เนื้อหา การอ่านออกเสียง - คำที่มี " ล " สะกด - คำที่มีอักษรนำ
- คำว่า " น้ำตาลโตนด "

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. ทบทวนโดยการอ่านบทร้อยกรอง " พุทธรักษา "
2. ให้นักเรียนอ่านบทร้อยกรอง " น้ำตาลโตนด " ตามครูทีละวรรค ดังนี้
กลั่นรส / หอมหวาน น้ำตาล / โตนด
มีคุณ / ประโยชน์ ไร้โทษ / พิษภัย

ขั้นสอน

3. ให้นักเรียนอ่านบทร้อยกรองพร้อมกันทุกคน
4. นำบัตรคำ คำว่า " น้ำตาลโตนด " มาเรียบตรงกระเปาะผนัง แล้วสอนอ่านตามบัตรคำ ดังนี้ " น้ำตาลโตนด " อ่านว่า น้ำ - ตาน - ตะ - โหนด
5. ครูอธิบายหลักการอ่าน คำว่า " น้ำตาลโตนด " ว่าคำว่า " น้ำตาล " เป็นคำที่มีตัวสะกดไม่ตรงตามมาตราตัวสะกด คือ มี " ล " สะกด อ่านออกเสียงเหมือน น สะกด เช่น ตาบล อ่านว่า ต่า - บน มงคล อ่านว่า มง - คน
น้ำตาล อ่านว่า น้ำ - ตาน มลทิน อ่านว่า มน - ทิน
จลาจล อ่านว่า จะ - ลา - จน สากล อ่านว่า ลา - กน
และคำว่า " โตนด " เป็นคำที่มีอักษรนำ คือ คำที่มีพยัญชนะ 2 ตัว เรียงกัน ให้สระตัวเดียวกัน ไม่อ่านออกเสียงควบกล้ำกัน โดยอ่านเป็น 2 พยางค์ พยางค์แรกออกเสียงเหมือนมีสระ อะ ประสม อยู่กึ่งเสียง พยางค์หลังอ่านตามรูปสระที่ประสม และผันเสียงตามตัวนำ อีกทั้งคำว่า " โตนด " เป็นคำที่มี ค สะกดอยู่ในมาตราแม่กด เช่น

จรวด อ่านว่า จะ - หรวด

โหมด อ่านว่า ชะ - โหมด

ดังนั้น " น้ำตาลโตนด " จึงอ่านว่า น้ำ - ตาน - ตะ - โหนด

6. ให้นักเรียนอ่านออกเสียงบทร้อยกรองเป็นจังหวะโดยอ่านต่อกันคนละวรรค
จนจบบท โดยทำจังหวะประกอบ

7. ให้อาสาสมัครออกมาอ่านบทร้อยกรองให้เพื่อนอ่านตาม

ขั้นสรุป

8. ให้นักเรียนอ่านบัตรคำ คำว่า " น้ำตาลโตนด " ทีละคน

9. ให้นักเรียนอ่านบทร้อยกรองเป็นรายบุคคล เพื่อประเมินผลการอ่าน คำว่า
" น้ำตาลโตนด " ตามแบบประเมิน

10. ให้นักเรียนไปฝึกอ่านบทร้อยกรองที่บ้านพร้อมทั้งระบายสีให้สวยงาม

สื่อการเรียนการสอน

1. บทร้อยกรอง " น้ำตาลโตนด "

2. บัตรคำ คำว่า น้ำตาลโตนด ต้มบด มงคล น้ำตาล จลาจล สากล มลทิน จรวด
โหมด

3. ประเมินผลการอ่านคำยาก

การวัดผลประเมินผล

1. สังเกตความสนใจในการอ่าน

2. สังเกตความสนใจในการฟัง

3. ทดสอบการอ่านออกเสียง

เกณฑ์การวัดผลประเมินผล

1. อ่านได้ถูกต้อง ได้ 1 คะแนน

2. อ่านได้ไม่ถูกต้อง หรือไม่ออกเสียง ได้ 0 คะแนน

บันทึกหลังสอน.....นักเรียน ๑๖/๑๐/๖๒ ฝึกการอ่าน ๑๖/๑๐/๖๒

11. ผลการวัดผล ๑๖/๑๐/๖๒ ฝึกการอ่าน ๑๖/๑๐/๖๒

กิจกรรมเสนอแนะ.....

ความเห็นของผู้บริหารโรงเรียน

ตรวจแล้ว ให้สอนได้

ลงชื่อ.....

(นางศิริพรรณ อุตวิชัย)

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนตากสินราชานุสรณ์

วันที่ ๒๖ / ๑๐ / ๖๒

ฝึกอ่านบทร้อยกรอง

“ รส ”

มะนาวรสเปรี้ยว ถ้าเคี้ยวเซ็ดฟัน

นำมาบิบบคั้น

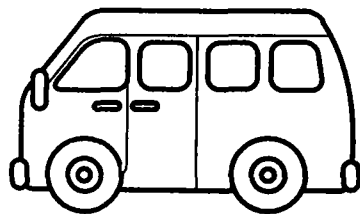
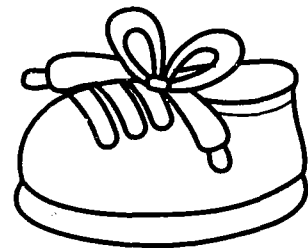
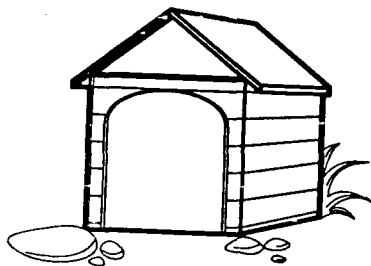
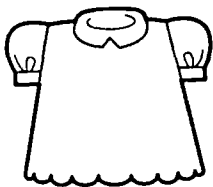
ดื่มพลันชื่นใจ

ฝึกอ่านบทร้อยกรอง

“เสร็จ”

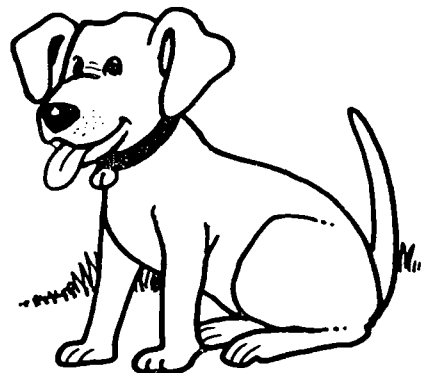
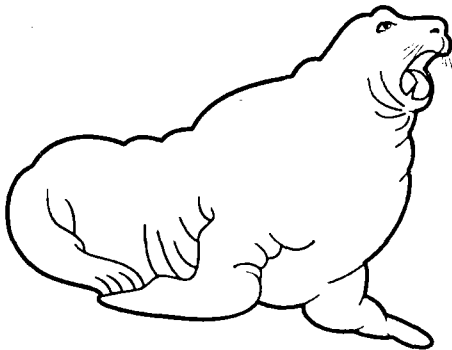
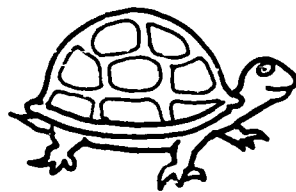
สระผมเสร็จแล้ว น้องแก้วเจ้าขา
อย่ามัวชักช้า รีบมาแต่งตัว

ฝึกอ่านบทร้อยกรอง

“พัฒน์”

พิมพัฒน์และพัน ชวนกันไปหา
เก็บดอกไม้มา วันทาคุณครู

ฝึกอ่านบทร้อยกรอง

“ สำราญ ”

อาหารจานเด็ด รสเผ็ดรสหวาน

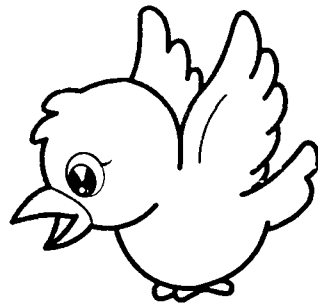
กินแล้วสำราญ เบิกบานหัวใจ

ฝึกอ่านบทร้อยกรอง

“รางวัล”

มะลิดอกน้อย มาร้อยสวมใส่
พัฒน์แสนชื่นใจ ที่ได้รางวัล

ฝึกอ่านบทร้อยกรอง

“เกสร”

ฝูงผึ้งไซซอน
ดูดน้ำหวานไป

เกสรดอกไม้
ชื่นใจภมร

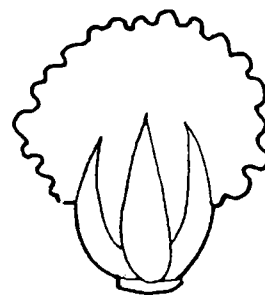
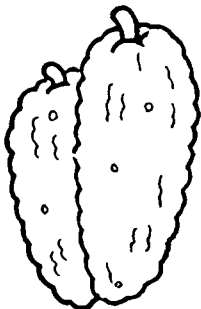
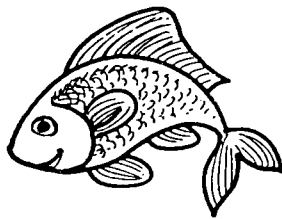
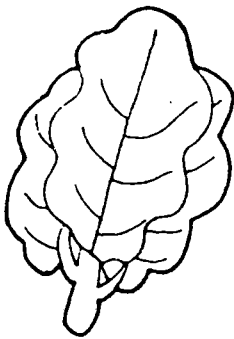

ฝึกอ่านบทร้อยกรอง

“โปรตีน”

ฉันเห็นคุณลุง
โปรตีนน้ำหนักาน

นั่งปรุงอาหาร
ใส่จานหอมดี

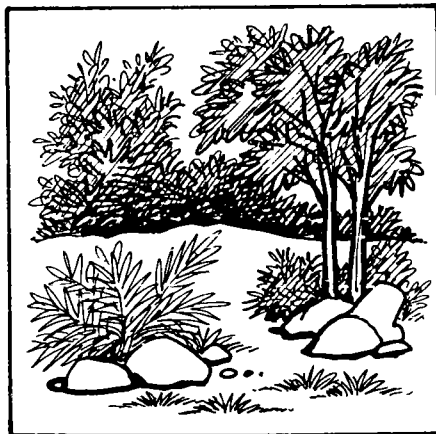
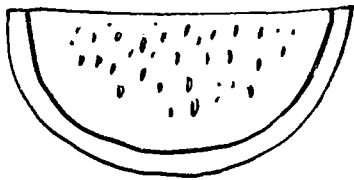

ฝึกอ่านบทร้อยกรอง

“ประเทศ”

ประเทศไทยนี้
รสชาติถูกใจ

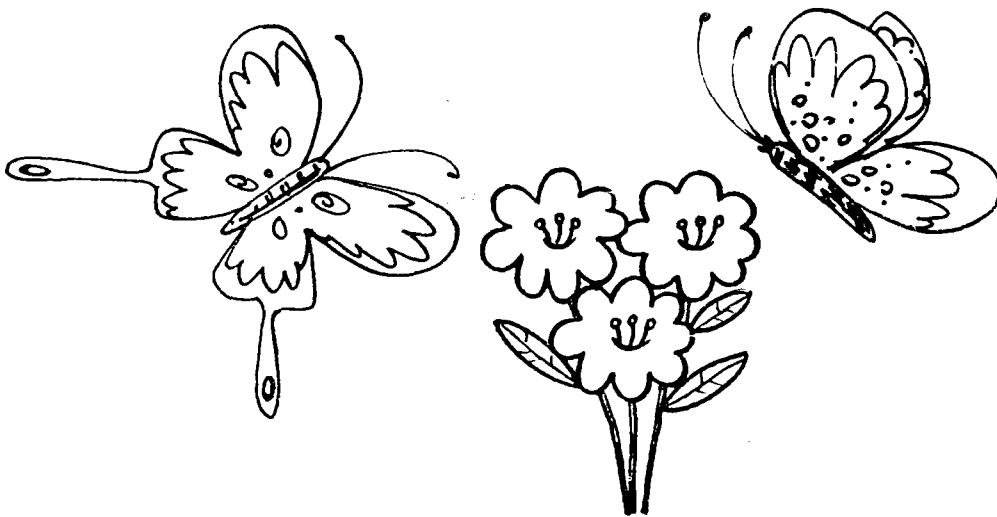
มากมีผลไม้
หาได้ทุกฤดู

ฝึกอ่านบทร้อยกรอง

“ประจักษ์”

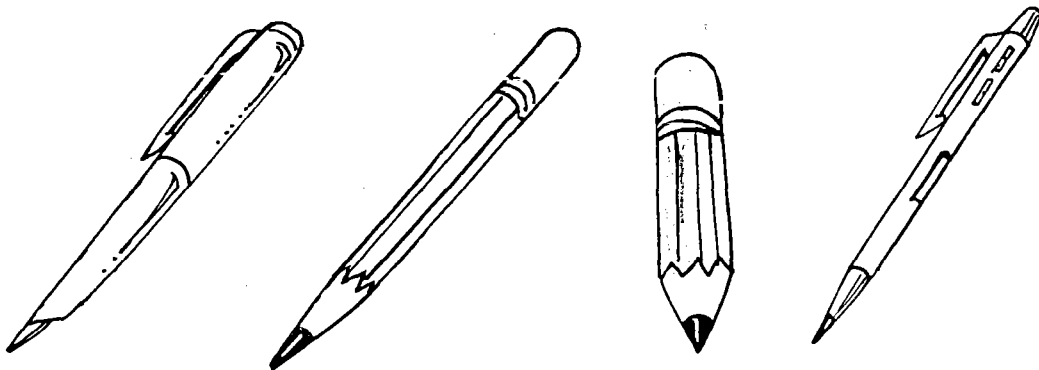
ทุกคนประจักษ์ ว่ารักไหนไหน
ไม่มียิ่งใหญ่ กว่าในใจแม่

ฝึกอ่านบทร้อยกรอง

“เกียจคร้าน”

จงอย่าเกียจคร้าน การอ่านการเขียน
รางวัลพากเพียร การเรียนยิ่งดี

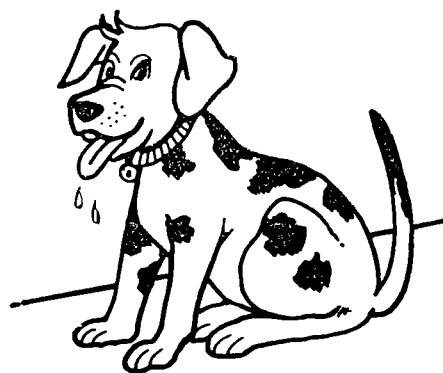
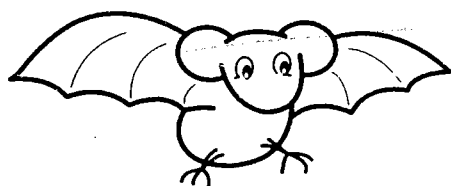

ฝึกอ่านบทร้อยกรอง

“สรุป”

สรุปแล้วเสร็จ
ต้องตั้งใจมัน

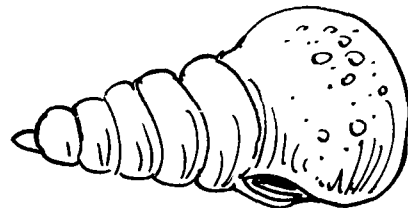
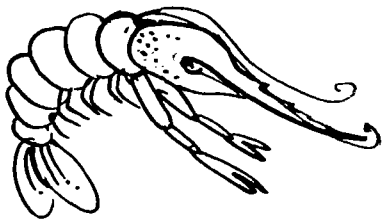
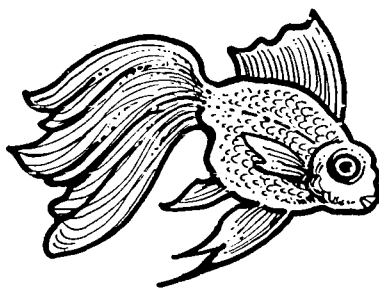
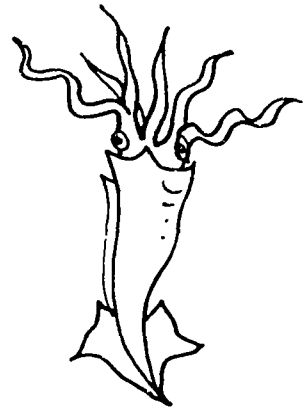
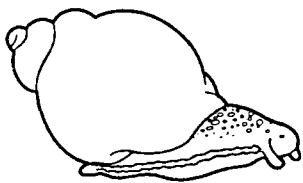
สำเร็จดังฝัน
ขยันอ่านเขียน

ฝึกอ่านบทร้อยกรอง

“จระเข้”

จระเข้น้อย เผือกอยมองหา
กุ้งหอยปูปลา จับมากินกัน

ฝึกอ่านบทร้อยกรอง

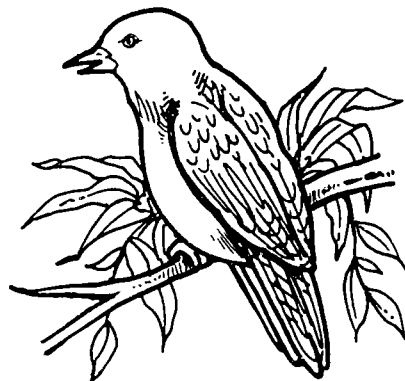
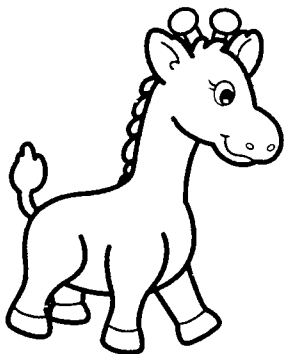
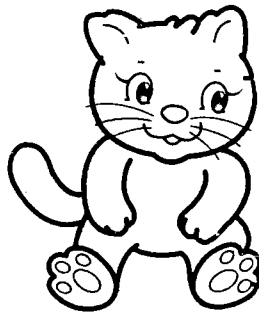
“จำนรรจา”

พูดจាន่ารัก

ต้องจำนรรจา

เอ๋ยทักคะชา

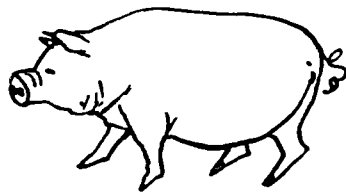
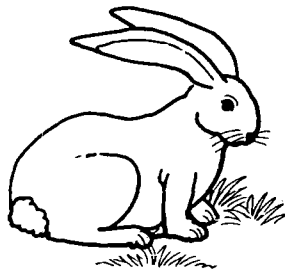
กิริยานุ่มนวล

ฝึกอ่านบทร้อยกรอง

“สราญรมย์”

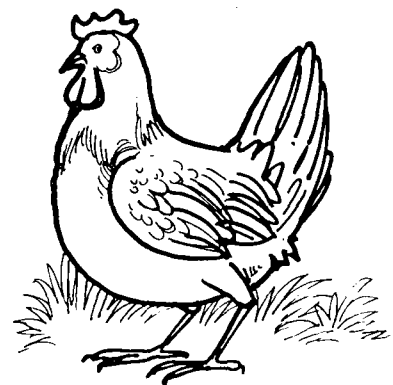
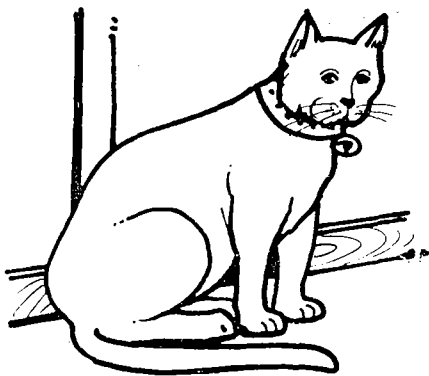
เมษาหน้าร้อน พักผ่อนสุขสม
แสนสราญรมย์ เดินชมทะเล

ฝึกอ่านบทร้อยกรอง

“เขี้ยวขจี”

ทั่วทั้งเมืองไทย ป่าไม้สดสี
งามเขี้ยวขจี มากมีทั่วไทย

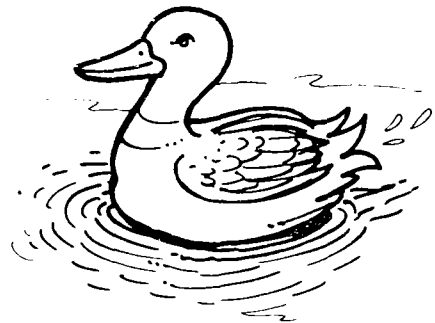
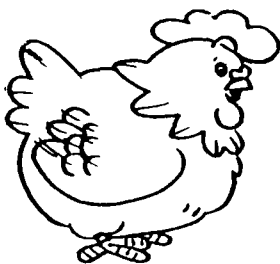

ฝึกอ่านบทร้อยกรอง

“ย๋อยสลาย”

กระเพาะน้อยน้อย
อาหารมากมาย

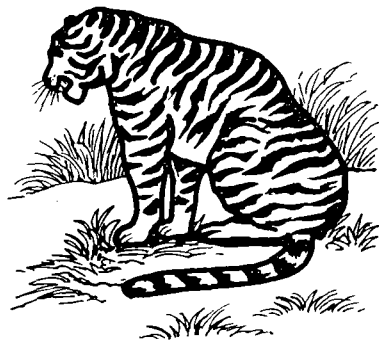
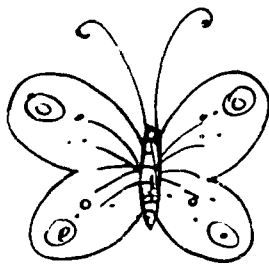
คอยย๋อยสลาย
ในกายของคน

ฝึกอ่านบทร้อยกรอง

“พิจารณา”

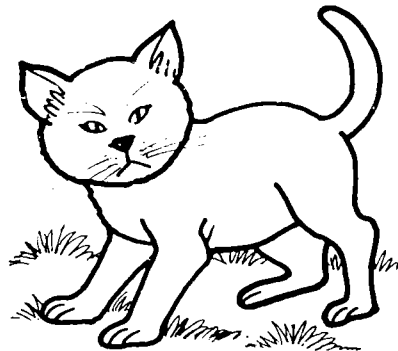
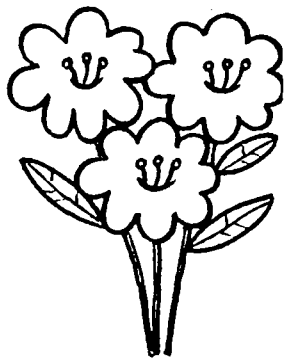
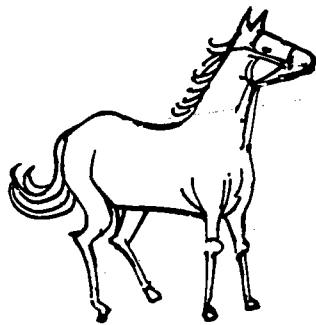
แสนสุขสำราญ เห็นธารน้ำใส
พิจารณาไป นั่นใจจะแช่

ฝึกอ่านบทร้อยกรอง

“พุทธรักษา”

ดอกไม้สวยงามะ	พุทธรักษา
แทนคุณบิดา	ชื่นตาชื่นใจ

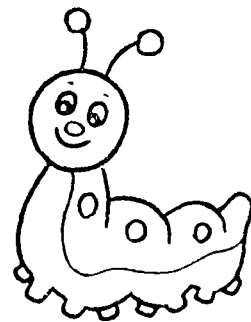
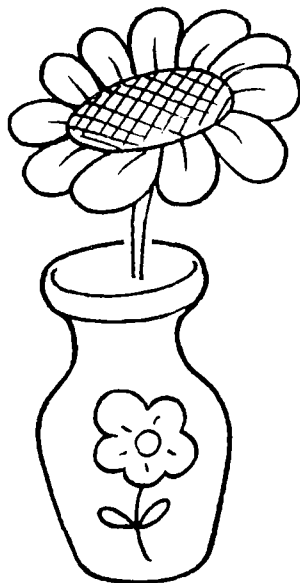

ฝึกอ่านบทร้อยกรอง

“น้ำตาลโตนด”

กลิ่นรสหอมหวาน
มีคุณประโยชน์

น้ำตาลโตนด
ไร้โทษพิษภัย

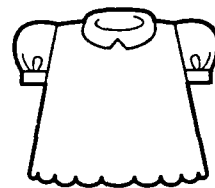
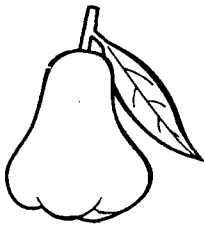

ฝึกอ่านบทร้อยกรอง

“คาร์โบไฮเดรต”

แป้งข้าวเหนียว
ร่างกายเติบโต

คุณค่าอีกไข
คาร์โบไฮเดรต

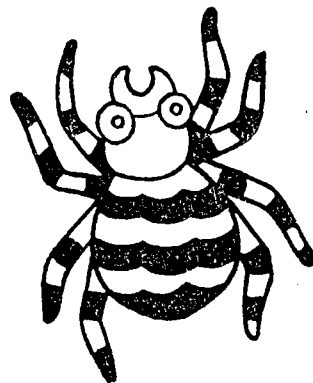
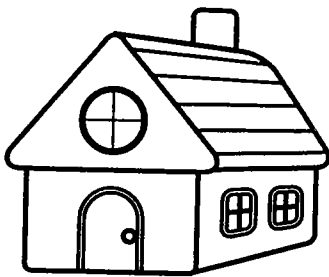
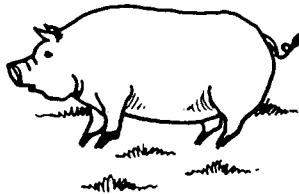

ฝึกอ่านบทร้อยกรอง

“พระอภัยมณี”

พระอภัยมณี
เป่าปี่แก่งนก

เป็นที่ประจักษ์
นางยักษ์สีนวล

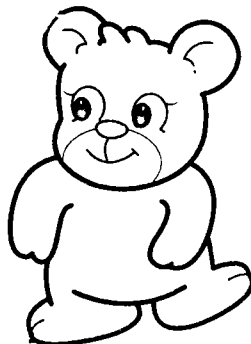
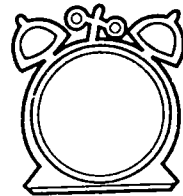
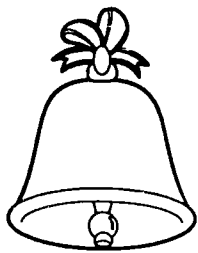

ฝึกอ่านบทร้อยกรอง

“บุรุษไปรษณีย์”

บุรุษไปรษณีย์
ส่งของมากมาย

หน้าที่มากมาย
จดหมายก็มี

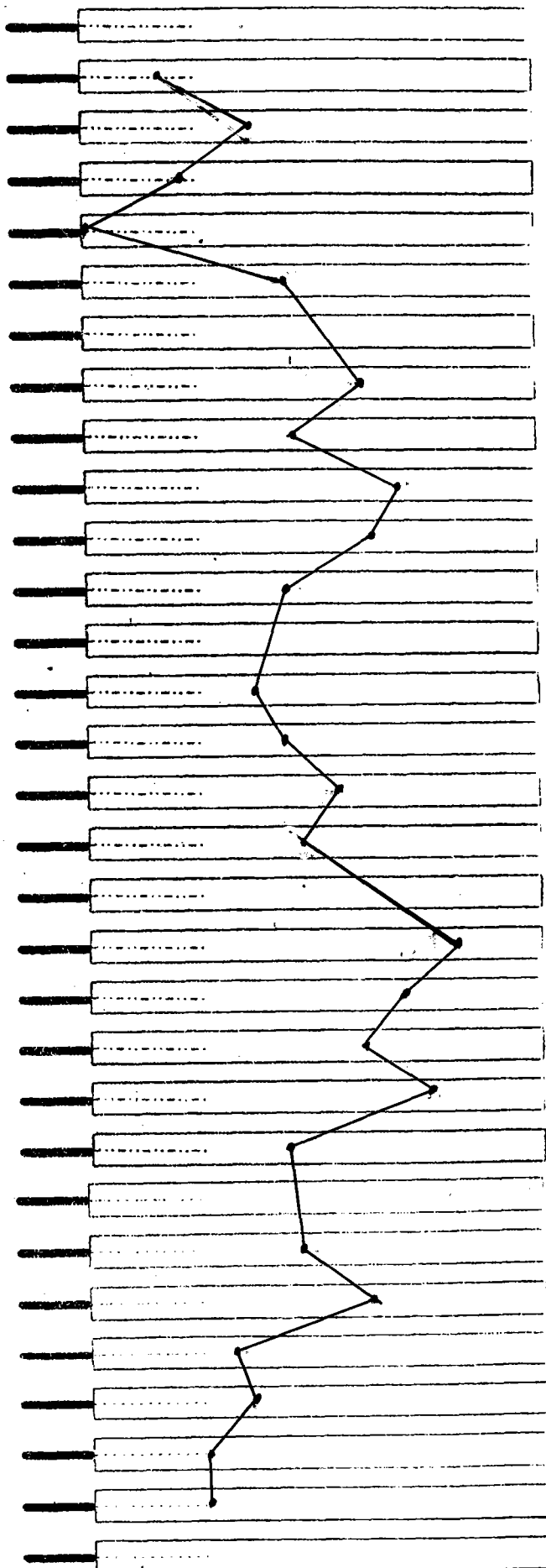
ไม่ออกเสียง = 0 คะแนน

ตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่

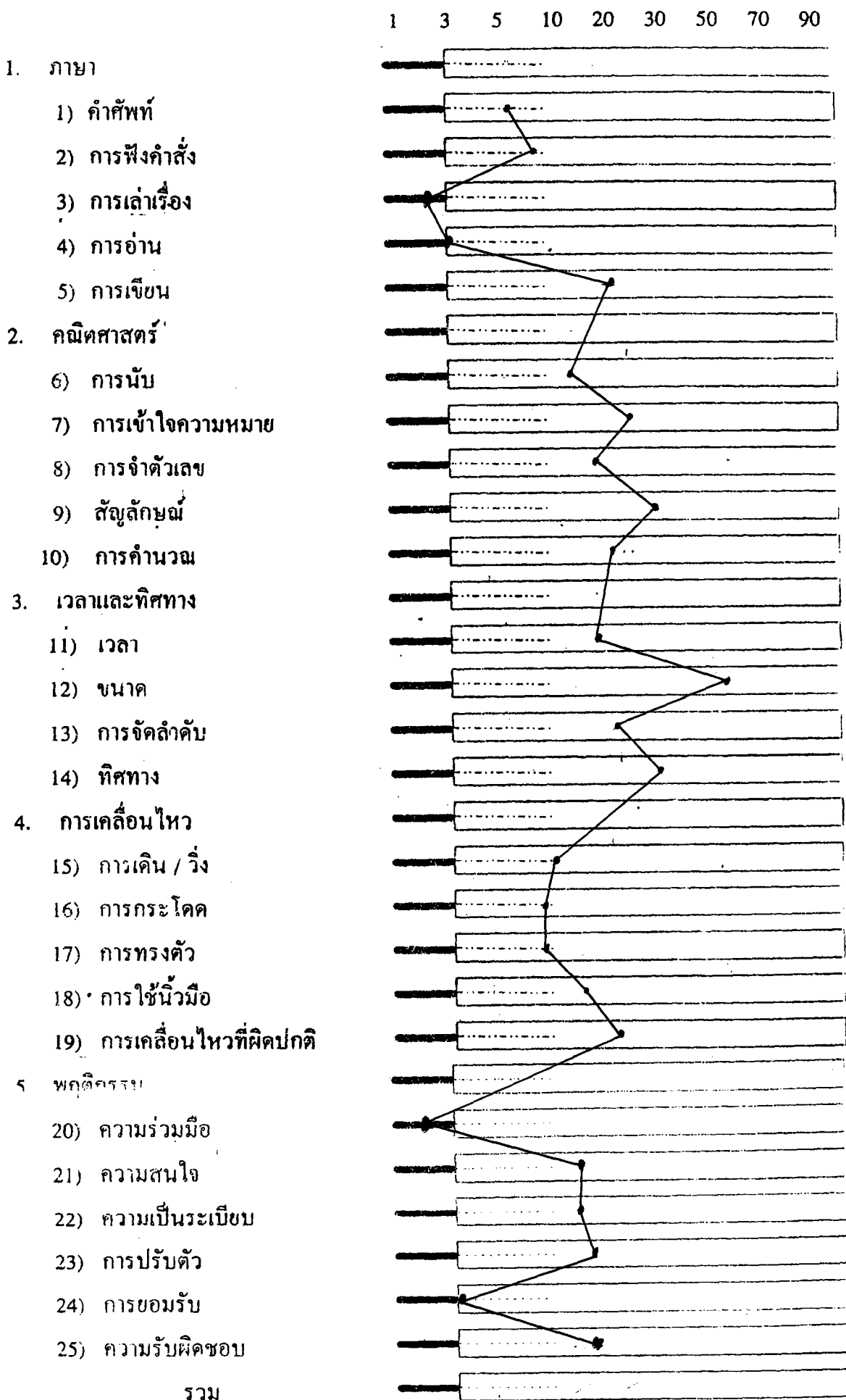
1 3 5 10 20 30 50 70 90

1. ภาษา
 - 1) คำศัพท์
 - 2) การฟังคำสั่ง
 - 3) การเล่าเรื่อง
 - 4) การอ่าน
 - 5) การเขียน
2. คณิตศาสตร์
 - 6) การนับ
 - 7) การเข้าใจความหมาย
 - 8) การจำตัวเลข
 - 9) สัญลักษณ์
 - 10) การคำนวณ
3. เวลาและทิศทาง
 - 11) เวลา
 - 12) ขนาด
 - 13) การจัดลำดับ
 - 14) ทิศทาง
4. การเคลื่อนไหว
 - 15) การเดิน / วิ่ง
 - 16) การกระโดด
 - 17) การทรงตัว
 - 18) การใช้นิ้วมือ
 - 19) การเคลื่อนไหวที่ผิดปกติ
5. พฤติกรรม
 - 20) ความร่วมมือ
 - 21) ความสนใจ
 - 22) ความเป็นระเบียบ
 - 23) การปรับตัว
 - 24) การยอมรับ
 - 25) ความรับผิดชอบ

รวม

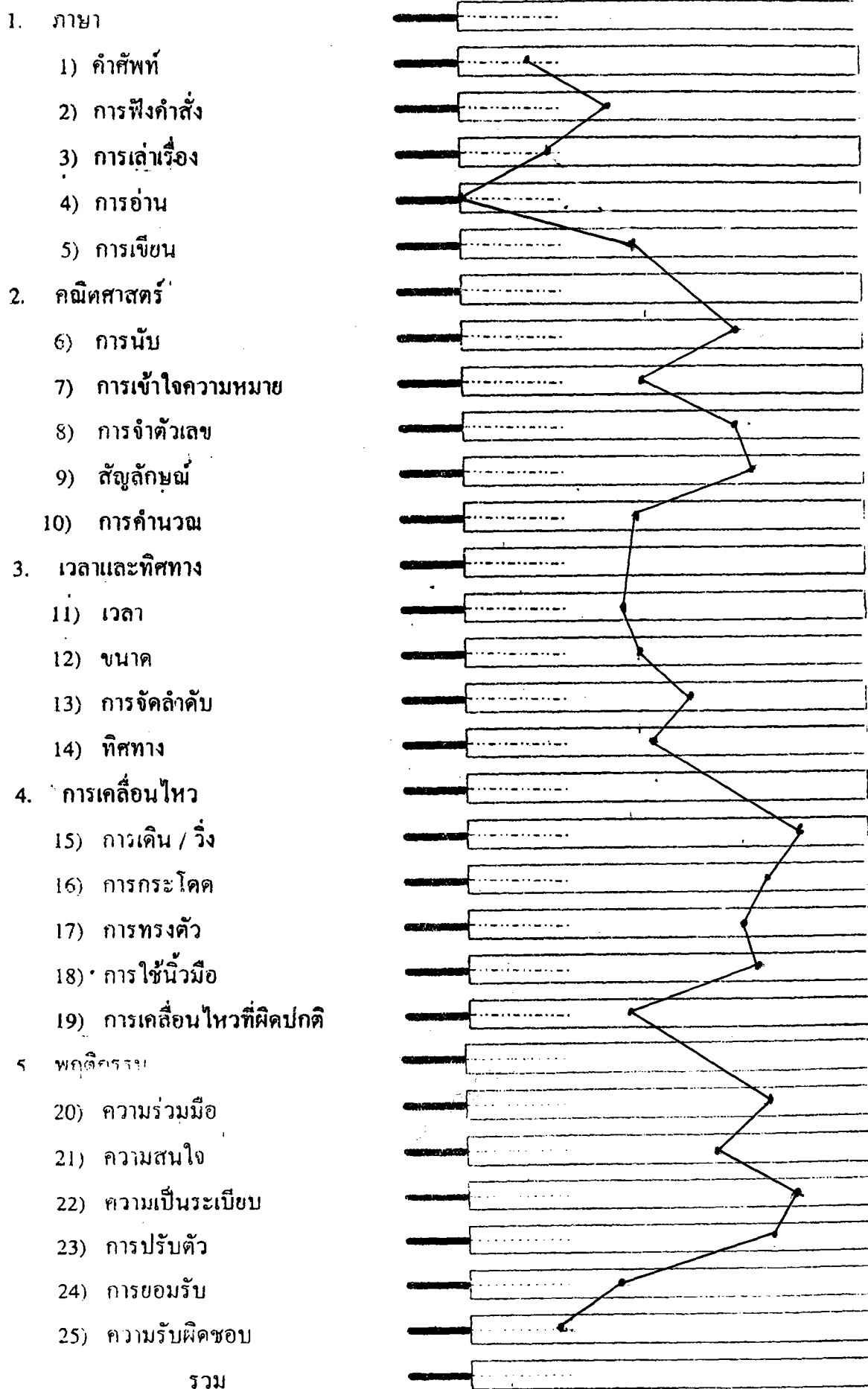

ตำแหน่งเบอร์เซ็น ไทล์ที่

ตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่

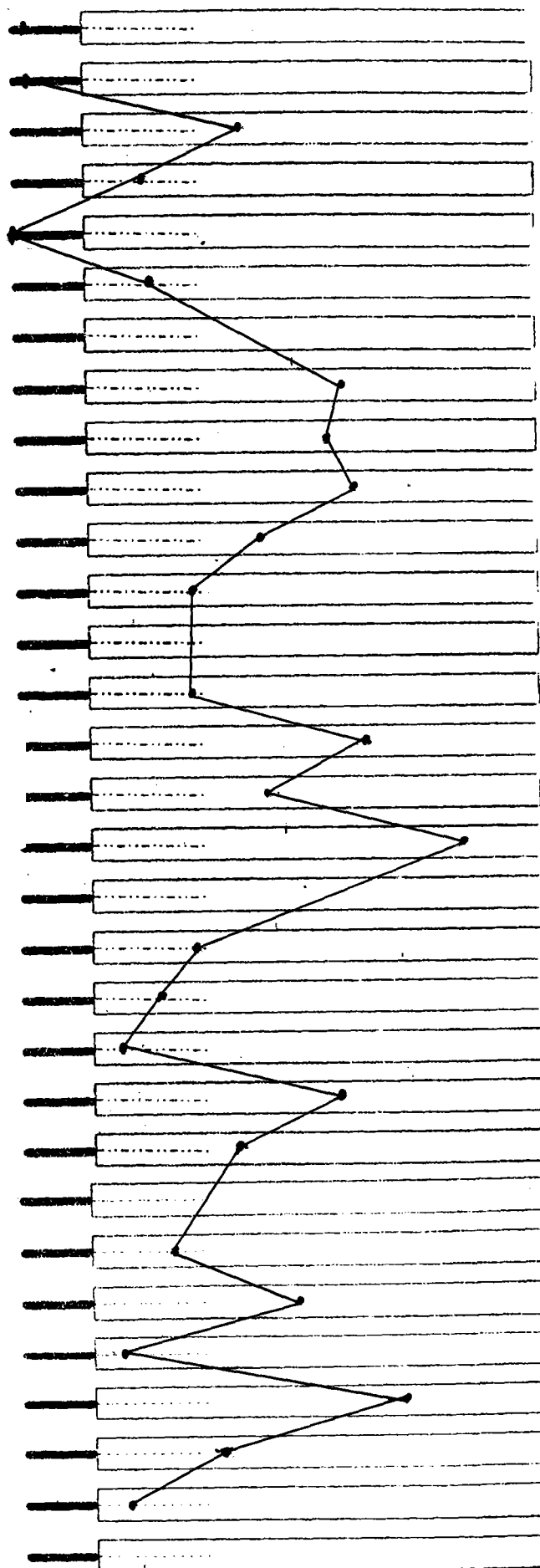
1 3 5 10 20 30 50 70 90

1 3 5 10 20 30 50 70 90

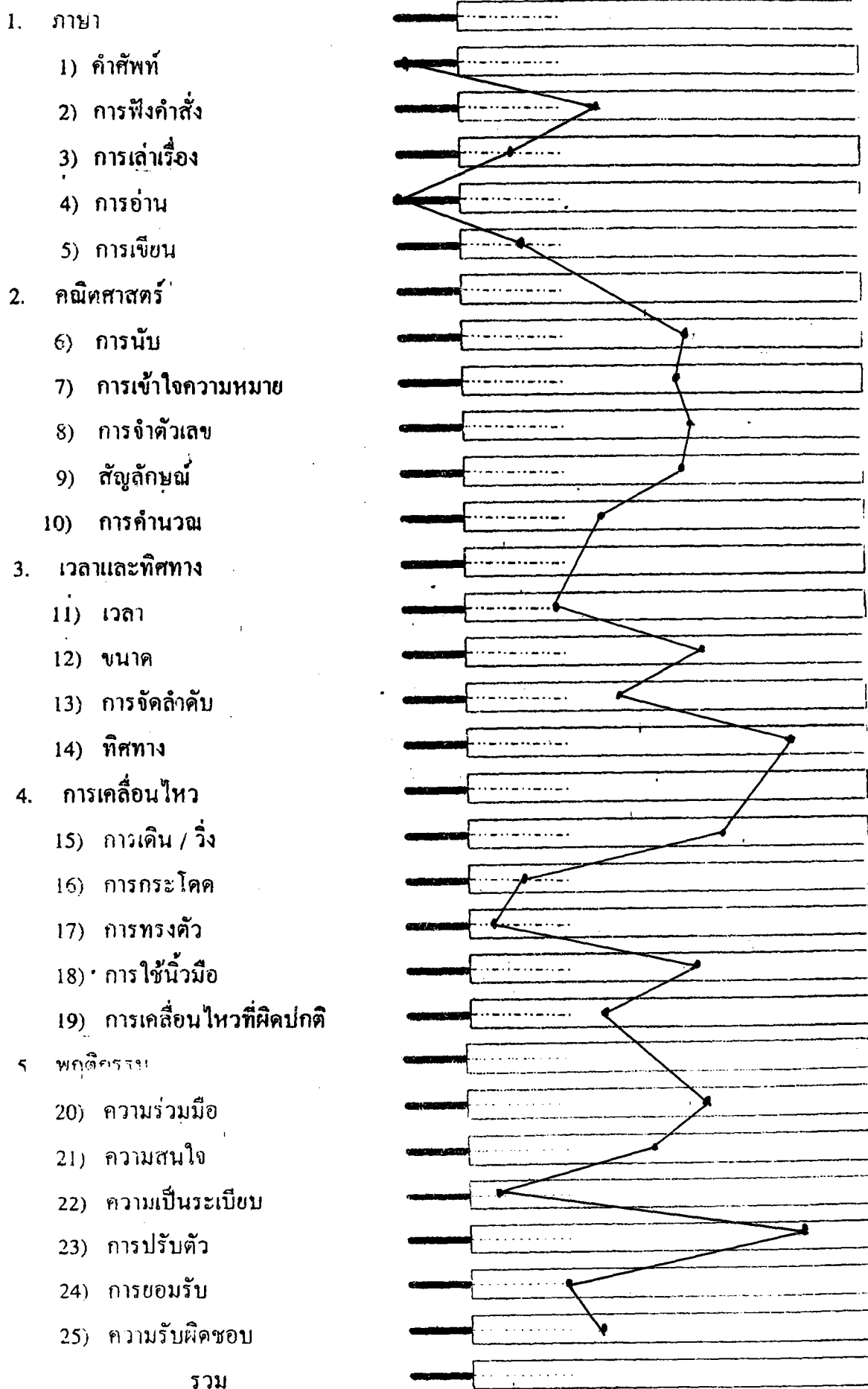
1. ภาษา
 - 1) คำศัพท์
 - 2) การฟังคำสั่ง
 - 3) การเล่าเรื่อง
 - 4) การอ่าน
 - 5) การเขียน
2. คณิตศาสตร์
 - 6) การนับ
 - 7) การเข้าใจความหมาย
 - 8) การจำตัวเลข
 - 9) สัญลักษณ์
 - 10) การคำนวณ
3. เวลาและทิศทาง
 - 11) เวลา
 - 12) ขนาด
 - 13) การจัดลำดับ
 - 14) ทิศทาง
4. การเคลื่อนไหว
 - 15) การเดิน / วิ่ง
 - 16) การกระโดด
 - 17) การทรงตัว
 - 18) การใช้นิ้วมือ
 - 19) การเคลื่อนไหวที่ผิดปกติ
5. พฤติกรรม
 - 20) ความร่วมมือ
 - 21) ความสนใจ
 - 22) ความเป็นระเบียบ
 - 23) การปรับตัว
 - 24) การยอมรับ
 - 25) ความรับผิดชอบ

รวม

ตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ที่

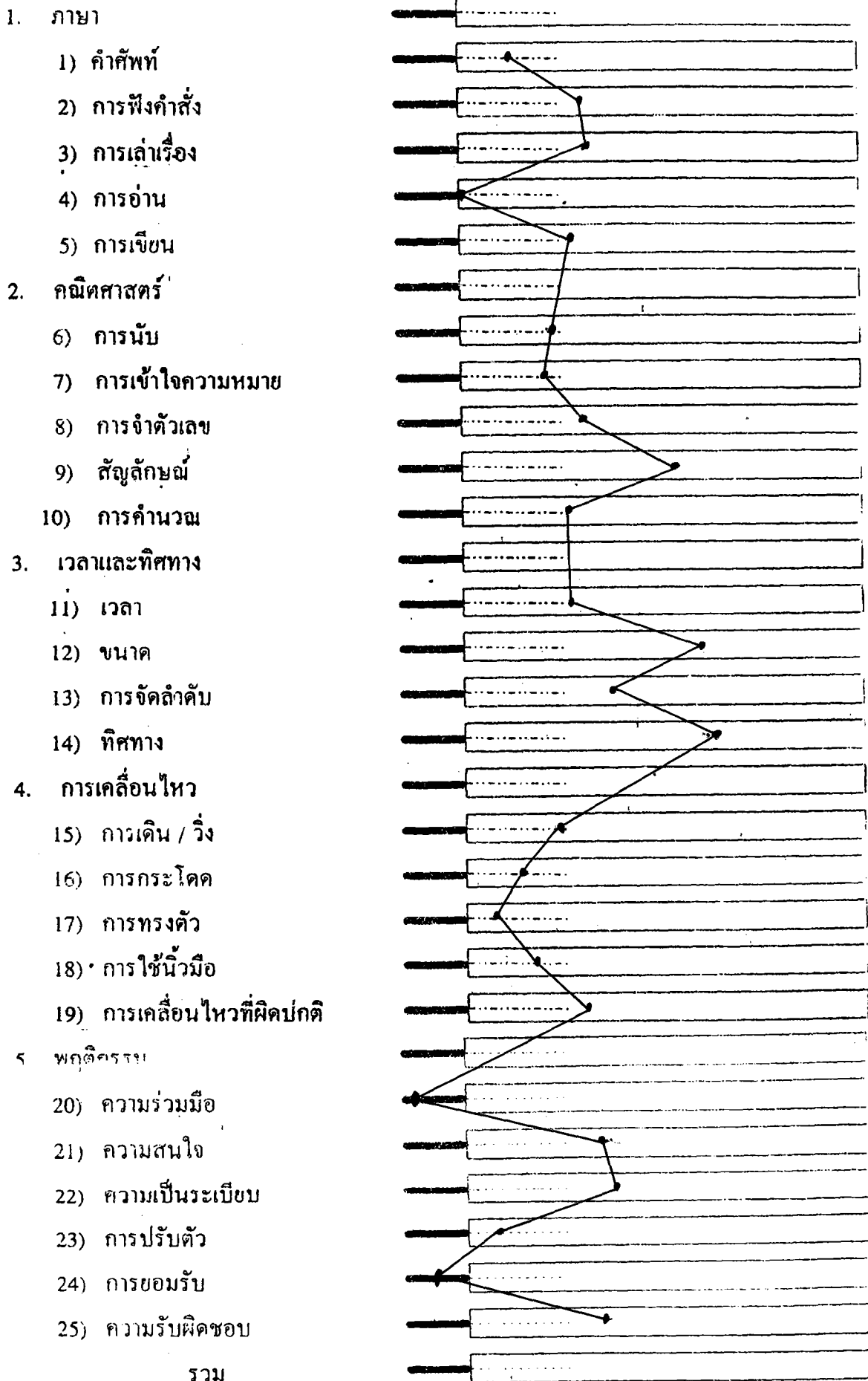
1 3 5 10 20 30 50 70 90

รวม

ตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่

1 3 5 10 20 30 50 70 90

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ ชื่อสกุล	นางอรัญญา เชื้อทอง
วันเดือนปีเกิด	6 ตุลาคม 2503
สถานที่เกิด	อำเภอเมือง จังหวัดแพร่
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านพักครู โรงเรียนตากสินราชานุสรณ์ อำเภอเมือง จังหวัดตาก 6300
ตำแหน่งหน้าที่การงาน	อาจารย์ 3 ระดับ 7
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนตากสินราชานุสรณ์ อำเภอเมือง จังหวัดตาก 6300
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2524	ป.กศ.สูง (เอกภาษาไทย โทพลศึกษา) วิทยาลัยครูพิบูลสงคราม จังหวัดพิษณุโลก
พ.ศ. 2528	คบ. (เอกภาษาไทย โทประวัติศาสตร์) วิทยาลัยครูพิบูลสงคราม จังหวัดพิษณุโลก
พ.ศ. 2546	กศ.ม. (สาขาวิชาการศึกษาศึกษาพิเศษ) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ